

పంక్ సిద్

సిరిధాన్యాలతో వంటలు - పీండి వంటలు

వైతున్స్టం
పబ్లిక్ ప్రెన్స్

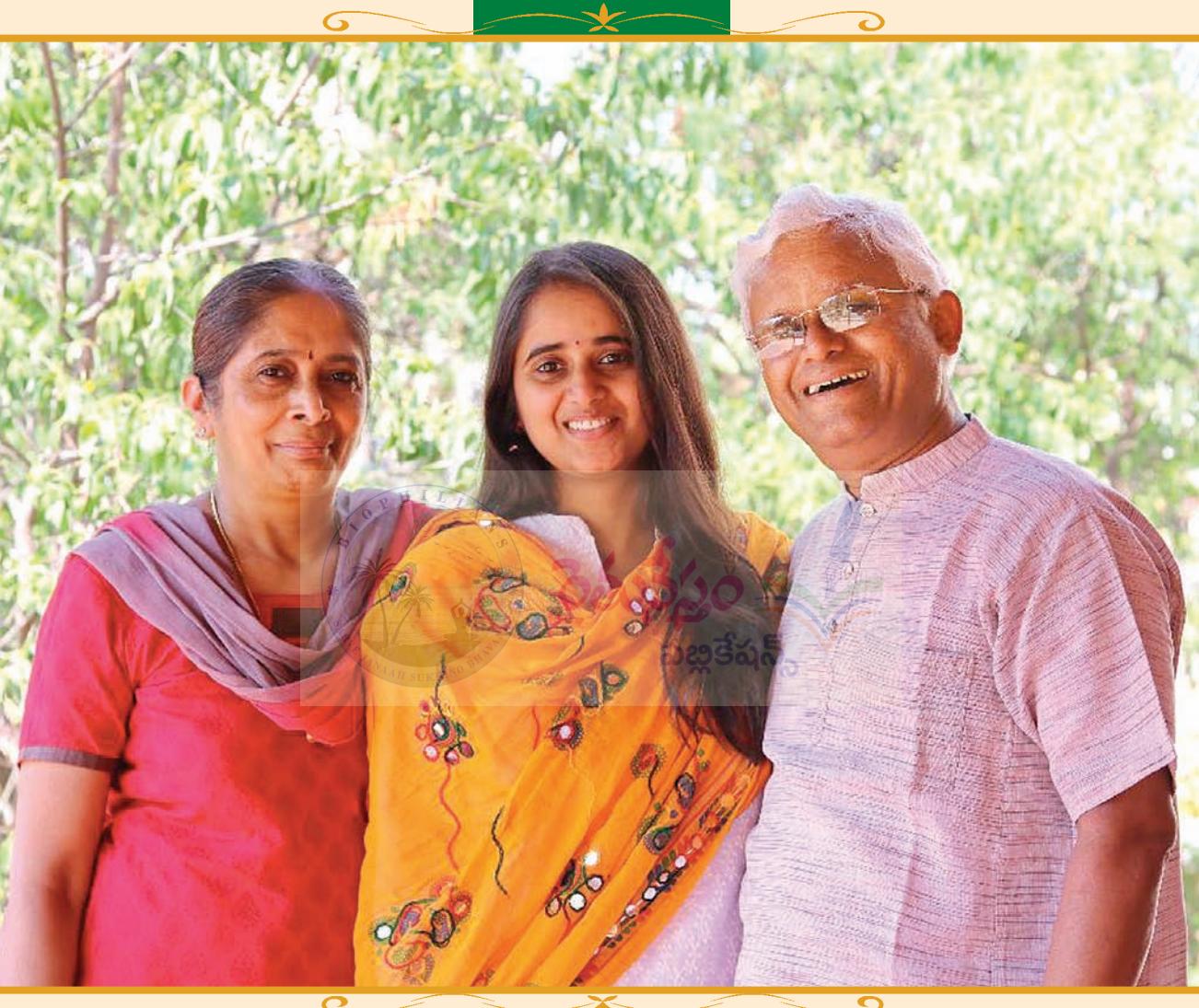
6 సరైన ఆహారం తీసుకుంటే ఏ మందు అవసరం లేదు.
సరైన ఆహారం తీసుకొకపోతే ఏ మందు ఉనిచేయదు. 9

- 'కృషిరత్న' డా॥ ఖాదర్ హలి

రచన
సాయిలత | అనురాధ | ప్రైమా కిరణ్

వైతున్స్టం
పబ్లిక్ ప్రెన్స్

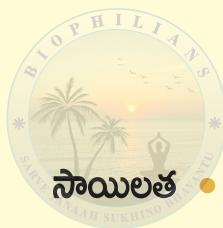
అంక్రి

యావత్ మానవాళికి అసలైన ఆహారమైన సిలధాన్యాలను పరిచయం చేసి,
ఆదర్శ జీవన విధానాన్ని సూచించి, వారి అమృత్య సమయాన్ని వెళ్లించి
మార్గదర్శకం చేస్తూ ఉన్న పుడమితల్లి ముద్దుబడ్డ, ప్రకృతి ప్రేమికులు,
గ్రామీణ సాఫ్ట్‌వలంబన మార్గదర్శి, నిరాడంబర జీవి డాక్టర్ ఖాచర్ వలీ గాలికి,
వారి ధర్మపత్రి శ్రీమతి ఉపాధికర్ ఖాచర్ గాలికి, వారి కుమార్తె డాః సిరిజ్ గాలికి
ఈ పుస్తకం హృదయపూర్వకంగా అంకితం చేస్తున్నాము.

పుస్తక సూర్

సిరిధాన్యలతో వంటలు - పిండివంటలు

రచన : ● అనురాగ మైమా కీరణ్

ప్రచురణ

పాక సిల

సిరిధాన్యాలతో వంటలు - పిండివంటలు

రచయితలు :

సాయిలత, అమారాధ, హైమా కిరణ్
ఈ-మెయిల్: biophilians@hotmail.com

© కాఫీరైట్ రచయితలవి.

ప్రతులు : 2000

ప్రథమ ముద్రణ : ఏప్రిల్, 2019

వెల : రూ. 150/-

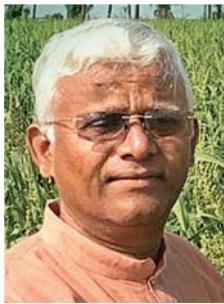

6-2-959, దక్కిణ భారత హిందీ ప్రచార సభ కాంప్లెక్స్, హైరాబాద్,
హైదరాబాద్-500 004. ఫోన్: 040 - 2339 5979, 9676 79 77 77

డో.నెం. 8-198, పుల్లదిగుంట దగ్గర, కొర్కెలూడు హైస్,
వట్టిచెరుకూరు మం., గుంటూరు జిల్లా - 522 017 (ఆంధ్ర.)
ఫోన్: 0863-2286228, 9705383666, 83744 22599

ముద్రణ :

'రైతునేస్తం' ప్రైస్
ప్లాట్ నెం. 17, ఐ.డి.ఎ. బాలానగర్,
హైదరాబాద్ - 500 037. ఫోన్: 7416045979

డా॥ భాదర్ శక్తి

సాక్షాతు

గ్రహి, పాతుయ, తీవు, కొరు మధియు
అండుకొగు - ఇవు నిఃఖానుల వంటకాలు
బూలు త్రిష్టు చైనీ వంటవిధానాలు గ్రంతా
భూత మండించుచి స్వికరించి "పూకసిరి"
పుస్తకాల్చు రుషాంచించారు, కైకు ఉర్కణ, సాయలత
గ్రహాల్చి నుపియ రాధారాచీ గాహు.

అంశీ కొకండు తెయసు ప్రాపకున్న అయి మూర్ఖీల్లు
పుస్తకాల్చు గ్రహాల్చిల్లు బుండికగ, బురుగాణి, ముర
వాళి ములంగి విశిష్ట జీవనక్క కూడా చుక్కిగ
బుండిగా అండుకు ప్రాపకున్నాము.
గ్రంథాల నాపంగా వీళక్కుతట్టుకుయ గ్రఘనంద్ర
య ఏపియ క్షద్రవాయ.

శ్రవణసింపుస్తుకు కైకుస్తో
తచ్ఛున బుండుకు నాకు ఎంతసంపోశ్యు
గ్రస్తంది.

శ్రందము నిఃకంటులు లీధందిస్తు
శ్రష్ట స్వకంములు శ్రీవిష్ణుపాశ ప్రశస్తి

* నాక్కిప్పుయ త్రీపి ఎస్తు
పుస్తకాలు బస్తులు
ద్రుష్టులు నాళు నింబంధము
శ్రవ్య.

శ్రీప్రథమాత్రా

ప్రభు
(Signature)

కృతజ్ఞతలు

‘పాక సిరి’ రచనకు స్వార్థిప్రదాతలు డాక్టర్ భాదర్ వలీ గారు. గత సంవత్సర కాలంగా మేము, వారు సూచించిన జీవన విధాన సంబంధిత వివిధ వాట్సల్ గ్రూపుల్లో సభ్యులుగా ఉంటూ సిరి ధాన్యాలను ముఖ్య ఆహారం చేసుకుని అరోగ్యపంతులైనాము. ఈ గ్రూపుల్లో డాక్టర్ భాదర్ వలీ గారు, సిరి ధాన్యాలను వండుకునే విధానం, వాటి పిండితో రొట్టెలు చేసుకునే పద్ధతి, ఏ పదార్థాలు ఎంత మోతాదులో తీసుకోవాలి, మొదలగు అనేక అంశాలపైన సరళంగా, ఓపికతో మార్గదర్శకం చేస్తూ వస్తున్నారు. వారి ప్రోఫెషనలంతోనే ఎటువంటి రచనా నైపుణ్యం లేని మాకు ఈ పుస్తకం సమకూర్చే అదృష్టం కలిగింది. వారికి మేము మనసా పాదాభివందనం చేస్తున్నాము.

ఈ పుస్తకంలో పొందుపరిచిన ప్రతి వంటకంలో వాడిన పదార్థాల పట్టికను, అనుసరించిన విధానాల వివరాలను స్వయంగా పరిశీలించి వారి అమృతాలైషైన సలహాలను సూచనలను అందించిన ఆదర్శ మహిళ శ్రీమతి ఉపా భాదర్ గారికి ఎంతో కృతజ్ఞులము.

ఈ పుస్తకంలో ఉపోద్యాతంలో ఉంచిన అన్ని విషయాలు డాక్టర్ భాదర్ వలీ గారు, డాక్టర్ సరళా భాదర్ గార్ల ఉపన్యాసాల నుండి గ్రహించబడినవి. అందుకు డాక్టర్ సరళా భాదర్ గారికి బుఱపడి ఉన్నాము.

ఈ పుస్తకంలో కొన్ని వంటకాల తయారీ విధానం అందించిన మా ప్రియ స్నేహితురాలు శ్రీమతి రాధారాణి గారికి మా ధన్యవాదాలు.

ఈ పుస్తకం యొక్క చిత్తు ప్రతి తయారు చేసిన కుమారి NVNSS దుర్గ గారికి కృతజ్ఞతలు.

ఎంతో కాలంగా సిరిధాన్యాల వంటకాలను పుస్తకరూపంలో అందచేయాలన్న మా కోరిక కార్యరూపం దాల్చాడానికి సహకారం అందించి, ‘రైతునేస్తుం పట్టికేషన్స్’ ప్రచురణ ద్వారా సిరిధాన్యలోకానికి ఈ పుస్తకాన్ని అందించిన ‘పద్మతీ’ పురస్కార గ్రహిత డాక్టర్ యద్దపల్లి వేంకటేశ్వరరావు గారికి మా హృదయపూర్వక ధన్యవాదములు.

మాకు ఇంత చక్కని అవకాశమిచ్చి మా వెంటనే ఉండి నడిపించిన భగవంతుడికి మా హృదయపూర్వక ప్రణామములు.

- సాయిలత

అనుమాద

ప్రామా కిరణ్

స్వాతంత్ర్య
మార్కెట్

ఆయురారోగ్యమన్సు...

ప్రపంచీకరణ, ఆధునిక టెక్నాలజీ మనిషి జీవనాన్ని పూర్తిగా మార్చేశాయి. జీవనశైలి, సదుపాయాలు, హాలిక వసతులు తదితర అంశాల్లో భారీ మార్పులు వచ్చాయి. విద్య, వైద్యం, వ్యవసాయం.. ఇలా అన్ని రంగాల రూపురేఖలు మారిపోయాయి. అయితే.. ఇతర రంగాల్లో విష్టపాత్మక పరోగతి.. మనిషిని ఆధునిక ప్రపంచంలోకి తీసుకెళితి.. వ్యవసాయంలో వచ్చిన మార్పులు అనారోగ్య సమస్యల నిలయంలోకి నెట్టాయి. పూర్వీకుల ఆరోగ్యానికి అండగా నిలిచిన ధాన్యాలు.. నేటి తరం వారికి అరుదైన ఆహారంగా పరిచయం చేసే పరిస్థితి వచ్చింది. నిత్యం తినే ఆహార పదార్థాలు ఏవని ప్రశ్నిస్తే.. ఎక్కువ మంది నుంచి వచ్చే సమాధానం.. వరి, గోధుమలు, పాలు, గుడ్లు, మాంసం. పరిశోధనశాలల్లో బయోబెక్యూలజీ సాయంతో అభివృద్ధి చేసిన రకాలను అధిక సంఖ్యలో సాగు చేసి.. వాటినే ఆహారంగా ప్రజలకు అందిస్తున్నారని.. నేటి అనారోగ్య సమస్యలకు ప్రధాన కారణం ఆయూ ఆహార పదార్థాల వినియోగమే అని స్వీతంత్ర శాస్త్రవేత్త, ఆహార, ఆరోగ్య నిపుణులు, కృషిరత్న డాక్టర్ ఖాదర్ వలి తెలియజేస్తున్నారు. వీటికి బదులు మన పూర్వీకుల ఆహారమైన కొర్టలు, అండుకొర్టలు, ఆరికెలు, సామలు, ఊదల బియ్యంతో చేసిన ఆహారాన్ని తీసుకోవాలని.. ఇవి ప్రమాదకర రోగాలను మైత్రీతం బాగు చేస్తాయని ఊరూరా తిరిగి ప్రజలకు అవగాహన కల్పిస్తున్నారు. ఆరోగ్య సమాజిని నిర్మాణం కోసం ఖాదర్ వలితో కలిసి నడుస్తోంది రైతునేస్తం.

దా॥ ఖాదర్ వలి గారి కృషితో ప్రజలు సిరిధాన్యాల వైపు ఆకర్షితులవుతున్నారు. మనలో చాలా మంది ఇప్పటి వరకు వరి బియ్యం, గోధుమలు, గోధుమపిండితో చేసే వివిధ రకాల ఆహార పదార్థాలకు అలవాటుపడ్డారు. అయితే... సిరిధాన్యాలు, సిరిధాన్యాల పిండితో కూడా అన్ని రకాల వంటలు చేసుకోవచ్చు. నోరూరించే బీర్యానీ, ఇఢ్లి, దోశ, వడ, ఉప్పా, పులిహోర చేసుకోవచ్చు. పకోడి, బిస్కెట్లు, పొయసం, లడ్డులు, కారం బొండి, వడియాలు తయారుచేయవచ్చు. సిరిధాన్యాలతో పాలు, పెరుగు మనమే తయారు చేసుకోవచ్చు. ఇలా అన్ని వయసులవారు ఇష్టపడే ఆహార తయారీ సిరిధాన్యాలతో సాధ్యమవుతుంది. సహజ ఆహారాన్ని నచ్చిన పద్ధతిలో నోరూరించే రుచులతో ఆస్సాదించవచ్చు. తద్వారా బీపీ, మగర్, కైరాయిడ్, హృదయ సంబంధిత రోగాలు, ఇతర ప్రమాదకర అనారోగ్య సమస్యలను దూరం చేసుకోవచ్చు. నిత్యం ఇదే ఆహార విధానాన్ని పాటిస్తూ... సంపూర్ణ ఆరోగ్యాన్ని సొంతం చేసుకోవచ్చు.

ఈ నేపద్యంలో సిరిధాన్యాలతో వివిధ రకాల వంటల తయారీ విధానాన్ని తెలుగు ప్రజలకు అందించాలని సంకల్పించింది రైతునేస్తం పట్టికేషన్స్. సిరిధాన్యాల వంటల నిపుణులైన సాయిలత, అనూరాధ, పైమా కీరతీలు వందకుపైగా రకాల వంటల తయారీ విధానాలని అక్షరీకరించారు. వాటన్నింటినీ 'పాక సిరి' పేరుతో పుస్తకం రూపంలో మీ ముందుకు తెచ్చేలా చేసిన దా॥ ఖాదర్ వలి గారికి, వారి ధర్మపత్ని శ్రీమతి ఉపా ఖాదర్ గారికి, వారి కుమారై దా॥ సరళ గారికి, పుస్తక రచయితలకు నా కృతజ్ఞతలు. ఈ పుస్తకం తెలుగువారి ఆహార వినియోగంలో భారీ మార్పులు తెస్తుందని ఆశిస్తున్నాం. సిరిధాన్యాలతో ప్రతి ఇల్లు ఆరోగ్య సిరులతో నిండాలని మనసారా కోరుకుంటున్నాం.

(యద్దువల్ల వేంకటేశ్వరరావు)

'రైతునేస్తం' పట్టికేషన్స్

100 గ్రాముల ధాన్యాల్లో పోషకాలు, పీచు పదార్థం ఎంత?

డా॥ ఫాదర్ వి గారి సమాచారం పేరకు

ధాన్యాల పేరు Name of Grain	నియాసిన్ Niacin mg (B3)	రివోఫ్లావిన్ Rivoflavin mg (B2)	తియాబైన్ Thiamine mg (B1)	కరోటైన్ Carotene ug	ఐరన్ Iron mg	కాల్జియం Calcium g	ఫోఫోఫోర్స్ Phosphorous g	ప్రోటీన్ Protein g	మినెరల్స్ Minerals g	పీచు పదార్థం Carbo Hydrate g	పీచు ఫిబర్ Fiber g	పీచు కారబో క్రిడ్యూల్యూ Carbohydrate/ Fiber Ratio
-------------------------------	-------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------	---------------------------	--------------------	--------------------------	--------------------------------	--------------------------	----------------------------	---------------------------------------	--------------------------	--

సీలిధానాళు (Positive Grains)

కొర్గలు (Foxtail)	0.7	0.11	0.59	32	6.3	0.03	0.29	12.3	3.3	60.6	8.0	7.57
బెండులు (Barnyard)	1.5	0.08	0.31	0	2.9	0.02	0.28	6.2	4.4	65.5	10.0	6.55
కోడులు (Kodo)	2.0	0.09	0.33	0	2.9	0.04	0.24	6.2	2.6	65.6	9.0	7.28
లెంపులు (Little)	1.5	0.07	0.30	0	2.8	0.02	0.28	7.7	1.5	65.5	9.8	6.68
బ్రాంటోర్డులు (Browntop)	18.5	0.027	3.2	0	0.65	0.01	0.47	11.5	4.21	69.37	12.5	5.54

తటుస్తు ధానాళు (Neutral Grains)

సెజ్జలు (Pearl)	2.3	0.25	0.33	132	8.0	0.05	0.35	11.6	2.3	67.1	1.2	55.91
లాగులు (Finger)	1.1	0.19	0.42	42	5.4	0.33	0.27	7.1	2.7	72.7	3.6	20.19
ప్రాసిగలు (Proso)	2.3	0.18	0.20	0	5.9	0.01	0.33	12.5	1.9	68.9	2.2	31.31
జోన్సులు (Great Millets)	1.8	0.13	0.37	47	4.1	0.03	0.28	10.4	1.6	72.4	1.3	55.69
మెక్కల్లు (Corn Maize)	1.4	0.10	0.42	90	2.1	0.01	0.33	11.1	-	66.2	2.7	24.51

నష్టదాంయం ధానాళు (Negative Grains)

గోహములు (Wheat)	5.0	0.17	0.35	64	5.3	0.05	0.32	11.8	1.5	76.2	1.2	63.50
పచి బియ్యం (Paddy Rice)	1.2	0.06	0.06	0	1.0	0.01	0.11	6.9	0.6	79.0	0.2	395.0

వీ సిరిధాన్యం ఏ అంగాలను శుద్ధి చేస్తుంది? ఏ ఆరోగ్య సమస్యలను పరిష్కరిస్తుంది?

కొర్రుజియ్యం
Foxtail Millet

కొర్రులు: ఐదు సిలి ధాన్యాలలో అత్యంత సమతల్యత కలిగిన ధాన్యం కొర్రులు. ఇవి నరనాదులను, శ్వాసకోశ వ్యవస్థను శుద్ధి చేస్తాయి. మొదడుక సంబంధించిన రోగాలను, వ్యధిప్రాప్తి సంబంధిత మతిమరుపును (Alzheimer's), పార్టీస్టిస్టిస్ వ్యాధిని, మూత్రాశయ ఇబ్బందులను, ఊపిలితిప్రతిలకు సంబంధించిన రోగాలను, కీళ్ళ లొప్పులను, ఎముకలకు సంబంధించిన ఇబ్బందులను, ఊపిలితిప్రతిలకు సంబంధించే ఇంపెష్టుస్టిస్ నుమోనియాను, మఘువేహ రిగ్సులు బాధపడే అలికాళ్ళ మంచులను, స్పృధి కీల్స్ ప్రాప్తి వంటి పరిష్కారులను నయం చేస్తాయి. నిద్రలో పక్కలో మూత్రపిసర్జన చేసి పిల్లలకు కొర్రులు తినిపిస్తే మూత్రాశయ నియంత్రణ మెరుగుపడి ఆ ఇబ్బంది నుండి బయట పడతారు. **ముఖ్య గమనిక:** పార్టీస్టిస్ త్వలులు వీచిని తినకూడదు.

సాములు
Little Millet

సాములు: సిలి ధాన్యాలు విభింబాలో అతిచిన్న ధాన్యం సాములు. ఈ ధాన్యం జననాంగాలను శుద్ధి చేసి శక్తి కలిగి ఉంటాయి. హీసెండి, క్రైరాయ్ల్, వంధ్యాత్మం (Infertility) మొదలగు పార్టీస్టిస్ అసమతూలనల వలన కలిగే సమస్యలకు, మూత్రపిండ వ్యాధులకు సాములు ఉపశమనం కలిగిస్తాయి.

ముఖ్య గమనిక: ఈ ధాన్యం మృదువుగా ఉంటాయి. అందుచేత తొమ్మిది నెలలు నిండిన పిల్లలకు మొదచి ఘున ఆపోరంగా ఈ ధాన్యం తినిపించాలి. అంటే మి ఇంట్లో పిల్లలకు ఈ ధాన్యంతో అన్పపూసన చెయ్యుచ్చు.

అలికజియ్యం
Kodo Millet

అలికలు: ఈ సిలిధాన్యం రక్తం తయారు అయ్యే ఎముకల మజ్జను శుద్ధి చేస్తాయి. రక్తపీసినతను నయం చేయటానికి, విష జ్వరాల కారణం చేత శ్చించిన రక్త ఫలకికల (Platelets) సంఖ్యను పెంచేందుకు, అల్లీలను దూరం చేసేందుకు, ఎన్.ఎల్.కా. వంటి ఆటో ఇమూన్యూన్ ర్యాగ్నితలను నయం చేయటానికి, రిగ్సినిరోధక శక్తిని పెంచేందుకు, మన దేహంలో రక్తం వ్యవస్థను ధృథిపరిచేందుకు, డయాలిసిన్ అవసరం ఉన్న వాలికి అలికలు ఎంతగానో ఉపయోగపడతాయి.

ఉడజియ్యం
Barnyard Millet

ఉడదలు: కాలేయాన్ని శుద్ధి చేసి శక్తి కలిగిన ధాన్యం ఉడదలు. మూత్రపిండాల వంటి మృదువైన అంగాలన్నిటిని తుటి చేస్తాయి. కామెర్లు, కాలేయానికి సాశకే ఇస్పెక్షన్లు, హాప్టైటిస్-జి, హాప్టైటిస్-సి వంటి కాలేయానికి సాశకే వ్యాధులకు, పెద్ద వారిలో మూత్రాశయ నియంత్రణ కొరకు, పిత్తాశయంలో రాళ్ళను నిర్మాణించేందుకు, ట్రిఫాయిడ్ వంటి విషజ్వరాలు నయం కావడానికి ఉడదలు బాగా పనిచేస్తాయి.

అండ్కొర్రుజియ్యం
Browntop Millet

అండు కొర్రులు: తలపైన జట్టు నుండి కాలి గోళ్ళ వరకు అన్న అంగాలను శుద్ధి చేయగలిగే అడ్డుత ధాన్యం అండు కొర్రులు. కొర్రుల వల్ల కలిగే అన్న ఉపయోగాలు ఈ ధాన్యంలోనూ లభిస్తాయి. అవేకాక ములబద్ధకం, గ్రౌస్టీ అల్స్టీ, పైల్స్ మొదలగు అన్పవాహిక సంబంధిత అన్న ఇబ్బందులను దూరం చేస్తాయి. ఎగ్గిమా, సాలియాసిన్ వంటి చర్చ వ్యాధులను కూడా దూరం చేస్తాయి. అన్న రకాల క్షాయిద్దకు ఉపశమనం కలిగించే శక్తి కేవలం ఈ ధాన్యంలో ఇమిడి ఉన్నది.

విషయ సూచిక

సిరిధాన్యాలే ఎందుకు అసలైన ఆహారం - డా. భాదర్ వలీ గారి వివరణ	13
సిరిధాన్యాల విశిష్టత - డా. భాదర్ వలీ గారి శాస్త్రీయ విశ్లేషణ	13
పప్పు ధాన్యాల ఆవశ్యకత	14
మొలకెత్తిన పప్పు ధాన్యాల విశిష్టత	14
పిల్లలకు మాంసకృతులు ఆవశ్యకత	15
పప్పుధాన్యాలకు సిరి ధాన్యాలు తోడైతే!	15
చక్కెర వద్దంటే ఎలా? చక్కెర బదులుగా ఏది వాడుకోవాలి?	16
మన దేశ భోజన సంస్కృతిలో భాగమైన ఊరగాయ మహాత్మ	17
ఊరగాయలు ఎంత మోతాడులో తినాలి?	17
కూరగాయలు, పండ్లు ఎలా వాడుకోవాలి ?	18
పంట నూనెలపై డా. భాదర్ వలీ గారి సూచనలు	18
కూరగాయలు మరియు ఆకుకూరలను ఎందుకు తినాలి ?	19
కూరగాయలు, పండ్లు ఎలా శుభ్రపరచుకోవాలి ?	19
ఏ పండ్లు మనకి మంచివి ?	20
ప్రై ప్రూట్స్ ఎంత మేలు చేస్తాయి ?	20
పొలు పరిపూర్ణ ఆహారమా?	21
పొలు త్రాగకపోతే మరి కాబ్లియం ఎక్కడ నుండి వస్తుంది?	22
చిట్టులు	22
పంటకు వాడదగిన పొత్తులు ఏవి? వాడదగనివి ఏవి? పుష్టికేపన్	24
డాక్టర్ భాదర్ వలీ సూచించిన జీవన విధానానికి అనుగుణ దినచర్య	25
సిరిధాన్యాల పిండి, రవ్వ (సూకలు)	27
అటుకులు, వెప్రినువ్వులు (గడ్డినువ్వుల) కారం పొడి	28

BREAKFAST

సామల ప్రీడం ఇడ్డి	30
అరికల కంచి ఇడ్డి	31
అరికల రవ్వ ఇడ్డి	32
సామల ఉప్పు	33
సామల పులుసు ఉప్పు	34
అరికల సూక ఉప్పు	34
ఊదల అటుకుల ఉప్పు	35
ఊదల దోశ	36
అండు కొరల పిండి ఇన్స్ట్రోంట్ దోశ	36
సిరిధాన్యాల ఇన్స్ట్రోంట్ ఉమోటా దోశ	37
ఊదల ఇన్స్ట్రోంట్ దోశ	38

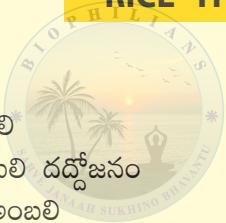

కొర్రల పెరుగు ఇన్స్ట్రింట్ నోశ	38
డోదల పుల్లట్టు	39
డోదల పెరుగు ఊతప్పం	40
అరికల దిబ్బ రొట్టి	41
అరికల పెసరట్టు	42
కొర్రల గుంట పొంగనాలు	43
కొర్రల పునుగులు	44
కొర్ర పిండి పుల్కు	45
అండుకొర్రల ఇన్స్ట్రింట్ చపాతీ	45
కొర్రల కారం రోటీ (మినప్పిండి లేకుండా)	46
కొర్రల ఆలూ చపాతీ	47
కొర్రల హరీ	47
అరికల వడ	48
అండు కొర్రల కట్ట పొంగలి	49
డోదల కుడుములు	50

RICE ITEMS

సిరి ధాలీ	52
సిరిధాన్యాల గంజి	53
సిరిధాన్యాల అంబలి	54
అండుకొర్రల అంబలి దద్దోజనం	55
డోదల పిండితో అంబలి	56
అరికల వెన్న ముడ్డలు	57
అరికల అమృతఫలం	58
అరికల కరివేపాకు రైస్	58
డోదల వెజిటబుల్ రైస్	59
అరికల కొబ్బరి రైస్	60
సామల పుదీనా రైస్	61
కొర్రల పాలకూర రైస్	62
అరికల టమోటా రైస్	63
సామల కొత్తిమీర మసాలా రైస్	64
డోదల జీరా రైస్	64
అరికల గోంగూర కారం రైస్ (పొడితో)	65
డోదల రాజ్య రైస్	66
సామలరవ్వ మామిడికాయ పులిహోర	67
అండుకొర్రల గోంగూర పులిహోర	68
అండుకొర్రల నిమ్మకాయ పులిహోర	69

రైతునేస్తుం పజ్జకేషన్స్

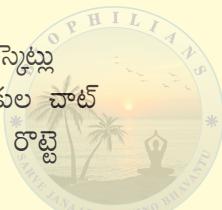
కొర్రల పులిహోర	70
కొర్రల దబ్బుకాయ చిత్రాన్నం	71
కొర్రల వాంగీ బాత్	72
అరికల బిసి బెటె బాత్	73
అరికల అటుకుల బిసి బెటె బాత్	74
అరికల క్యారెట్ రైస్	76

SNACKS

కొర్రల తపిలెంటు (షాలో ప్రై)	78
అండుకొర్రల తపిలెంటు (డీవ్ ప్రై)	79
కొర్రల బజ్జెలు	80
అరికల పకోడీ	80
సాముల బిళ్ళకుడుములు	81
డొదలపిండి - పచ్చకొబ్బరి ముట్టీలు	82
అరికల అటుకుల చుడువా (షాలో ప్రై)	83
డొదల తపిల బిళ్ళలు	84
డొదల వాడప్పలు	84
సజ్జ - కొబ్బరి బిస్కెట్లు	85
సిరిధాన్యాల అటుకుల చాట్	86
కొర్రల పెసరపప్ప రొట్టి	87
రాగి పాన్ కేక్	88

రైతునేస్తుం
పజ్జకేషన్స్

SWEETS

కొబ్బరి లౌజు/లడ్డు	90
సువ్వుల లడ్డు	91
వేరుశనగ చిక్కె	92
రాగి లడ్డు	93
అండు కొర్రల తీపి గవ్వలు	94
అరికల హల్వ	94
సాముల పాయసం	95
డొదల పిండి అప్పులు/బూరెలు	96
రాగి పాల కేక్	97
కొర్ర సున్నుండలు	98
అరికల కొబ్బరి వడలు	99
సాముల రవ్వ కేసరి	100
సాముల రవ్వ లడ్డు	101
సాముల ఉండ్రాళ్ళు	102

కొర్రల పూర్ణలు	103
సామల కొబ్బరి లోజు పూర్ణలు	104
డండలు - నువ్వుల కషికాయలు	105
కొర్రల బూందీ లడ్డు	106
కొర్రల బందరు లడ్డు (తాక్కుడు లడ్డు)	107
కొర్రల బర్బీ	108

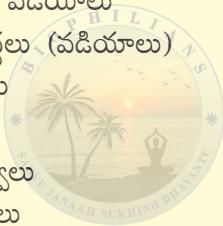

HOT

డండల కారం బూందీ	110
కొర్రల సన్నపూస	110
కొర్రల టమోటా సన్నపూస	111
కొర్రల పుదీనా సన్నపూస	111
డండల చేగోడీలు	112
డండల వష్టు చేగోడీలు	112
సామల టమోటా వడియాలు	113
సిరిధాన్యాల అన్నంతో వడియాలు	113
సామల ఆకుకూర వడియాలు	114
కొర్రల వెన్న ముడ్లలు (వడియాలు)	114
సామల మురుకులు	115
అరికల కారాలు	115
డండల కారం గవ్వలు	116
అండుకొర్రల చెక్కలు	116

రైతునేస్తుం

వజ్రకేపన్ను

MILK & CURD

తెల్ల నువ్వుల పాలు	118
నల్ల నువ్వుల పాలు	118
సజ్జ పాలు	119
రాగి పాలు	120
కొబ్బరి పాలు	121
వేరుశనగల పాలు	121
కుసుమల పాలు	122
జొన్నల పాలు	122
సస్యధారిత పెరుగు (PLANT BASED NON DAIRY CURD)	123
కొబ్బరి పాలతో పెరుగు	124
వేరుశనగ పాలతో పెరుగు	126
నువ్వుల పాలతో పెరుగు	127
సస్యధారిత పెరుగులతో లస్సీ	128

సిరిధాన్యలే ఎందుకు అసలైన ఆహారం

డా. భాదర్ వలీ గాలి వివరణ

కొరలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు మరియు అండు కొరలను డాక్టర్ భాదర్ వలీ గారు ‘సిరిధాన్యలు’గా నామకరణం చేశారు. ఈ ధాన్యంలో పీచుపదార్థం ధాన్యం గింజ కేంద్రం నుండి పిష్ట పదార్థాన్ని గట్టిగా పట్టుకొని పొరలు పొరలుగా ఉండటం వలన, గూకోన్ నిదానంగా, నియంత్రణతో మన రక్తంలోనికి విడుదల అవుతుంది. ఈ ధాన్యాలలో పిష్ట, పీచు పదార్థాల నిప్పుత్తి పది కంటే తక్కువగా ఉండటమే ఈ ధాన్యం యొక్క విశిష్టత. అండుకొరలలో ఈ నిప్పుత్తి కేవలం 5.5 మాత్రమే. అదే వరి బియ్యం విషయానికి వస్తే ఈ నిప్పుత్తి అత్యధికంగా 395గా ఉంది. ఈ కారణం చేతనే సిరిధాన్యలు సంపూర్ణ ఆరోగ్యం చేకూర్చగల శక్తి కలిగిన అద్భుతమైన, అసలైన ఆహారం. పీచు పదార్థం లేని ఆహారం తినటం వలన రోగాలు ఉత్పన్నం అవుతున్నాయి. కూరగాయలు, ఆకుకూరలు, పండ్లలోని పీచు పదార్థానికి, గోధుమలు, వరి అన్నంలోని పిష్ట పదార్థాన్ని రక్తంలోనికి విడుదల క్రమాన్ని నియంత్రించే శక్తి లేదు, సాధ్యం కాదు.

మనం ఎన్న పోషకాలు ఉన్న ఆహారం (పండ్లు, కూరగాయలు, ఆకుకూరలు) తిన్నప్పటికీ మన దేహంలో ఉత్పత్తి అయ్యే కల్పాలను ఏరోజుకారోజు నిరూలించుకోకపోతే రోగగ్రస్తులమవ్వక తప్పదు. కల్పాలను (toxins) దేహం నుండి తొలగించడంలో సిరిధాన్యాలలోని పీచు పదార్థం సహాయ పడుతుంది. ఈ పీచు పదార్థం దెండు రకాలు. కరిగెది, కరగనిది. రక్తంలో కలిగిన పీచు పదార్థం అన్ని అంగాలలోని కల్పాలను, జీవరసాయనిక క్రియల వలన ఉత్పత్తి అయ్యే రోగ కారకాలను గ్రహించి ఏరోజుకారోజు దేహం నుండి తొలగిస్తుంది. కరగని పీచు పదార్థం మల విసర్జనకు తోడ్పడుతుంది.

సిరిధాన్యల విశిష్టత - డా॥ భాదర్ వలీ గాలి శాస్త్రియ విశ్లేషణ

మన దేహంలో శక్తి విడుదల కావాలంబే ఎలక్ట్రోన్సు (electrons) ఉన్నత శక్తి స్థాయి నుండి తక్కువ శక్తి స్థాయికి దిగినప్పుడు వెలువడే శక్తిని జీవశక్తిగా గ్రహించవలసి ఉంటుంది.

ఎలక్ట్రోన్ ప్రయాణ క్రమంలో ఒక స్థాయిలో ఈ బుణ్ణాత్మకతను బంధించి, స్థిరీకరణ చేసే పరిస్థితి ఉండవలసిందే. లేకపోతే క్యాన్సర్, మధుమేహం వంటి రోగాలు ఉత్పన్నం అవుతాయి.

ఇట్టి స్థిరీకరణ ప్రక్రియను చేయ గలిగే శక్తి కేవలం సిరిధాన్యల లోని పీచు పదార్థానికి మాత్రమే ఉంది. పీటి పీచు పదార్థం అతి అద్భుతమైన ఆంటీ ఆక్సిడెంట్ (anti oxidant) గుణం కలిగి ఉంటుంది.

ఈ ధాన్యం పై పొరలలో లిగ్నస్ (lignans) ప్రోటాన్ మోటివ్ ఫోర్స్గా (Proton Motive Force) వనిచేస్తాయి. అందువలన ఎలక్ట్రోన్ స్థిరీకరణ జరిగి దేహంలో సంపూర్ణ ఆరోగ్య పరిస్థితి నెలకొంటుంది. అందుకే సంపూర్ణ ఆరోగ్యం కలుగ చేసే సిరిధాన్యలను మించిన మూల ఆహారం లేదంటే అతిశయోక్తికాదు.

పప్పు ధాన్యాల ఆవశ్యకత

మన దేశంలో దొరికే వైవిధ్యమైన పప్పు ధాన్యాలు మరెక్కడా దొరకవు. కండులు, మినుములు, పెసలు, శనగలు, అలసందలు, రాజమా, చిక్కుళ్ళు, బాణి, ఉలవలు వేరుశనగ, పిల్లి పెసర్లు మొదలైన అనేక రకాలు మనకు పండుతాయి. మొలకెత్తిన పెసలు, ఉలవలు, అలసందలు, శనగలు తినటం మనకు అనాదిగా వస్తున్న అలవాటు. ఉదాహరణకు కర్రాటుకలోనీ కోసంబి, తెలుగునాట వడపప్పు, గుగ్గిల్లు వంటివి అన్ని శుభకార్యాలలోను, ప్రసాదాలుగా ఉపయోగిస్తూ వస్తున్నాము.

పప్పు ధాన్యాలను వైవిధ్యమైన ఆహార పదార్థాలను తయారు చేయటానికి ఉపయోగిస్తాము. పూర్ణ బూరెలు, గారెలు దగ్గర నుండి పప్పు, సాంబారు, ఉలవచారు వరకు మనము వీటితో తయారు చేస్తాము. ఎంతో పూర్వం నుండే భారతీయులకు మాంసకృత్తుల (Proteins) యొక్క ఆవశ్యకత తెలుసునని దీన్నిబట్టి అర్థం అవుతోంది.

అందరూ గమనించపలసిన ముఖ్య విషయం ఎమిటంబీ, ఈనాడు జన్మమార్పిడి చేసి పండించబడుతున్న సోయా చిక్కుడు మన ఆరోగ్యానికి ఎంతో హనికరం. ఈ విత్తనాలలో రక్తం ఉత్పత్తి చేసే వ్యవస్థను నిర్విర్యం చేయగలిగే రసాయనాలు ఉంటాయి. కనుక వీటిని వాడకూడదు. సోయా చిక్కుడులో మాంసకృత్తులు 36 శాతం ఉన్నాయని వాణిజ్య ప్రకటనలు చేస్తారు. మనం ఒకరోజు మొత్తంలో తినే ఆహారంలో ప్రోటీన్ల శాతం 6 నుండి 8 వరకు ఉంటే సరిపోతుంది. మనకు పండే వైవిధ్యమైన పప్పు ధాన్యాలలోనూ 22 నుండి 26 శాతం మాంసకృత్తులు ఉంటాయి. కనుక మనకు సోయా బీన్స్ అవసరమే లేదు.

మొలకెత్తిన పప్పు ధాన్యాల విశిష్టత

ఒకొక్క సిరిధాన్యం పీచులో ఒకొక్క విశిష్టత ఉన్నట్టే, ఒకొక్క పప్పుధాన్యం పై పొరలో కూడా వేరువేరు ఉపయోగాలు ఇమిడి ఉన్నాయి.

ఉదాహరణకు మొలకెత్తిన ఉలవల పొట్టు రక్తంలోని చక్కరను నియంత్రణలో ఉంచుతుంది. మొలకెత్తిన పెసలలోని 4% పీచు పదార్థం హృదయ సంబంధ సమస్యలను తగ్గిస్తుంది. పిల్లి పెసర మొలకల పీచు పదార్థం ఎముకలలోని మజ్జను గట్టి పరుస్తుంది.

వేరుశనగల పైన గులాబీ పొట్టులో Resveratrol (రెస్వెరాట్రాల్) అనే ఆంటీ ఆక్సిడెంట్ ఎన్నో ఉపయోగాలు కలుగచేస్తుంది. ముఖ్యంగా క్యాస్టర్ అరికట్టేందుకు, వృద్ధాయ్య సమస్యల్ని అరికట్టేందుకు, నొప్పులు వాపుల పరిష్కరించేందుకు, బ్యాక్టీరియా ఇన్ఫెక్షన్సును నియంత్రించానికి ఉపయోగిస్తుంది.

ఆరోగ్యానికి ఎంతో మేలు చేసే ఈ ధాన్యం పొట్టుతో, మొలకల రూపంలో, వారానికి రెండు గుప్పెళ్ళ తీసుకుంటే సరిపోతుంది.

ఏ ఏ బుటువులలో పండే పప్పుధాన్యాలను ఆయా బుటువులలో తింటే ఎంతో మంచిది. భగవంతుడు కాలానుగుణంగా వివిధ రకాల ధాన్యాలను, కూరగాయలను, పండ్లను మనకు అందిస్తున్నాడు.

ప్రతీ రోజుగా కందిపప్పు లేక శనగపప్పు తినటం సరియైన పద్ధతి కాదు. వైవిధ్యమైన పప్పు ధాన్యాలను తీసుకుంటే వాటిలోని పోషకాల వలన ఆరోగ్యం పొందగలం.

పప్పుధాన్యాలకు సిరిధాన్యాలు తోడైతే!

ఇచ్చి, దోశ మొదలగు పదార్థాలు తయారు చేయటానికి, సిరిధాన్యాలను, మినపుప్పును కలిపి పిండిగా రుచ్చి పులియబెట్టడం జరుగుతుంది. ఈ ప్రక్రియ వలన అనేక ఆరోగ్య కారకాలు ఉత్పత్తి అవుతాయి.

ముఖ్య గమనిక:

ఈనాటి వైద్యులు, హోష్టికాహార నిపుణులు, ఆహార వైజ్ఞానికులు, మన ఆరోగ్యానికి మాంసకృత్తులు (ప్రోటోఫిల్సు) ఎంతో ముఖ్యమైన హోష్టికాంశమని ఎక్కువ మోతాడులో తీసుకోవడం ఎంతైనా అవసరం ఉండని పదేపదే చెప్పా వస్తున్నారు.

దీనికి తోడు ఆరోగ్య పాసేయాలు (the so called health drinks) తయారు చేసే కంపెనీలు, వారి ఆకట్టుకునే అసత్య ప్రకటనలతో కేవలం మాంసకృత్తులే ముఖ్య అంశంగా చిత్రీకరించి మనలను తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారు.

మనం ప్రతి నిత్యం తీసుకునే ఆహారంలో అన్ని హోష్టికాంశాలు (పిండి పదార్థం, మాంసకృత్తులు, క్రొప్పు) సమతూలనం (balanced)గా ఉండేలా తప్పక చూసుకోవాలి. ఏ ఒక్క అంశం ఎక్కువైనా తక్కువైనా ఆరోగ్యం దెబ్బతింటుంది.

ఒక రోజు మొత్తంలో, మన చేతి అర గుప్పెడు పప్పుధాన్యాలు, రెండు గుప్పెళ్ళ సిరి ధాన్యాలను, తీసుకుంటే సరిపోతుంది. మాంసకృత్తులు ఎక్కువ పరిమాణంలో తీసుకుంటే మూత్రపిండ సమస్యలు ఉత్పత్తి అవుతాయి.

పిల్లలకు మాంసకృత్తులు ఆవశ్యకత

పిల్లల ఎదుగుదలకు మాంసకృత్తులు చాలా అవసరం. వైవిధ్యమైన, మొలకెత్తిన పప్పుధాన్యం వారి చేతి గుప్పెలలో పట్టేంత రోజుకు ఒక రకం చొప్పున అందిస్తే పుష్టిగా, ఆరోగ్యంగా ఎదుగుతారు. తాటి బెల్లంతో చేసిన వేరుశనగ లడ్డు/బిక్టి నువ్వుల లడ్డు వంటివి వారానికి ఒకసారి తినిపిస్తే మంచిది.

చక్కర వద్దంటే ఎలా? చక్కర బదులుగా ఏది వాడుకోవాలి?

చెఱకు నుండి తయారయ్యి చక్కర వినియోగమే ఈనాటి అన్ని ఆరోగ్య సమస్యలకు ముఖ్య కారణం. చక్కర వినియోగం మానవజాతికి ఒక దుర్వ్యసనంగా మారిపోయింది.

మరి పూర్వం తీపి పదార్థాలను తినేవారు కాదా? ఒకవేళ తింటుంటే తీపి కొరకు ఏ ఏ పదార్థాలనుపయోగించేవారు అన్న ప్రశ్న ఉత్పన్నం కావచ్చు.

అనాదిగా మనదేశంలో తీపి పదార్థాలను తయారు చేసుకునే నిమిత్తం ఆయు ప్రాంతాలలో లభించే తాళజాతి (Palm Family) చెట్ల నుండి లభ్యమయ్యే పాలనుపయోగించి, బెల్లం తయారు చేసుకుని వాడుకునేవారు.

తాళజాతి చెట్ల బెల్లానికి చెఱకు చక్కర, బెల్లానికి వ్యతాషసం ఏమిటి?

తాళజాతి చెట్లలో బెల్లం తయారీకి ముఖ్యంగా ఉపయోగ పదేవి తాటి, ఈత, జీలుగ మరియు కొబ్బరి చెట్లు. ఈ నాలుగింటిలో మొదటి మూడు ద్రైష్టమైనవి డాక్టర్ భాదర్ వలీ గారు చెప్పడం జరిగింది. పుప్పవిన్యాస కాలంలో ఈ చెట్లకు చిన్న గాట్లు పెట్టి వాటినుండి కారే పాలను మట్టి కుండలలో పట్టి, ఆ పాలను మరిగించి బెల్లం తయారు చేస్తారు. చెఱకు బెల్లం, చెఱకుగడల నుండి రనం సేకరించి, మరిగించి బెల్లం తయారు చేస్తారు.

తాటి, ఈత మరియు జీలుగ చెట్ల బెల్లంలో ప్రక్కోన్ శాతం హెచ్చుగా ఉంటుంది. ప్రక్కోన్ మన జీర్ణశయంలో చేరిన వెంటనే గ్లూకోన్సగా మారదు. ముందుగా కాలేయానికి చేరి అనేక జీవరసాయన క్రియల అనంతరం, 40%-50% ప్రక్కోన్ మాత్రమే గ్లూకోన్సగా మారుతుంది. అందు వలన ఆకస్మిక చక్కర షాక్కు గురయ్యి ప్రమాదం ఉండదు. అదే చెఱకు బెల్లంలో గ్లూకోన్ అత్యధిక మోతాదులో ఉంటుంది. అందుచేత తిన్న వెంటనే ఒక్క సారిగా గ్లూకోన్ రక్తం లోనికి ప్రవేశించి హోనికర అనారోగ్య పరిణామాలకు దారితీస్తుంది. కనుక తాళజాతి బెల్లం, చెఱకు బెల్లం కంటే వెయ్యి రెట్లు మేలు.

తాటి బెల్లంలో రోగినిరోధక శక్తిని కలుగచేసే గుణం ఉంది. పిల్లలకు కొద్దిగా తినిపిస్తే వారి ఎముకల మజ్జలో ఎలాంటి రోగాన్నెనా దూరం చేసే శక్తి ఆరు వారాల్లోనే ఆవిష్కరించాలని అవుతుంది. అదే మీరు మీ పిల్లలకు చెఱకు బెల్లం తినిపిస్తే రోగాలకు చిరునామాగా వారి దేహం తయారవుతుంది.

మధుమేహ రోగినిరోధక శక్తిని కలుగచేసే గుణం ఉంది. తాటి, ఈత, జీలుగ బెల్లం వాడితే నీటి వనరులను, అనగా మన నదులను, పర్యావరణాన్ని, పరిరక్షించుకుని భావితరాలకు పూలబాట వేసిన వారమవుతాము. చెఱకు బెల్లం వాడుతూనే ఉంటే నదులు ఎండిపోయి, భూగర్భ జలాలు కూడా హరించి పోయి మానవజాతి మనుగడే ప్రశ్నార్థకం అవుతుంది.

మన ఆరోగ్యానికి, పర్యావరణ పరిరక్షణకు, భావితరాల భవితవ్యానికి, చెరుకు పదార్థాలు సేవించడం, చెఱకు పండించడం తక్కణమే నిలిపివేయవలసిన అవసరం ఉంది.

మన దేశ భోజన సంస్కృతిలో భాగమైన ఊరగాయ మహాత్మ

శతాబ్దాలుగా మన దేశభోజన విస్తరిలో అతి ముఖ్యమైన స్థానాన్ని సంపాదించుకున్న ఊరగాయను చూడగానే నోరూరని భారతీయుడు ఉంటాడా?

మితంగా సేవిస్తే రుచికి రుచి, ఆరోగ్యానికి ఆరోగ్యం చేకూర్చగల అతితక్కువ పదార్థాలలో ఊరగాయ ఒకటి.

భారత దేశంలో అన్ని ప్రాంతాల వారం ఆయు ప్రాంతాల్లో దౌరికే పులుపు అంశం కలిగిన దాదాపు అన్ని కాయలతో ఊరగాయలు చేస్తాము. ఈ ఊరగాయలలో ఆల్ఫా హైడ్రోకార్బోకిలిక్ ఆమ్లములు (Alpha Hydroxy Carboxylic Acids), గాలిక్ ఆమ్లము (Gallic acid), ప్రోటోకేటచూయిక్ ఆమ్లము (Protocatechuic acid) వంటి ఆమ్లములు కలిగి ఉంటాయి. ఇవి రోగకారకాలను నిరోధించి, అరికట్టి, తరిమికొట్టి, పచనక్కియ వ్యవస్థను ఉత్సేజిస్తాయి అంటమైన ఆమ్లములు.

చింతకాయ ఊరగాయలో టార్టారిక్ ఆమ్లం (Tartaric Acid), ఉసిరికాయలో అస్క్రూబ్రిక్ ఆమ్లం (Ascorbic Acid), నిమ్మ, దబ్బుకాయలలో సిట్రిక్ ఆమ్లం (Citric Acid), టమాటో ఊరగాయలో ఆక్సాలిక్ ఆమ్లం (Oxalic Acid), మామిడి కాయ ఊరగాయలో గాలిక్ ఆమ్లం (Gallic Acid) మరియు గోంగూర ఊరగాయలో ప్రోటోటోకేటచూయిక్ ఆమ్లం (Protocatechuic Acid) కలిగి ఉంటాయి.

అన్నిటిలో ఉన్నది పులుపు అంశమే కానీ వాటి రుచి వైవిధ్యంగా ఉండుటమే కాదు ప్రయోజనాలు కూడా వేరు. ముందు పేర్కొన్న నాలుగు ఆమ్లములు ఆల్ఫా హైడ్రోకార్బోకిలిక్ ఆమ్లముల జాతికి చెందినవి. ఇవి ఆంటీ ఆక్సిడెంట్స్ (anti oxidants)గాను, పనికి రాని ధనాత్మక కణాలని, రోగాలనిచ్చే ధనాత్మక కణాలను (cations) పట్టుకుని బయటకు పడివేసే అధ్యుతమైన గుణాలు కలిగి ఉన్నాయి. వీటిని భీలేటర్స్ (Chelators) అంటారు. గోంగూర (ఆంధ్ర శాకం) లోని ప్రోటో కేటచూయిక్ ఆమ్లం ఒక స్థిరీకరణ చెందిన రసాయనం (stabilised chemical). దీనిని వేయించిన, ఉడికించిన తన గుణాన్ని మార్చుకోదు. ఇది స్ట్రీలకు సంబంధించిన అన్ని(గర్భాశయం, అండాశయం మొదలగు) రోగాలకు రామబాణం లాగా పనిచేస్తుంది.

ఊరగాయలు నిల్వ ఉండాలంటే ఎలా పెట్టాకోవాలి?

ఊరగాయలు ఎంతో శుచిగా, ఎలాంటి తేమ లేకుండా కాయలు శుఫ్రపరచి, ముక్కలను తరుక్కేపుటానికి ఉపయోగించే కళ్లుటీట లేక కత్తులను కూడా బాగా ఎండపెట్టి, తగినంత సముద్రపు ఉప్పు, పసుపు, ఆవహిండి, మెంతి హిండి, కారం వంటి సహజ సంరక్షకారిగులను (natural preservatives) వాడి పెట్టుకోవాలి. ఇవి సూక్ష్మ జీవులు చేరకుండా ఊరగాయని కాపాడుతాయి. ఎట్టి

ఊరగాయ ఎంత మోతాదులో తినాలి?

ఊరగాయ తింటే బీపీ పస్తుండని డాక్టర్లు చేపే మాట అవాస్తవం. సోడియం, పొటాషియం మనకు అవసరం. ఊరగాయ మంచిది అయిసప్పటికీ, కూర లాగ తినకూడదు. తక్కువ పరిమాణంలో మాత్రమే తీసుకోవాలి. కేవలం నంబుకోవటానికి మాత్రమే కొద్దిగా తినాలి. బీపీ ఉన్నవారు ఉప్పు నియంత్రణలో తింటే మంచిది.

పరిస్థితుల్లోను కృతిమ రసాయనిక సంరక్షకారిణులను వాడకూడదు. ఊరగాయలు పింగాణి లేక గాజు జాడిల్లో మాత్రమే భద్రపరచుకోవాలి. ప్లాస్టిక్ బాటిల్లో పెట్టుకుంటే క్యాస్టర్సు ఆహ్వానించిన వారమవుతాము. మిరియం, అల్లం, వెల్లుల్లి, ఇంగువ వంటి దినుసులను కూడా వాడుకుంటే మరింత రుచికరంగా ఉంటాయి.

సంప్రదాయంగా పెట్టుకునే ఊరగాయలే కాకుండా మీ స్వజనాత్మకతను వాడి కాలీప్లావర్, క్యారెట్, బీన్స్, కాకరకాయ వంటి కూరగాయలతో పులుపు అంశం ఉన్న కాయలను జోడించి ఊరగాయలు పెట్టుకోవచ్చు.

యువతకు డాక్టర్ ఖాదర్ వల్ గాలి సలహా

యువకులు అందరూ ఇంత అద్భుతమైన ఆరోగ్యకరమైన ఊరగాయలు పెట్టుకోవడం నేర్చుకోవాలి. మార్కెట్లో అమ్మే ఊరగాయలు మంచివి కాదు. ఏ ఏ బుతువులలో వచ్చే కాయలను ఆయా బుతువులలో ఊరగాయలు పెట్టుకునే సంప్రదాయాన్ని అలవరచుకోవాలి.

కూరగాయలు, వండ్లు ఎలా వాడుకోవాలి ?

- ◆ కూరగాయలను మూడు రకాలుగా విభజించుకోవచ్చు. దుంప/వేరు కూరగాయలు (క్యారెట్, బీట్రూట్, ముల్లంగి, మొదలగునవి), నీటి కూరగాయలు (సౌర, బీర, గుమ్మడి వంటివి), తీగ జాతి/ద్విదళబీజ కూరగాయలు (బీన్స్, చిక్కడు, గోరు చిక్కడు, మొదలగునవి).
- ఒకే జాతికి చెందిన ఏ రెండిటినీ కలిపి వండకూడదు. ఉదాహరణకు సౌరకాయ, దోసకాయ కలిపి వండకూడదు. ఒకరోజులో ఒకే జాతికి చెందిన ఏ రెండు కూరలను తినకూడదు.

వంట నూనెలపై డా. ఖాదర్ వల్ గాలి సూచనలు

- ◆ రిప్లైండ్ నూనెలకు మన వంటగది లోనికి ఎట్టి పరిస్థితుల్లో ప్రవేశము ఇవ్వకూడదు. అట్టి నూనెలతో వండిన పదార్థాలు ఆరోగ్యానికి హానికరం.
- ◆ కేవలం ఎడ్డు గానుగను ఉపయోగించి తీసిన నూనెలను మాత్రమే వంటకు వాడుకోవాలి.
- ◆ ఈ నూనెలను గాజు సీసాల్టోనో లేక సైయనెలెన్ స్టీలు కానులలోనో మాత్రమే భద్రపరచుకోవాలి.
- ◆ పూరీలు, జంతుకలు, పకోడీలు వంటి పదార్థాలను కొబ్బరి నూనెలో వేయించుకోవాలి. పల్లీ నునెలో కూడా వేయించుకోవచ్చు.
- ◆ ఊరగాయలకు, రోటి పచ్చళ్ళకు, ఘూటుగా చేసే కూరలకు నువ్వుల నునె బావుంటుంది.
- ◆ కూరలకు, సాంబార్, రసం వంటి వాటికి కుసుమ, పల్లీ నునెలు అనువుగా ఉంటాయి.
- ◆ వెట్రి నువ్వుల నూనెతో పులిహోర, ఆవ పెట్టిన కూరలు చేసుకుంటే ఎంతో రుచిగా ఉంటాయి.
- ◆ ఈ నూనెల తయారీలో ఎలాంటి రసాయనిక సంరక్షణ కారిణులను వాడక పోవటం వలన వీటిని ఒక నెలకు సరిపడునంత మాత్రమే తెచ్చుకోవటం మంచిది.
- ◆ ఒక వ్యక్తికి నెలకు ఒక లీటరు నూనె సరిపోతుంది. ఎదిగే వయసులో ఉన్న పిల్లలకు కాస్త ఎక్కువ నూనె పడినా పరవాలేదు.

కూరగాయలు మరియు ఆకుకూరలను ఎందుకు తినాలి ?

మన పచన నాళం (ఆనగా నోటి నుండి గుదద్వారం మధ్య)లో మేలు చేకూర్చే ఎన్నో కోట్ల సూక్ష్మజీవులు జీవనం చేస్తూ మన దేహ వ్యవస్థలో ఆరోగ్యంగా ఉండే పరిస్థితులను కలుగవేస్తాయి. ఇవి మన దేహంలో సమతూలతను కాపాడుతాయి. వీటిని పెంచి పోషించే ఆవశ్యకత ఎంతైనా ఉంది. అందుకే మనం వైవిధ్యమైన కూరగాయలు ఆకుకూరలు తింటే ఈ సూక్ష్మజీవులు పెరిగేరుకు అద్భుతమైన వాతావరణం సృష్టించబడుతుంది. రోగనిరోధకశక్తి పెరుగుతుంది. అంతేకాని కూరగాయల నుండి పోషకాంశాలు పొందలేము. కూరగాయలు ఆకుకూరల బరువులో, 90 శాతం నీరే. వీటినుండి పోషకాలను పొందాలంటే ఒక రోజులో 18 కేజీల ఆకుకూరలు, 4.5 కేజీల కూరగాయలు తినాలి. ఇది సాధ్యమూ?

- ◆ ఆకు కూరలను కూడా ఏ రెండింటిని కలిపి వండకూడదు.
- ◆ ఒకొక్క జాతి నుండి ఒకొక్క రకం కూరను తీసుకుని వాటిని కలిపి వండుకోవచ్చు. ఉదాహరణకు ఆలుగడ్డ, చిక్కుడు, మెంతికూర కలిపి వండుకోవచ్చు.
- ◆ అదే విధంగా ఒకే రోజులో వివిధ రకాల పండ్లను కూడా తినకూడదు. మనకు ప్రూట్ సలాడ్ మరియు పెరుగు అన్నంలో రకరకాల పండ్లు వేసుకుని తినటం అలవాటు, కానీ అది కూడా మంచిది కాదు. ఒక రోజు మొత్తంలో ఒకే రకమైన పండును తినాలి. అప్పుడే మన శరీరానికి ఆ పండు నుండి అందమలసిన పూర్తి పోషకాలు లభిస్తాయి.

కూరగాయలు, పండ్లు ఎలా శుభ్రపరచుకోవాలి ?

ప్రస్తుత పరిస్థితులలో మనకు దొరికే దాదాపు 90 శాతం కూరగాయలు, ఆకు కూరలు, పండ్లు విషపూరితమైన పురుగుమందుల వాడకంతోనే పండించినవి. ఇవి తిని మనం అనేక రోగాల బారిన పడుతున్నాము. ఈ క్రిమి కీటక కలుపు నాశక పదార్థాల ప్రభావం చాలావరకు తగ్గించుకోవడానికి ఒక చక్కని చిట్టాన్న డాక్టర్ భాదర్ వలీ గారు సూచించారు.

ఒక నిమ్మపండంత చింతపండు గుజ్జను తీసి రాగి ఫలకంతో శుద్ధి చేసిన సుమారు మూడు లీటర్ల నీటిలో కలిపి, అందులో వండుకోవలసిన కూరగాయలను కనీసం 15 నిమిషాలు నాన బెట్టి, ఆ తరువాత శుభ్రమైన నీటిలో కడిగి వాడుకోవాలి.

ఇలా చేయడం వలన చింతపండులోని టార్టారిక్ ఆప్లుం కూరగాయలు, ఆకుకూరలు, పండ్ల పైన చల్లిన విషరసాయనాల దుష్పుభావాన్ని కొంత వరకు తగ్గిస్తుంది.

ముందు రోజు రాత్రే చింతపండు నానబెట్టి ఉంచుకుంటే మెత్తపడి గుజ్జ తేలికగా వస్తుంది. ఈ విధంగా తయారు చేసుకున్న చింతపండు నీటిని రోజంతా కూరగాయలు, పండ్ల శుద్ధి చేసుకోవడానికి వాడుకోవచ్చు.

పండ్లు మనకి మంచివి ?

పండే పండ్లన్నీ కేవలం మానవ జాతికి సొంతం అనుకోవడం పొరపాటు. కోతులు, పక్కలు, ఏనుగులు మొదలగు జీవ జాతులకు కూడాను ఇవి ఆహారం. బాగా మగ్గి, చెట్టు నుండి క్రిందికి పడినవి మాత్రమే మనకు తినే అర్థత ఉంది. మన చేతికి అందిన పండ్లను మాత్రమే స్వీకరించాలి.

రోజుకు ఒకరకం పండ్లను మాత్రమే తినాలి. పండ్ల మిశ్రమం (fruit salad)గా తినటం సరికాదు. కృతిము రసాయనాలను వాడి, పండబెట్టిన, నిల్వ ఉంచిన పండ్లను తినకపోవడమే మంచిది.

మన ప్రాంతంలో పండిన, మన ప్రాంతానికి చెందిన, ఆ బుతువులలో పండే ఘలాలను మాత్రమే తినాలి. స్టోబెర్రీలు, కింది పండ్లు మన దేశ వాతావరణంలో సహజంగా పండేవి కాదు. కృతిము పద్ధతులు ఉపయోగించి పండిస్తున్నారు. ఇలాంటివి తినే అవసరం లేదు.

జామపండు, భగవంతుడు ఎన్నో పోషకాలను సమకూర్చు మానవాలికి ప్రసాదించిన అద్భుతమైన పరిపూర్ణమైన అమృత ఘలం. సీతాఘలం కాల్చియం లోపం ఉన్న వారికి ఎంతో మేలు చేస్తుంది. పాషణ ప్రాట్ సరాల వ్యవస్థను ప్రశాంత పరిచే అతి గొప్ప గుణం కలిగిన అరుదైన ఘలం.

నిద్రలేమితో బాధపడుతున్న వారు (సేండ్రియ) అరచిపండు తొక్కుతో కాషాయం త్రాగితే చక్కని నిద్ర పడుతుంది.

మధుమేహంతో బాధపడుతున్న వారు, సిరిధాన్యాలను కనుక ముఖ్య ఆహారంగా తీసుకుంటున్నట్టితే, వారి HbA1c, 7 కంటే తక్కువ ఉన్న యొదల మన ప్రాంతంలో పండే అన్ని పండ్లను నియంత్రణ వహించి తినవచ్చు.

డైట్రూట్స్ ఎంత మేలు చేస్తాయి ?

డై ట్రూట్స్ లో కొవ్వు పదార్థాలు అత్యధికంగా ఉన్నందున మరియు మన దేశ శీతోష్ణమైతుల కారణంగా మన ఆహారంలో వీటిని భాగం చేసే ఆవశ్యకత లేనదున, వీటిని మన ఆహారంలో భాగంగా చేసే అవసరం లేదని డాక్టర్ ఫాదర్ వలీ గారు సూచించారు. ఇదే కాక వీటిని పురుగు పట్టకుండా ఎక్కువ కాలం నిల్వ ఉంచటానికి, కృతిము సంరక్షణ కారిణలు ఉపయోగించబడుతున్నాయి. ఖర్జుర పండ్లను ఎండ పెట్టినపుడు చక్కర పాకం లేపనం చేయటం జరుగుతుంది. ఇది మంచిది కాదు.

వీటన్నింటి కంటే మనదేశంలో పుష్పలంగా పండే వేరుశనగ, నువ్వులు, కొబ్బరి వంటి వాటిలో ఎన్నో పోషక విలువలు లభిస్తాయి. అవి తింటే మనం బాగుంటాము, అవి పండిస్తున్న మన రైతులు బాగుంటారు.

పాలు పరిపూర్ణ ఆహారమో?

పాలు, (ఆడ)స్తన్య జీవులలో అప్పుడే పుట్టిన తమ బిడ్డకు ఆరోగ్య కారకమైన ఆహారం అందించే నిమిత్తం భగవంతుడు అమర్చిన ఒక అపురూపమైన వ్యవస్థ.

పాలు, తల్లి స్తనం నుండి తన బిడ్డ నోటికి నేరుగా చేరవలసిన అస్థిర పదార్థం.

బిడ్డ పుట్టిన వెంటనే, తల్లి తన బిడ్డకు ఆహారంతో బాటు రోగనిరోధక శక్తిని అందించడానికి ప్రతిరక్కాలను (antibodies) నింపి ప్రారంభ స్తన్యాన్ని (Colostrum) అందిస్తుంది.

బిడ్డ పెరుగుతూ ఉంటే, పోషికాలం అవసరాలు మారుతూ ఉంటాయి. ఈ మార్పులకు అనుగుణంగా తల్లి పాలలో పోషకాల నిబంధన (nutrient composition) కూడా మారుతూ వస్తుంది. అదే తల్లి అదే బిడ్డకు మొదటి వారంలో ఇచ్చిన పాలకు, ఆరోవారంలో ఇచ్చిన పాలకు ఎంతో వ్యత్యాసం ఉంటుంది. ఇది భగవంతుడు తల్లి దేవాంలో అమర్చిన అధ్యుత వ్యవస్థ.

ఏ తల్లి పాలు ఆ బిడ్డకు మాత్రమే పరిపూర్ణ ఆహారము. ఆవు పాలను తన దూడకు ఆహారంగా ఇస్తుంది కానీ మన బిడ్డలకు, మనకు కాదు. ఆవు దూడ పెరుగుదల విధానానికి మనిషి బిడ్డ పెరుగుదల క్రమానికి చాలా తేడా ఉంది. అటువంటప్పుడు ఆవుపాలు మన బిడ్డలకు ఎలా మేలు చేస్తాయి? మేలు చేయకపోగా హని కలిగిస్తాయి.

మనిషి జీర్జ వ్యవస్థలో, పాలను అరిగించే కిణ్వం (enzyme) మూడు నుండి నాలుగేళ్ల వయసులో జన్మపరంగా ఆపివేయ బడుతుంది. అంటే మూడు నాలుగేళ్ల వయసు తర్వాత మనకు పాలు అవసరం లేదని ప్రకృతే నిర్ణయించింది.

వైజ్ఞానికులు, వైద్యులు, ఆహార నిపుణులు ‘పాలు పరిపూర్ణ ఆహారము’ అని పార్య పుస్తకాలలో ప్రాసి, పదేపదే చెప్పడం వలన అదే నిజం అని మానవజాతి అంతాను గట్టిగా నమ్ముతున్నది. ఇది ఎంత హోస్యాస్పుదంగా ఉంది! దీనికి మద్దతుగా పాల కంపెనీలు పాల ఉత్పాదన అపారంగా పెంచే నిమిత్తం ఆవులకు, గేదెలకు రసాయనిక ప్రచోదక పదార్థాలను సూది మందు (steroids and oxytocin injections) రూపంలో ఇచ్చి కృతిమంగా పాల ఉత్పత్తి అమాంతం పెంచేశారు. జన్మ మార్పిడి ద్వారా ఎక్కువ పాలు ఇచ్చే ఆవు జాతులను తయారు చేసి ఇదే ‘శీర విప్లవం’ (White Revolution) అని వైజ్ఞానికులు ధంకా బజాయిస్తున్నారు. ఈ పాల వలన కలుగుతున్న అనర్థాలు వారికి కనిపించటం లేదు. ఇది మనకు సైన్స్ వేసిన నిర్వాకం.

ఈ పాలను తాగి మానవజాతి మొత్తం అనారోగ్యాల బారిన పడిపోయింది. దాదాపు ఆడవారందరు హోర్సేస్ అసమతూలనలతో బాధపడుతున్నారు. ఛైరాయిడ్, గర్భాశయ సంబంధ సమస్యలైన పీసిస్డి, సంతానలేఖి వంటి వాటిని ఎదుర్కొంటున్నారు. పదమూడు, పదునాలుగు సంవత్సరాలకు రజస్యల కావలసిన ఆడపిల్లలు ఈ కృతక పాలను త్రాగి, ఆరు సంవత్సరాలకే అవుతున్నారు. ఇదే మనం సాధించిన వైజ్ఞానిక ప్రగతి.

ఈ విషయాలన్నింటినీ డాక్టర్ భాదర్ వలీ గారు క్ల్యాపంగా పరిశీలించి పరిశోధించి ఈ అనర్థాలన్నిటికీ మూల కారణం పాలు అని గమనించి, పాలు త్రాగడం మానేయడమే పరిష్కారమని చెప్పి తన వద్దకు వచ్చే వేల రోగులకు నయం చేస్తూ వస్తున్నారు. పాలు మానేసిన వీరికి ఆరు వారాలలోనే 90 శాతం హోర్సేస్ ఇన్బాలెన్స్ సమస్యలకు ఉపశమనం లభించడం గమనార్థం.

పాలు త్రాగకపోతే మరి కాల్చియం ఎక్కడ నుండి వస్తుంది?

ఒక లీటరు పాలలో కేవలం ఒక గ్రాము కాల్చియం ఉంటుంది. ఈ ఒక గ్రాము (1000 మిల్లి గ్రాములు) నుండి 180 మిల్లి గ్రాముల కాల్చియంను మాత్రమే మన దేహం గ్రహిస్తుంది. అదే 100 గ్రాముల నువ్వులను నానపెట్టి చేసుకున్న పాలలో ఒక గ్రాము కాల్చియం ఉంటుంది. ఈ కాల్చియం మొత్తాన్ని మనదేహం గ్రహిస్తుంది.

సస్యాధారిత (plant based) పదార్థాలలో లభించే దోషకాలను గ్రహించడానికి అనువగా ఉంటుంది మన పచనక్రియ వ్యవస్థ. అందుకే మన పిల్లలకు కొబ్బరి పాలు, రాగిపాలు, సజ్జపాలు, నువ్వుల పాలు కుసుమ పాలు, కొర్కపాలు కొద్దిగా తాటి బెల్లం కలిపి మార్చిమార్చి ఇస్తే * మానసికంగానూ, శారీరకంగా చురుకుగా ఉంటారు.

ఈ పాలతో పెరుగు, మజ్జిగ చేసుకుని తింటే విటమిన్ బి12 కూడా సమృద్ధిగా లభిస్తుంది. ఇవేకాక దేశీ ఆవు పాలతో చేసిన పెరుగు, మజ్జిగలను కూడా తీసుకోవచ్చు. పాలు మంచిని కానపుటికీ తోడుపెట్టడం వల్ల సూక్ష్మజీవులు పాలలోని దోషకారకాలను హరించేస్తాయి.

చిట్టాలు ○

1. సిరి ధాన్యాలతో అన్నం చేసుకోవటానికి బియ్యాన్ని బట్టి ఒకటికి రెండు లేక రెండుస్వర లేక మూడు నీళ్ళు ఎసరు పెట్టుకోవాలి.
2. పాత బియ్యం అయితే ఎక్కువ నీళ్ళు పడతాయి, కొత్త బియ్యం అయితే తక్కువ నీళ్ళు పడతాయి .
3. బుచ్చి పద్ధతిలో చేసుకున్న బియ్యం అయితే ఒక విధంగా నీళ్లు పడతాయి. పెద్ద మిషన్లో చేసిన బియ్యం అయితే ఒక విధంగా నీళ్ళు పడతాయి.
4. అరికలు, కొర్కలు, అందు కొర్కలకు కొద్దిగా నీళ్లు ఎక్కువ పడతాయి. ఊదలు, సాములకు కొద్దిగా నీళ్ళు తక్కువ పడతాయి.

5. అన్నం పొడిపొడిగా రావాలి అంటే అన్నం ఉడికెటప్పుడు ఒక స్వాన్ నెయ్యి కానీ కట్టే గానుగ నూనె కానీ వేసుకుంటే పొడిపొడిగా వస్తుంది.
6. మళ్ళీ కుండలో అన్నం చేసుకుంటే బాగా పొడిపొడిగా ఉంటుంది.
7. కొంతమందికి సిరిధాన్యం అన్నం తినాలి అంటే చప్పగా అనిపిస్తుంది. అలాంటి వారు అన్నం ఉడికెటప్పుడు కొద్దిగా ఉప్పు వేసుకోవచ్చు.
8. ఏదన్నా కలర్ రైస్ కలుపుకోవాలి అనుకున్నప్పుడు అన్నం తయారు అవ్వగానే ఒక వెడల్పు పళ్ళెంలో పరచుకుంటే పొడిపొడిగా అవుతుంది.
9. పళ్ళెంలో వేసుకున్న వెంటనే కొద్దిగా ఉప్పు, అవసరం అనుకున్న వాటికి నిమ్మరసం కలుపుకుంటే పొడిపొడిగా ఉంటుంది.
10. దోశలు చేసుకోవడానికి ఒక కప్పు మినప్పప్పుకు నాలుగు కప్పుల ఏదైన ఒక సిరి ధాన్యం నానబెట్టాలి.
11. దోశలు క్రిస్టీగా, రోష్టీగా కావాలి అంటే కొర్లలతో, అరికలతో బాగా వస్తాయి. సాఫ్టీగా మెత్తగా రావాలి అంటే సామలు, ఊదలతో బాగా వస్తాయి.
12. సిరిధాన్యపు అటుకులు దొరుకుతాయి. దోశలు, ఇడ్లీలు ఏ సిరి ధాన్యంతో చేసుకుంటున్నామో ఆ అటుకులను ఉపయోగించి చేసుకోవచ్చు.
13. అటుకులు దొరకని వాళ్ళు ఏ సిరి ధాన్యంతో చేసుకుంటుంటే ఆ సిరి ధాన్యపు అన్నమును కలిపి రుబ్బుకోవాలి.
14. అన్నం కలుపుకోవాలి అనుకున్నవాళ్ళు హిండి అంతా రుబ్బుడం అయిపోయాక ఔఫిర్లో అన్నం వేసి ఒక రెండు మూడు సార్లు తిప్పుకొని తీసుకుంటే సరిపోతుంది.
15. ఇడ్లీలు అయితే నూకతో చేసుకుంటే బాగుంటాయి. సిరిధాన్యపు నూక మూడింటికి మినప్పప్పు ఒకటి వేసుకోవాలి.
16. బయట కొన్న నూక అయితే ఆరు నుంచి ఎనిమిది గంటలు నానబెట్టుకోవాలి. ఇంట్లో సిరిధాన్యమును ఎనిమిది గంటలు నాన పెట్టుకొని, ఎండబెట్టుకొని చేసుకున్న నూక అయితే 2 లేక 3 గంటలు నాన పెట్టుకున్నా సరిపోతుంది.
17. సిరిధాన్యపు గింజలు నాన్న పెట్టుకుంటే మినప్పప్పు మెత్తగా రుబ్బుకొని సిరిధాన్యపు బియ్యంను నూక లాగ తిప్పుకొని కలుపుకోవచ్చు.
18. ఊదలైతే ఇడ్లీకి సాఫ్టీగా మెత్తగా బావుంటాయి.
19. దోశలకు, చపాతీలకు, డీప్ ట్రై లకు ఇనుప పెనం వాడుకోవాలి అని డాక్టర్ భాదర్ గారు చెప్పారు.
20. దోశలు బాగా రావాలి అంటే మందపాటి ఇనుప పెనం వాడుకోండి. బాగా కాలిన తర్వాత ముందుగా చిన్న దోశ వేసి తర్వాత నుంచి దోశలు పెద్దవి వేసుకోండి. దోశలు పెనానికి అటుకోకుండా బాగా వస్తాయి.
21. పెనానికి అటుకుపోతుంటే ఉల్లిపాయను సగానికి తరిగి, ప్రతి దోశ వేయడానికి ముందుగా ఉల్లిపాయతో రుద్ది, దోశ వేస్తే అటుకోకుండా బాగా వస్తాయి.

వంటకు వాడదగిన పాత్రలు ఏవి ? వాడదగనిని ఏవి?

- ◆ సిరి ధాన్యాలతో ఆన్నం వండుకోడానికి, గంజి కాచుకోవడానికి, అంబలి పులియబెట్టుకోడానికి, మట్టి పాత్రలను వాడుకోవటమే ఉత్తమం. అవి లేని పక్కంలో సైయన్లెన్ స్టీల్ పాత్రలు వాడుకోవచ్చ.
- ◆ దోశలు, చపాతీలు, మొదలగు వాటికి ఇనుప పెనాలను మాత్రమే వాడాలి.
- ◆ కంచు, ఇత్తడి, ఇనుప పాత్రలలో పులుపు అంశం కలిగిన పదార్థాలను వండకూడదు.
- ◆ కూరలు దళసరి స్టీలు పాత్రలు/ మూకుళ్ళలో లేదా మట్టి మూకుళ్ళలో చేసుకోవచ్చ.
- ◆ రాగి బిందెలు/పాత్రలు కేవలం నీరు నిల్వ ఉంచటానికి మాత్రమే వాడుకోవాలి. వంటలు చేయకూడదు.
- ◆ అల్యామినియం పాత్రలలో వండడం కాని, సూనెలు, పాలు వంటి ఆహార పదార్థాలను ఉంచటం కానీ చేయకూడదు. అల్యామినియం ఫాయల్, అల్యామినియం డిస్టోజబుల్ డబ్బులకు దూరంగా ఉండాలి. అల్యామినియం మానవ దేహానికి హోనికరమైన లోహం.
- ◆ నాన్ స్టీక్ పాత్రలు, మూకుళ్ళ, పెనాలు అత్యంత హోనికరమైనవి. కాస్పర్ వంటి భయంకరమైన రోగాలను కలుగు చేసే రసాయనాలను షైపూతగా కలిగి ఉంటాయి. ఈ పాత్రలు మన వంటింట్లో ఉండటానికి ఏమాత్రం అర్థాత లేనివి. తక్కణమే వీటిని తృజించి మీ ఆరోగ్యాన్ని పర్యావరణాన్ని కూడా కాపాడుకోండి.
- ◆ ఉప్పు, చింతపండు వంటి వాటిని గాజు, పింగాణీ లేదా రాతి జాడీలలో ఉంచుకుంటే మంచిది.
- ◆ ప్రెషర్ కుక్కర్లో ముఖ్యంగా అల్యామినియం కుక్కర్లో అసలు వండకూడదు. ఒత్తిడి మీద వండటం వలన సిరి ధాన్యం కానీ, పప్పులు కానీ సరిగా నానక, విచ్చుకోకపోవడం వలన మనము వాటిలోని పోషకాలను పొందలేదు. సమయం ఆదా అయినప్పటికీ పోషకాలను కోల్పోతాము.
- ◆ ప్లాస్టిక్ లంచ్ బాక్సులను, మంచి నీటి సీసాలను, ప్లాస్టిక్ చెంచాలను తక్కణమే పారవేయండి. వీటిలో ఆహారం తింటే కాస్పర్ వంటి రోగాలకు ఆహారం పలికిన వారం అపుతాము.
- ◆ కావలిన దానికంటే కొద్దిగా తక్కువ వండుకోండి. రెఫ్రిజరేటర్లో పెట్టుకున్న ఆహారం ఆరోగ్యానికి మంచిది కాదు.
- ◆ పెరుగు, మజ్జిగ వంటివాటిని కూడా ఎంత అవసరమో అంతే తోడు పెట్టుకోవాలి. అతి వేడి, అతి చల్లని పదార్థాలు సేవించకూడదు.

డాక్టర్ భాదర్ వలీ గారు సూచించిన జీవన విధానానికి లనుగుణ బినచర్య

- ‘సర్వే జనాః సుఖీనో భవంతు’ అనే వేద వాక్యమును ఆచరణలో పెట్టడమే డాక్టర్ భాదర్ వలీ గారు సూచించిన జీవన విధానం యొక్క ఆంతర్యం. ప్రకృతిలో భాగమైన మనం, ప్రకృతికి భారం కాకుండా, హాని కలిగించకుండా జీవిస్తే సమస్త జీవకోటి క్లైమంగా, పర్యావరణం చైతన్యవంతంగా ఉంటాయి.
- సూర్యోదయానికి పొవగంట ముందరే నిద్రలేచి, నోటి పళ్ళను, చిగుళ్ళను బొగ్గు పొడితో తయారు చేసిన పళ్ళపొడితో తోముకోవాలి. వేప, కానుగ పుల్లలు కూడా వాడుకోవచ్చు.
- స్నానానికి చల్లని లేదా గోరువెచ్చని నీటినే వాడాలి. వేడి నీటి స్నానం మంచిది కాదు.
- కాలకృత్యములు ముగించుకుని, ఉషోదయ సమయంలో సూర్య భగవానుని నుండి ఉధ్వవించే కాషాయరంగు కిరణాలను కళ్ళూరా చూసి, కృతజ్ఞతా భావంతో పది నిమిషాలు ధ్యానం చేయండి.
- ఆ తరువాత కనీసం ఒక గంట పదహాదు నిమిషాలపాటు నడవాలి.
- రాగి ఫలకంతో శుభ్రపరచిన నీటితో మీ ఆరోగ్య పరిస్థితికి సూచించిన కషాయం తయారు చేసుకుని అవసరమైతే కొద్దిగా తాటి బెల్లం పాకం వేసుకుని గోరు వెచ్చగా పరగడుపున తాగవలెను.
- కషాయం తాగిన అరగంట తరువాత ఎద్దు గానుగ నూనెను మీ ఆరోగ్య పరిస్థితికి సూచించి ఉంటే తాగవలెను. నూనె తాగిన అరగంట తరువాత మాత్రమే అల్పాహం (Breakfast) తినదలచినవారు సిరిధాన్యాలతో చేసిన పంటలను తినవచ్చు. ఈ జీవన విధానం పెట్టించతలచిన వారు మాంసాహం, గుడ్లు, వరిబియ్యం, గోధుమలు, మైదా, చక్కర, పాలు, టీ, కాఫీలు, రిపైన్డ్ నూనెలు, డ్రై ప్రూట్స్ పూర్తిగా మానేయాలి.
- నల్కై సంవత్సరాల వయస్సు పైబడినవారు రోజుకు రెండుసార్లు ఆహారం తీసుకుంటే సరిపోతుంది. అవసరమైతే పండు, దేశీ ఆవుపాలతో చేసిన మజ్జిగ తీసుకోవచ్చు.
- వీలున్నవారు సాయంత్రం కూడా నల్కై ఐదు నిమిషాల నుండి గంట నేపు నడిచి, సూర్యాస్తమయం సమయంలో వెలువదే కాషాయ కిరణాలను కళ్ళతో చూసి, పది నిమిషాలు ధ్యానం చేసుకుని నడక ముగించుకోవచ్చు.
- ప్రాదున తాగిన కషాయమే సాయంత్రం కూడా త్రాగితే మంచిది. అరగంట తర్వాత రాత్రి భోజనం తినవచ్చును. పడుకునే సమయానికి గంటస్వర ముందు (ఖచ్చితంగా 84 నిమిషాలు) భోజనం ముగించుకుంటే ఆరోగ్యానికి మంచిది.
- పడకగదిని చిమ్మ చీకటి చేసుకుని పడుకోవాలి. ఫ్యాన్, ఏసి వాడుకునేవారు పడకగదిలో ఒక బకెట్లో నీళ్ళ పోసి ఉంచుకుంటే గాలిలోని తేముశాతం (humidity) తగ్గుకుండా ఉంటుంది. పడకగదిలో మొబైల్ పోస్టు ఉంచకండి.
- ప్రతి ఒక్కరూ వీలైనంతలో కనీసము ఆకుకూరలు వారి బాల్ఫోలలోకాని పెరటిలో పెంచుకోవాలి. ఇలా చేయడం వలన పిల్లలు కూడా మొక్కల పట్ల, ప్రకృతి పట్ల ప్రేమను పెంచుకుని పర్యావరణ పరిరక్షణ దిశగా చిన్నతనం నుండే అడుగులు వేయడం మొదలు పెడతారు.
- ప్రయాణం చేస్తున్నప్పుడు తోటి ప్రయాణికులతో ఊపయోగకరమైన విషయాలపై చర్చించి, తెలిసిన మంచి విషయాలు వారితో పంచుకుని, మనకు తెలియని మంచి సంగతులు గ్రహించడానికి ప్రయత్నం చేయాలి.
- రోజులో కనీసం అరగంట పరుల సహార్ధం వెచ్చించండి.
- పైన పేరొన్న విధంగా మన దినచర్యను మలచుకుంటే మనం బావుంటాము. మనతో బాటు పర్యావరణం పునర్పైతన్యమై భావితరాలు కూడా ఆరోగ్యంగా ఉంటాయి.

ఆపోరంగా తినదగిన, తినదగిన పదార్థాల పట్టిక

	తినదగినవి (✓)	తినదగినవి (✗)
ధాన్యం	సకారాత్మక ధాన్యాలుగా వర్గీకరించబడిన సిరిధాన్యాలు అందరూ తినదగినవి. తటస్థ ధాన్యాలుగా విభజించబడిన ఇతర చిరుధాన్యాలు అయిన రాగులు, సజ్జలు, జొస్సులు, మొక్కజొస్సులు మొదలగునవి అరోగ్యంగా ఉన్నవారు తినవచ్చ. జన్మ మార్పిడీ చేయకుండా మన దేశంలో సహజంగా పండే అన్ని ద్విడళ బీజాలు.	అన్ని రకాల వరి బియ్యం, అన్ని రకాల గోధుమలు, సోయా బీన్స్, స్వోట్ కార్బ్.
నూనెలు/ నెయ్య	ఎడ్డ గానుగ సహాయంతో తయారు చేయబడిన నువ్వులు, కొబ్బరి, వేరుశనగ, కుసుమల మరియు వెరి నువ్వుల నూనెలు. దేశీ ఆవు పాల పెరుగు నుండి ఇంటల్లో తయారు చేసిన నెయ్య (ఎదుగుతున్న పిల్లలకు తినిపించవచ్చు).	యంత్రాల సహాయంతో తయారు చేయబడిన అన్ని నూనెలు, రిప్లైన్ నూనెలు. బజారులో అమ్మే అన్ని రకాల నేతులు.
ఉప్పు	సముద్రపు ఉప్పు.	పరిశ్రమలలో తయారయ్యే ఉప్పు, అయోడైష్ట్ ఉప్పు.
ఆపోరానికి మాధుర్యా స్నందించే పదార్థాలు	తాటి బెల్లం, ఈత బెల్లం, జీలుగ బెల్లం. వీటినుండి తయారయ్యే కలకండ.	చెఱకు బెల్లం (సహజంగా తయారు చేయబడినది కూడా), చక్కర, మారెక్టలో అమ్మే తేనె, ఆర్టిఫిషియల్ స్వీటనర్స్.
పండ్లు, డై ప్రూట్స్	మన ప్రాంతంలో ఆయు బుతువులలో సహజంగా పండే అన్ని పండ్లు. జామ, మామిడి, అరటి, సీతాఫలం, పనస, నేరేడు, పాషన్ ప్రూట్ మొదలగునవి.	కృత్రిమంగా అనుషేణ వాతావరణాన్ని స్పృశ్యించి పండించే పండ్లు, డై ప్రూట్స్, దేట్స్, విదేశాల నుండి దిగుమతి చేయబడిన పండ్లు.
కూరగాయలు	మన ప్రాంతంలో సహజంగా పండే వైవిధ్యమైన అన్ని రకాల కూరలను, ఆకు కూరలను 'పాక సిరిల్లో విపరించినట్లుగా వాడుకోవాలి.	విదేశాల నుండి దిగుమతి చేసుకున్న కూరలు, జన్మ మార్పిడి చేయబడిన కూరగాయల వంగడాలు.
పిల్లలకు చిరుతిళ్ళు	సువ్వుల లడ్డు, కొబ్బరి లడ్డు, వేరుశనగ లడ్డు, సిరిధాన్యాల పిండి పంటలు, ద్విడళ బీజాలతో చేయబడిన గుగ్గితిళ్ళు, చాట్ మొదలగునవి.	అన్ని రకాల బేకరీ పదార్థాలు, చాల్కెట్లు, సూబుల్ని, ఇన్సెంట్ పుట్టు, ప్రాసెస్ పుట్టు, ఐన్ క్రీములు, ప్లైడా, సగ్గు బియ్యం, సేమాతో తయారైన పదార్థాలు.
పాసీయాలు	రాగి పాలు, నువ్వుల పాలు, కొబ్బరి పాలు, వేరుశనగ పాలు, ఈ పాలపెరుగులతో చేసిన మజ్జిగ, లస్సీ, దేశీ ఆవు పాలపెరుగు, మజ్జిగ, కొబ్బరి నీళ్ళు.	శీతల పాసీయాలు (cool drinks) హెల్ట్ డ్రింక్స్గా పిలుపబడుతున్న హెల్ట్క్స్, కాంప్లాన్ మొదలగునవి.

మాంసాహారం: తినదగినవి అంటూ ఒక్కటి కూడా లేని ఆపోర సమూహం ఏదైనా ఉండంటే అది కేవలం మాంసాహారం మాత్రమే. సహజంగా పొదిగిన నాటు కోడి గ్రుడ్ నుండి, ఆరోగ్యానికి ఎంతో మంచివంటూ ఆపోర నిపుణులు ఎలుగెత్తి చాటుతున్న చేపల వరకూ మన ఆరోగ్యాన్ని కృంగతీసేవే. భూమిపైన అమాయకంగా నడయాదే మేకలు, గౌరైలు, ఆవులు, గేదెలు, పందుల మాంసాన్ని కాసీ, నీటిలో ఉల్లాసంగా విహారించే చేప జాతులను కాసీ, రొయ్యలు, పీతలు కాసీ అరిగించుకునే జీర్ణవ్యవస్థ మానవుని దేహంలో అమర్చలేదు. కనుక ఇవి మన ఆపోర పట్టికలో చేరులేము.

సిరిధాన్యాల పిండి, రవ్వ (నూకలు)

- ◆ ఒక్కొక్క సిరిధాన్యమును వేరువేరుగా 6 నుండి 8 గంటకు నానపెట్టుకొని, వడబోసుకొని, ఎండకు 2 రోజులు అరపెట్టుకొని, వీటిని మరకు తీసుకొని వెళ్లి పిండి, రవ్వ(నూక)గా చేసుకోవాలి.
- ◆ రవ్వ (నూక) మనం ఇంట్లోనే మిక్సీకి వేసుకోవచ్చు, తిరగలితో ఇసురుకోవచ్చు.
- ◆ ఈ పిండి ఉపయోగించి ఇన్సెంట్ దోశలు, రోటీలు, తపిలెంటు, జావా, సంగటి, బజ్జెలు, పకోడీలు, జంతికలు మొదలైనవి చేసుకోవచ్చు.
- ◆ రవ్వ(నూక)తో జావా, ఉప్పులు, కిచిడీలు, హల్దులు, ఇడ్లీలు చేసుకోవచ్చు.

గమనిక:

- ◆ రవ్వ (నూక) చేసుకునేటప్పుడు సిరిధాన్యాలను మిక్సీకి తిప్పుకొని జల్లి పట్టుకొని లావు నూక ఇడ్లీకి సన్నటి నూక గంజి, ఉప్పులకు వాడుకోవచ్చు. ఇంకా మిగిలిన పిండిని పిండిలో కలుపుకోవచ్చు.
- ◆ మనం నానపెట్టుకున్న నీటితోనే వంటలు చేసుకోమని అంటారు డా. ఖాదర్ వలీ గారు. ఇలా పిండి కోసం నానపెట్టుకున్న నీటిని కూడా వృధా కాకుండా ఆ నీటితో ఆరోజు చేసుకొనే సాంబార్, రనం, పప్పుకు, గంజి, అంబలికి వాడుకోవచ్చు.
- ◆ అందుకు నానపెట్టుకోడానికి ఎక్కువ నీరు వాడకుండా మునిగే వరకు వేసుకోండి.
- ◆ నీరు వృధా కాకూడదు. కావున రోజుకు ఒకటి లేదా రెండు సిరిధాన్యాలను నానపెట్టుకుంటే సరిపోతుంది.
- ◆ మినప్పప్పును పొడి బట్టతో తుడుచుకుని పిండి చేసుకోండి.
- ◆ సిరిధాన్యాల పిండితో మినప్పు పిండి కలుపుకొని దోశలు, మురుకులు వంటి కొన్ని వంటలు చేసుకోవటానికి ఏలవుతుంది.
- ◆ మనం ముందే నాన పెట్టుకున్నాము కావున సమయభావం ఉన్నప్పుడు వీటిని మళ్ళీ నానపెట్టుకుండా కూడా వాడుకోవచ్చు. మళ్ళీ నానపెట్టినా మంచిదే.

చేసినవారు: ప్రైమా కిరణ్, ప్రొఫెసర్ విశ్వాస్

అటుకులు

అరికల అటుకులు

చోదల అటుకులు

సామల అటుకులు

- ◆ దోశలు, ఇడ్లీలు చేసుకునేటప్పుడు మనం ఏ సిరిధాన్యంతో చేసుకుంటామో ఆ సిరిధాన్యం అటుకులను కూడా వేసుకొని చేసుకుంటే దోశలు, ఇడ్లీలు మెత్తగా వస్తాయి.
- ◆ అటుకులను కూడా నానపెట్టి తయారు చేస్తారు కాబట్టి మనము వీటితో టిఫిన్స్ చేసుకోవచ్చు.
- ◆ పిల్లలకు స్నాన్ చేసి ఇవ్వచ్చు.
- ◆ అటుకులు, కొబ్బరి పాలు, తాణి బెల్లం కలిపి పిల్లలకు ఇవ్వచ్చు.

చేసినవారు: హైమా కీరణ్, ప్రోద్ధటూరు

వెలినువ్వులు (గడ్డినువ్వులు) కారం పాడి

కావలసిన పదార్థాలు:

1. వెరి నువ్వులు	:	250 గ్రా.
2. ఎండుకొబ్బరి	:	కొద్దిగా
3. ధనియాలు	:	2-3 చెంచాలు
4. జీలక్ర	:	2 స్వాన్స్
5. వెల్లుల్లి	:	8-10
6. పసుపు	:	1 టీస్పూను
7. కారం	:	తగినంత
8. ఉప్పు	:	తగినంత

తయారీ విధానము: వెరి నువ్వులు, ధనియాలు, జీలక్రలను విడివిడిగా వేయించుకోవాలి. తరువాత ఎండు కొబ్బరిని మిక్సీలో పాడి చేసుకోవాలి. అనంతరం వెరినువ్వులు, ధనియాలు, జీలక్ర, వెల్లుల్లి, పసుపు, కారం, ఉప్పు అన్నీ వేసి పాడి చేసుకుంటే, వెరినువ్వుల కారం పాడి రెడీ.

చేసినవారు: జీవన జ్యోతి, హైదరాబాద్

BREAKFAST

1. సామల ప్రీడం ఇడ్డి

కావలసిన పదార్థాలు:

1. మినపప్పు	:	1 కప్పు (1cup = 180ml)
2. సామల రవ్వు	:	3 కప్పులు
3. సామల అన్నం/సామల అటుకులు	:	గుప్పెడు
4. మెంతులు	:	$1/2$ టీస్పూను
5. సముద్రపు ఉప్పు	:	తగినంత

తయారీ విధానము :

ముందుగా సామలను కడిగి, మిక్సీలో రవ్వలాగా చేసుకోవాలి. ఆ రవ్వను 6 గంటలు నానబెట్టాలి. మినపప్పు, మెంతులు కలిపి 4 గంటలు నానపెట్టాలి. తర్వాత గ్రైండర్లో మినపప్పు కొంచెం నలిగాక, సామలతో చేసిన అన్నం వేసి రుబ్బుకోవాలి. రుబ్బిన తరువాత రవ్వ వేసుకొని కనీసం 6 గంటలు పులియబెట్టాలి. క్యారెట్, పాలకూర పేస్ట్ కలుపుతాము కనుక పిండిని గట్టిగా రుబ్బుకోవాలి.

పిండి పులిసిన తరువాత కొద్దిగా పిండిని విడిగా తీసుకుని, ఉప్పు వేసుకొని, అవసరమైతే కొన్ని నీళ్ళు కలుపుకోవాలి. ఇడ్డి ప్లైటుకి కాస్త నెయ్య పూసి అందులో పిండి వేసి, ఇడ్డి పాత్రలో తగినన్ని నీళ్ళు పోసి ఉడికించుకోవాలి.

క్యారెట్ ఇడ్డి

పాలకూర ఇడ్డి

కావలసిన పదార్థాలు:

1. సామల ఇడ్డి పిండి : 1 కప్పు
2. ఉడకబెట్టిన క్యారెట్ పేస్ట్ : $1/2$ కప్పు
3. ఉప్పు : చిట్టికెడు

కావలసిన పదార్థాలు:

1. సామల ఇడ్డి పిండి : 1 కప్పు
2. ఉడకబెట్టిన పాలకూర పేస్ట్ : $1/2$ కప్పు

తయారీ విధానము:

తయారీ విధానము:

ముందుగా క్యారెట్ చెక్కు తీసి, ముక్కులుగా తరిగి, ఆవిరి మీద ఉడికించి, మిక్సీలో పేస్ట్ చేయాలి. తరువాత ఇడ్డి పిండి, క్యారెట్ పేస్ట్ మరియు ఉప్పు బాగా కలపాలి. ఒక గంట తరువాత దీన్ని ఇడ్డి ప్లైట్లలో వేసి, ఇడ్డిలు ఉడికించినట్టుగానే ఇడ్డి పాత్రలో తగినన్ని నీళ్ళు పోసి ఉడికించుకోవాలి.

ముందుగా పాలకూరను పుట్టంగా కడిగి, తరిగి, ఆవిరి మీద ఉడికించి, మిక్సీలో పేస్ట్ చేయాలి. తరువాత ఇడ్డి పిండి, పాలకూర పేస్ట్ రెండూ బాగా కలపాలి. దీన్ని ఇడ్డి ప్లైట్లలో వేసి, ఇడ్డిలు ఉడికించినట్టుగానే ఇడ్డి పాత్రలో తగినన్ని నీళ్ళు పోసి ఉడికించుకోవాలి.

గమనిక: సిరిధాన్యాలతో వండిన అన్నం లేక సిరిధాన్యాల అటుకులు వేస్తే ఇడ్డిలు బాగా మెత్తగా వస్తాయి.

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

2. అరికల కంచి ఇడ్లీ

కావలసిన పదార్థాలు:

1. మినపప్పు	:	1 కప్పు (కనీసం 2 గంటలు నానపెట్టాలి)
2. అరికలు	:	2 కప్పులు (కనీసం 6 గంటలు నానపెట్టాలి)
3. పెరుగు	:	1 కప్పు
4. నూనె	:	1 స్వాను
5. నెఱ్యు	:	1 స్వాను
6. పచ్చిమిర్చి, కరివేపాకు	:	5, తగినంత
7. మిరియాలు, జీలకర్ర	:	తగినంత
8. ఇంగువ	:	తగినంత
9. ఉప్పు	:	తగినంత

తయారీ విధానము:

మినపప్పు మరియు ఊదలు విడిగా నానబెట్టాలి. తర్వాత గ్రైండర్లో కలిపి పిండి గట్టిగా ఉండేటట్టు రుబ్బుకోవాలి. రుబ్బిన తరువాత 6 గంటలు పులియబెట్టాలి. అనంతరం ఒక పాన్లో నూనె, నెఱ్యు వేసి తరిగిన పచ్చిమిర్చి, కరివేపాకు, మిరియాలు, జీలకర్ర, ఇంగువ వేయించి పిండిలో కలపాలి.

గడ్డ పెరుగు మరియు ఉప్పు కలపాలి. ఒక గ్లాసు తీసుకొని నెఱ్యతో చుట్టూ రాసి, పిండి సగం వరకూ వేసుకోవాలి. ఇడ్లీ కుక్కరులో గ్లాసులు అన్నీ పెట్టి, సన్ననీ మంటపై 30 నిమిషాలు ఉడికించాలి.

చట్టీ

కావలసిన పదార్థాలు:

1. వేయించిన నువ్వులు	:	30 గ్రా.
2. ఎండు కొబ్బరి	:	10 గ్రా.
3. పచ్చిమిర్చి, ఉప్పు	:	5, తగినంత
4. అంచుర్ పొడి / నిమ్మరసం	:	5 గ్రా. (పొడి ఇంట్లో తయారు చేసుకున్నది)
5. పుదీన	:	$1/2$ కప్పు

తయారీ విధానము:

కొఢిగా నీళ్ళతో అన్నీ కలిపి మిక్సీ వేసి, 15 గ్రా. నూనెలో ఇంగువతో తాలింపు పెట్టుకోవాలి.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అండు కొర్రలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు.

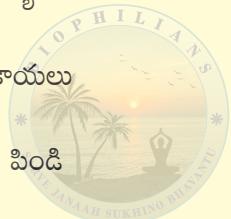
చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రాధ్వర్తూరు

3. అరికల రవ్వ ఇడ్లీ

కావలసిన పదార్థాలు:

1. అరికల రవ్వ (నానబెట్టి, ఆరబెట్టి, విసిరినది) : 2 కప్పులు
2. సన్గు తరిగిన కూరగాయ ముక్కలు : 2 కప్పులు
3. వేపిన వేరుశనగలు : 1 పెద్ద చెంచాడు
4. నానబెట్టిన శనగపప్పు : 1 పెద్ద చెంచాడు
5. చిలికిన, పులిసిన దేశీ ఆవు పెరుగు : 3 కప్పులు
6. దేశీ ఆవు నెఱ్యు : 2 పెద్ద చెంచాలు
7. కొత్తిమీర : కొద్దిగా (సన్గు తరగాలి)
8. పచ్చి మిరపకాయలు : తగినన్ని (సన్గు తరగాలి)
9. ఉప్పు : రుచికి తగినంత
10. పులిసిన ఇడ్లీ పిండి : 1 పెద్ద గరిబెడు

జ్యోతిష్మాలు
వ్యాధికష్ణాలు

తయారీ విధానము:

ఒక సైయిన్లెన్ స్టీలు మూకుడులో ఒక చెంచాడు నేతిలో అరికల రవ్వ కమ్మని వాసన వచ్చేవరకు వేయించాలి.

రవ్వ చల్లారిన తర్వాత ఇడ్లీ పిండి (అరికల ఇడ్లీ పిండి)లో కలుపుకుని, పులిసిన పెరుగును ఈ మిశ్రమంలో ఇడ్లీ పిండివలే తయారయ్యింతవరకు క్రమంగా కలుపుతూ పోవాలి.

నాలుగు గంటలపొటు నానబెట్టాలి.

కూర ముక్కలను, శనగపప్పును మెత్తగా ఉడికించాలి.

ఒక స్టీలు మూకుడులో మిగిలిన నెఱ్యు వేడి చేసి, అందులో ఒక అర చెంచా జీలక్రరు, సన్గు తరిగిన పచ్చిమిర్చి ముక్కలు, ఉడికించిన కూరముక్కలు సన్న మంట మీద నీరు పోయేంతవరకు వేయించాలి.

నానపెట్టి ఉంచిన ఇడ్లీ పిండిలో చల్లారిన కూరముక్కలు, ఉప్పు కలపాలి. వేపిన వేరుశనగలను అప్పడాల కరతో నలిపి, ఇడ్లీ పిండిలో వేసి బాగా కలిపి, ఒక పావుగంట తరువాత, నూనె రాసిన ఇడ్లీ ప్లేటులో పిండి వేసి, ఆవిరి మీద ఉడికించుకోవాలి. ఎంతో రుచికరమైన, ఆరోగ్యకరమైన రవ్వ ఇడ్లీలు తయారప్పాయి.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొరలు, అందు కొరలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు.

చేసినవారు: సాయిలత, ప్రౌదరాబాద్

4. సాముల ఉపాంశ

కావలసిన పదార్థాలు:

1. సాములు	:	1 కప్పు (కనీసం 6 గంటలు నానపెట్టాలి)
2. క్యారెట్, బీన్స్/పచ్చి బరాణీ	:	2 పెద్ద చెంచాలు (సన్గుగా తరిగినవి)
3. నీళ్ళు	:	2 1/2 కప్పులు
4. అల్లం తురుము	:	కొద్దిగా
5. పచ్చి మిర్చి	:	3
6. కొత్తిమీర	:	కొద్దిగా
7. వేరుశనగలు	:	1 పెద్ద చెంచాడు (నానబెట్టుకున్నవి)
8. ఉపు	:	రుచికి తగినంత
9. నూనె	:	1 1/2 టేబుల్ సూఫ్
10. ఆవాలు	:	1/2 చెంచా
11. మినపవ్వు	:	1 చెంచా
12. కరివేపాకు	:	1 రెమ్ము

తయారీ విధానము:

సాములను కమ్ముని వాసన వచ్చేవరకు ఇసుప మూకుడులో వేపుకుని, కడిగి ఒక కప్పు నీటిలో 6 గంటల పాటు నానపెట్టుకోవాలి. ఒక స్టీలు మూకుడులో నూనె వేసి, వేడి ఎక్కిసు వెంటనే పోపు దినుసులు వేసి, ఆవాలు చిటుపటులాడాక, అల్లం, పచ్చిమిర్చి, కూరముక్కలను, నానపెట్టిన వేరుశనగలు పోపులో వేసి రెండు నిమిషాల పాటు వేపి, 1 1/2 కప్పుల నీరు పోసి మరగనివ్వాలి. ఆ మరుగుతున్న నీటిలో సాములను, నానపెట్టిన నీటిని పోసి ఉపు పసుపు వేసి కలిపి సన్గుని మంటపైన మూత పెట్టి ఉడికించాలి. అవసరమైతే కొద్దిగా నీరు కలపవచ్చు. బాగా ఉడికిన తరువాత సన్గుగా తరిగి ఉంచుకున్న కొత్తిమీరతో అలంకరించి సాముల ఉప్పాను వడ్డించుకోవచ్చు.

మరొక విధానము:

విడిగా సిరిధాన్యాలతో అన్నం వండుకుని, ఉప్పాకు తయారు చేసిన పోపులో వేసి, మూత పెట్టి ఒక 5 నిమిషాలు మగ్గనిస్తే, పొడి పొడిలాడే కమ్ముని ఉప్పా తయారపుతుంది.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అండు కొర్రలు, అరికలు, సాములు, ఉడలు) అయినా వాడుకోవచ్చు.

చేసినవారు: సాయిలత, హైదరాబాద్

5. సామల పులుసు ఉప్పు

కావలసిన పదార్థాలు:

1. పచ్చి మిర్చి	:	రుచికి సరిపడ
2. పచ్చి కొబ్బరి తురుము	:	1 స్వాసు
3. చింతపండు	:	20 గ్రా.
4. తాటిబెల్లం	:	5 గ్రా.
5. నీళ్ళు	:	2 1/2 గ్లాసులు
6. నూనె	:	40 గ్రా.
7. సామల రవ్వ	:	1 గ్లాసు (150 గ్రాములు)

తయారీ విధానము:

చింతపండు నానబెట్టుకొని రసం తీసుకోవాలి. పచ్చి మిర్చి, పచ్చి కొబ్బరి, ఉప్పు, పసుపు దంచుకోవాలి. చింతపండు రసం, పచ్చిమిర్చి పేస్తే, తాటిబెల్లం అన్ని నీళ్ళలో కలుపుకొని $2\frac{1}{2}$ గ్లాసు వచ్చేలా కొలిచి పెట్టుకోవాలి. రవ్వనీ కొద్దిగా నూనెవేసి వేయించి పెట్టుకోవాలి. మండపాటి గిన్నెని పొయ్యిమీద పెట్టుకొని నూనె వేసుకొని వేడయ్యాక పోపుగింజలు, వేరుశెనగ గింజలు, కరివేపాకు, తరిగిన ఉల్లిపాయ ముక్కలు వేసి బాగా వేగాక ముందుగా కొలిచిపెట్టుకున్న నీళ్ళు వేసి బాగా కాగాక రవ్వ వేసి కలిపి, సిమ్లో పెట్టుకొని 15 నిమిషాలు మగ్గించుకోవాలి. గమనికః ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అండు కొర్రలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు).

చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రొడ్యూటూరు

6. అరికల నూక ఉప్పు

కావలసిన పదార్థాలు:

1. అరికల నూక	:	1 కప్పు
2. పచ్చి మిరపకాయలు	:	3
3. ఉల్లిపాయ	:	2
4. ఉప్పు	:	తగినంత
5. నీళ్ళు	:	3 కప్పులు (వేరాక గిన్నెలో వేడి చేసి ఉంచుకోవాలి)
6. నూనె	:	2 1/2 టీబుల్ స్వాసు
7. పోపు దినుసులు	:	1 టీస్వాసు
8. కరివేపాకు	:	1 రెమ్ము

తయారీ విధానము: ఒక మండపాటి స్టీలు మూకుడులో నూనె వేసి కాగాక పోపు దినుసులు వేసి వేగాక, సన్నగా తరిగిన పచ్చిమిర్చి, కరివేపాకు, ఉల్లిపాయ వేసి, అవి వేగాక నూక వేసుకొని వెపుకోవాలి. తరువాత వేరాక గిన్నెలో వేడి చేసి ఉంచిన నీళ్ళు పోసి సన్నని మంటపైన మూత పెట్టి ఉడికించాలి.

గమనికః ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అండుకొర్రలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు). అన్ని రకాల సిరిధాన్యాలను 8 గంటలు నానబెట్టి, ఎండకు ఆరబోసి, మిక్కీకి నూకలగా వేసుకొని ఉంచుకోవచ్చు. దీనితో ఇణ్ణి, ఉప్పు, కిచింది చేసుకోవచ్చు. చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రొడ్యూటూరు

7. ఊదల అటుకుల ఉప్పు

కావలసిన పదార్థాలు:

1. ఊదల అటుకులు	:	200 గ్రాములు
2. నూనె	:	60 గ్రా.
3. పచ్చి మిరపకాయలు	:	10
4. ఉప్పు	:	రుచికి తగినంత
5. పసుపు	:	తగినంత
6. ఉల్లిపాయలు	:	2
7. పోపు దినుసులు	:	1 టీస్పూను
8. కరివేపాకు	:	1 రెమ్ము
9. కొత్తిమీర	:	తగినంత (కావాలంబే వేసుకోవచ్చు లేదా వద్దు)
10. ఎండు మిరపకాయలు	:	2 (పోపులోకి)
11. నిమ్మరసం	:	తగినంత

తయారీ విధానము:

ముందుగా మిక్కీలో పచ్చి మిరపకాయలు, ఉప్పు వేసి పేస్ట్ చేసి పెట్టుకోవాలి. ఊదల అటుకులను జల్లెడ లాంటి గిన్నెలో తీసుకొని కడిగి పెట్టుకుంబే సరిపోతుంది.

జింకాక గిన్నెలో నూనె వేసుకొని, నూనె వేడక్కగానే పోపుదినుసులు, వట్టిమిరపకాయలు (ఎండు మిరపకాయలు), కరివేపాకు ఒకదాని తరువాత ఒకటి వేసుకోవాలి. అవి వేగాక సన్గగా తరిగి పెట్టుకున్న ఉల్లిపాయ ముక్కలు వేసుకొని, సగం వేగిన తరువాత పచ్చిమిర్చి పేస్టు వేసుకొని వేగినివ్వాలి. తరువాత పసుపు వేసుకొని కలుపుకోవాలి.

జిప్పుడు అందులో నానపెట్టుకున్న అటుకులు, నిమ్మరసం వేసి కలుపుకొని మగ్గనివ్వాలి. కమ్మటి అటుకుల ఉప్పు రెడీ.

గమనికి:

- ◆ అటుకులు తయారు చేసేటప్పుడే వట్టు నానపెట్టి చేస్తారు. కావున మనం జిప్పుడు నానపెట్టుకున్నా పర్మాలేదు.
- ◆ ఆన్ని సిరిధాన్యాల (కొర్కలు, అండుకొర్కలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు) అటుకులతో ఇలాగే చేసుకోవచ్చు.

చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రోద్ధటూరు

8. ఊదల దిశ

కావలసిన పదార్థాలు:

1. మినపప్పు	:	1 కప్పు (1 cup = 180ml)
2. ఊదలు	:	4 కప్పులు
3. ఊదల అన్నం/అటుకులు	:	$1/2$ కప్పు (optional)
4. మెంతులు	:	$1/2$ టీస్పూను
5. సముద్రపు ఉప్పు	:	తగినంత

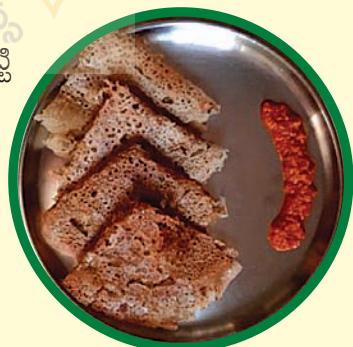
తయారీ విధానము:

మినపప్పు మరియు మెంతులు కలిపి 4 గంటలు నానపెట్టాలి. ఊదలు విడిగా కనీసం 6 గంటలు నానపెట్టాలి. రుబ్బుకునే 10 నిమిషాల ముందు ఊదల అటుకులను కూడా నానపెట్టుకోవాలి. తర్వాత గ్రైండర్లో అన్ని కలిపి రుబ్బుకోవాలి. రుబ్బిన తరువాత కనీసం 6 గంటలు పులియబెట్టాలి. దోశలు వేసుకునే ముందు ఉప్పు కలుపుకొని, ఇనుప పెనంపై దోశలు వేసుకోవాలి. ఏ సిరిధాన్యం అయినా వాడుకోవచ్చు. గమనిక: సిరిధాన్యాల అటుకుల బదులుగా సిరిధాన్యం ఆన్నం కూడా వేసుకోవచ్చు. కానీ ఆన్నం ఆఫరిలో వేసి రుబ్బుకోవాలి. ఇలా పులియబెట్టిన దోశలు మంచివి అని డా. భాదర్ గారు సూచించారు.

9. అండు కొర్రల పిండి ఇన్స్ప్రంట్ దిశ

కావలసిన పదార్థాలు:

1. అండు కొర్రల పిండి	:	3 కప్పులు (నానపెట్టి, ఆరబెట్టి మర పట్టించిన పిండి) (1 cup = 180ml)
2. సముద్రపు ఉప్పు	:	తగినంత
3. నీళ్ళు	:	తగినంత (4 కప్పులు)
4. జీలకర్ర	:	2 టీస్పూనులు

తయారీ విధానము:

అండు కొర్రల పిండి, ఉప్పు, తగినన్ని నీళ్ళు కలిపి ఒక గంట నేపు నానపెట్టాలి. రవ్వ దోశకు కలుపుకున్నంత జారుగా పిండిని కలుపుకోవాలి. దోశ వేసుకునే ముందు జీలకర్ర కలుపుకోవాలి. ఇనుప పెనంపై పిండిని చల్లినట్టుగా వేసుకోవాలి. ఎంతో రుచికరమైన దోశలు రెడీ. (దీనిపై ఇంకా క్యారెట్ తురుము, కొబ్బరి తురుము, బరకగా దంచిన పల్లీలు కూడా వేసుకోవచ్చు)

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అండు కొర్రలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు. ఇన్స్ప్రంట్ దోశలు తిన్నా సిరిధాన్యపు ఆన్నం తిన్నా ఒక్కటే.

చేసినవారు: అమరాధ, తిరుపతి

10. సిరిధాన్యాల ఇన్స్టంట్ ఉమోటా రిశి

కావలసిన పదార్థాలు:

1. సిరిధాన్యాల పిండి ఏడైనా ఒక రకం: 150 గ్రా.
2. ఉమోటాలు : 3 మీటియం
3. ఎండు కారం : రుచికి తగినంత
4. ఉప్పు : రుచికి తగినంత
5. జీలకర్ : 10 గ్రా.
6. నీళ్ళు : తగినంత
7. నూనె : దోశలు కాల్చుకోవడానికి

తయారీ విధానము:

ముందుగా ఉమోటాలను ముక్కలుగా చేసుకొని, మిక్సీలో వేసుకొని, జ్యాస్ (పూర్ణి) చేసుకొని ఉంచుకోవాలి. మిక్సీలో ఉమోటాలు వేసుకునేటప్పుడే ఉప్పు, కారం వేసుకొని తిప్పుకుంటే తేలికగా కలుస్తాయి.

ఈ జ్యాస్ ను సిరిధాన్యాల పిండిలో వేసి, ఇంకా తగినన్ని నీళ్ళు పోసి జారుగా ఉండేటట్టు కలుపుకోవాలి. తరువాత ఇందులోనే సన్గగా తరిగి ఉంచుకున్న కొత్తిమీర, జీలకర్ కలుపుకొని మందపాటి ఇనుప పెనంలో తగినంత నూనె వేసి దోశలు కాల్చుకోవాలి.

దోశలు గ్రాసుతో కానీ, గంటెతో కానీ వేసుకోవచ్చు. కొద్దిగా నిదానంగా కాలుతాయి. ఓపిగ్గా చేసుకోవాలి.

గమనిక:

- ◆ దా. భాదర్ గారు దోశలు అంటే ఏనపప్పు, సిరిధాన్యాలు కలిపి పిండి చేసుకొని పులియబెట్టుకొన్న తరువాత చేసుకోవాలని చెప్పారు. కానీ మనము ఇలా ఇన్స్టంట్గా వేసుకునే దోశలు తింటే అని సిరిధాన్యపు అన్నము తిన్నదానితో సమానము అని చెప్పారు. అంటే ఈ ఇన్స్టంట్ దోశలు తిన్నా సిరిధాన్యపు అన్నం తిన్నా ఒక్కటే.
- ◆ ఏ సిరిధాన్యము అయినా 8గంటలు నానబెట్టి, వడబోసుకుని, ఎండకు 2 రోజులు అరబెట్టి, మర పట్టించిన పిండి చేసుకోవాలి.

చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రోద్ధటూరు

11. ఊదల ఇన్స్టంట్ దిశ

కావలసిన పదార్థాలు:

1. ఊదలు	:	1 కప్పు
2. నీళ్ళు	:	తగినన్ని
3. ఉప్పు	:	తగినంత

తయారీ విధానము:

ఊదలను కడిగి, 6 నుండి 8 గంటలు నానబెట్టుకోవాలి. నానపెట్టుకున్న ఊదలను మిక్రీలో మెత్తగా రుబ్బుకొని, ఆ పిండికి నీళ్ళు, ఉప్పు కలుపుకోవాలి. పిండిని పలుచగా కలుపుకోవాలి. మందపాటి ఇనుప పెనం పెట్టుకుని, పెనం వేడిక్కిన తరువాత గ్లూసుతో గాని, గరిటతో కానీ దోశ వేసుకుని, సూనె వేసి కాల్పుకోవాలి. కొబ్బరి చట్టీ, టమాటా చట్టీ, ఎత్ర కారం ఏదైనా బాగుంటుంది.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అండుకొర్రలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు. ఇన్స్టంట్ దోశలు తెన్నా సిరిధాన్యపు అన్నం తెన్నా ఒక్కటే అని డా. ఖాదర్ గారు చెప్పారు.

12. కొర్రల పెరుగు ఇన్స్టంట్ దిశ

కావలసిన పదార్థాలు:

1. కొర్రల పిండి	:	1 కప్పు
2. పెరుగు	:	2 టేబుల్ స్పూన్లు
3. ఉప్పు	:	తగినంత
4. నీళ్ళు	:	తగినంత

తయారీ విధానము:

కొర్రలను 8గంటలు నానబెట్టి, వడబోసి తర్వాత ఎండకు ఆరబోసి మరకు పట్టించి పెట్టుకోవాలి. అలా పట్టించుకున్న పిండిలో తగినన్ని నీళ్ళు, ఉప్పు, పెరుగు కలుపుకొని దోశలు వేసుకోవచ్చు. పెరుగు వాడటం వలన దోశలు మెత్తగా వస్తాయి.

గమనిక:

ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అండుకొర్రలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు.

చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రోద్ధటూరు

13. ఊదల పుల్లట్లు

కావలసిన పదార్థాలు

1. ఊదల పిండి	:	2 కప్పులు (150 గ్రా. ఒక కప్పు)
2. మజ్జిగ	:	6 కప్పులు (దేశీ ఆవ పాలతో చేసినది)
3. ఉప్పు	:	రుచికి తగినంత
4. అల్లం	:	2 అంగుళాలు
5. పచ్చి మిర్చి	:	6 (పెడ్డవి) కారం ఎక్కువ, తక్కువని బట్టి
6. కొత్తిమీర	:	1 కట్ట
7. నువ్వులు	:	3 బేబుల్ స్వాన్సు (అవసరం అనుకుంటే)
8. నూనె	:	అట్లు కాల్పుకోదానికి సరిపడ

తయారీ విధానము:

7-8 గంటల ముందు మజ్జిగలో ఊదల పిండి వేసి గరిట జారుగా కలుపుకోవాలి. అవసరాన్ని బట్టి నీరు పోసుకుని కలుపుకోవాలి. మూత పెట్టి ఉంచాలి.

7-8 గంటల తరువాత అల్లం, పచ్చి మిర్చి, ఉప్పు, కొత్తిమీర మిక్కి జార్లో వేసి మెత్తగా రుబ్బాలి. నీళ్ళు వెయ్యక్కాదేరు.

ఈ పేస్ట్సు పిండిలో వేసి కలిపి నువ్వులు కూడా వేసి, కలిపి ఉంచుకోవాలి. పిండి పెనం మీద గరిట జారుగా పడేంత పలుచగా ఉండాలి.

స్వవ్ మీద బీడు పెనం లేదా ఇనప పెనం పెట్టి బాగా కాలాక నూనెని పెనం అంతా రాసి గరిటతో పిండిని పెనం మీద వేసి, మళ్ళీ నూనెని అట్టు చుట్టూ వెయ్యాలి. కాలిన తర్వాత అట్లకాడతో తిప్పి రెండో వైపు కూడా కాల్చి తీసి పశ్చెంలో వేసుకోవడమే.

వీటిని వేడివేడిగా తింటే పుల్లగా, కారంగా, అల్లం ఘూటుతో చాలా బాగుంటాయి. వీటిని దేశీ ఆవనెయ్యతో వేసుకొంటే చాలా బాగుంటాయి.

గమనిక: వీటికి చట్టీ అవసరం లేదు. ఏ సిరిధాన్యం పిండి (కొరలు, అండు కొరలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు.

చేసినవారు: రాధారాణి, హైదరాబాద్

కావలసిన పదార్థాలు

1. ఊదలు	:	నాలుగు కప్పులు
2. ఊదల అటుకులు	:	ఒక కప్పు
3. మినప్పప్పు	:	అరకప్పు
4. పెరుగు	:	ఒక కప్పు
5. ఉల్లిపాయలు	:	తగినన్ని
6. పచ్చిమిర్చి	:	తగినన్ని
7. టమోటాలు	:	తగినన్ని
8. నూనె	:	దోశ కాల్చుకోడానికి

తయారీ విధానము:

ఊదలను కడిగి ఆరు నుంచి ఎనిమిది గంటల నానబెట్టుకోవాలి. మినప్పప్పును రెండు మూడు గంటలు నానబెట్టు కుంటే సరిపోతుంది. అటుకులు రుబ్బుకునే ముందు కడిగి పెట్టుకోవాలి.

చలికాలమైనా ఊదలను పెరుగులోనే నానబెట్టుకోవచ్చు. అదే ఎండాకాలం అయితే పులిసిపోతుంది. ముందుగా నీళలో నానపెట్టుకొని రుబ్బుకొనేటప్పుడు పెరుగు వేసుకుంటే సరిపోతుంది.

నాన పెట్టుకున్న ఊదలను, మినప్పప్పును, అటుకులను మిక్సీలో కాసీ వెట్ గ్రైండర్లో పెరుగు కలిపి రుబ్బుకోవాలి. తరువాత మందపాటి ఇనువ పెనంపై దోశ వేసుకుని దానిపై సన్నగా తరిగి ఉంచుకున్న ఉల్లిపాయ ముక్కలు, టమోటా ముక్కలు, పచ్చిమిర్చి ముక్కలు వేసుకొని తగినంత నూనె వేసి మూత మూసుకొని సన్నిమంటపై కాల్చుకోవాలి. ఇందులోకి టమోటా చట్టు, ఎర్ర కారం, కొబ్బరి చట్టు ఏదైనా బావుంటుంది.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అండుకొర్రలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు.

చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రోఫెసరురు

15. అరికల ఐబ్బి రిష్టాప్

కావలసిన పదార్థాలు

1. మినపప్పు	:	1 కప్పు
2. అరికలు	:	4 కప్పులు
3. మెంతులు	:	1/2 చెంచా
4. జీలకర్ర	:	2 టీ సూపులు
5. మిరియాలు	:	2 టీ సూపులు
6. ఇంగువ	:	చిట్టికెడు
7. కరివేపాకు	:	సన్నగా తరిగిన 10 ఆకులు
8. ఉప్పు	:	రుచికి సరిపడూ
9. గానుగ నూనె	:	2 పెద్ద చెంచాలు

తయారీ విధానము:

ముందుగా అరికలు శుభ్రంగా కడిగి మంచినీటిలో 6 గంటలు నానబెట్టాలి. మినపప్పు రుబ్బుదానికి రెండు గంటల ముందు మెంతులు వేసి నానబెట్టవలెను. ముందుగా అరికలు నానబెట్టిన నీటితో మినపప్పు మెత్తగా రుబ్బుకోవలెను.

ఆ తరువాత అరికలు నూకగా ఉండేలా రుబ్బుకుని ఉప్పు వేసి, అరికల పిండి, మినప్పిండి బాగా కలిపి ఒక గిన్నెలో ఉంచి మూతపెట్టవలెను. 3 గంటలు తరువాత, పిండిలో బరకగా దంచిన మిరియాలు, జీలకర్ర, ఇంగువ, కరివేపాకు ముక్కలు వేసి బాగా కలపాలి.

ఈక మందంగా ఉన్న ఇనుప మూకుడు వేడి చేసి, అందులో రెండు పెద్ద చెంచాల నూనె వేసి, నూనె వేడెక్కిన తరువాత 4 లేక 5 గరిటలు పిండిని వేసి చిన్న మంట మీద నిదానంగా మూతపెట్టి కాల్చుకోవాలి.

రొట్టె క్రింద వైపు బాగా కాలిన తరువాత తిరగ వేసి రెండవ వైపు కూడా బాగా కాలిన తరువాత స్ఫ్వె ఆపు చేసి 5 నిమిషాల తరువాత సర్వ్య చేసుకోవచ్చు. అల్లం పచ్చడితో చాలా రుచికరంగా ఉంటుంది.

గమనిక:

- ◆ ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అండు కొర్రలు, అరికలు, సామలు, డెడలు) అయినా వాడుకోవచ్చు.
- ◆ దిబ్బ రొట్టె పిండి మూకుడులో వేసిన తరువాత, మధ్యలో ఒక చిన్న కటోరి గిన్నె పెడితే, రొట్టె మధ్యలో పచ్చి లేకుండా బాగా ఉడుకుతుంది.

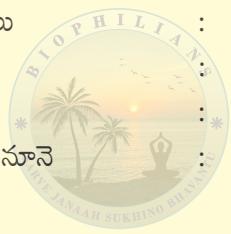
చేసినవారు: సాయిలత, హైదరాబాద్

16. అరికల పెనరట్టు

కావలసిన పదార్థాలు

1. పొట్టు పెనర పప్పు	:	1 కప్పు
2. అరికలు	:	2 కప్పులు
3. అల్లం	:	50 గ్రాములు
4. పచ్చి మిర్చి	:	10
5. జీలకర్ర	:	పెద్ద చెంచాడు
6. వెల్లుల్లి రెబ్బులు	:	4/5 (optional)
7. ఉప్పు	:	రుచికి తగినంత
8. ఉల్లిపాయలు	*	2
9. కట్టె గానుగ నూనె	:	1/2 కప్పు

తయారీ విధానము:

అరికలు కడిగి ఆరుగంటల పాటు నానబెట్టాలి. పెనర పప్పు రుబ్బుకోవటానికి మూడు గంటల ముందు నాన పెట్టుకోవాలి.

అరికలను, పెనరపప్పును విడివిడిగా రుబ్బుకుని రెండింటిని కలుపుకోవాలి. 25 గ్రాముల పొట్టు తీసిన అల్లం ముక్కలు, ఆరు పచ్చి మిరపకాయలు, కొంచెం జీలకర్ర, వెల్లుల్లి రెబ్బులు రుచికి తగినంత ఉప్పు వేసి బరకగా రుబ్బుకుని, పిండిలో కలుపుకోవాలి.

ఉల్లిపాయలు, అల్లం, పచ్చి మిరపకాయలు సన్నముక్కలు చేసుకుని అందులో జీలకర్ర కూడా కలిపి ఉంచుకోవాలి.

జనువ పెనం వేడిపెట్టి కొడ్దిగా నూనె రాసి, పెనరట్టు పోసుకుని, దానిపైన ఉల్లి, అల్లం, పచ్చి మిర్చి ముక్కలు చల్లి, కొడ్దిగా నూనె వేసి ఎర్రగా కాలిన తరువాత అల్లం చట్టీ, కొబ్బరి చట్టీ, సాంబారులతో సర్వ చేసుకోవాలి.

గమనిక: కొర్రలు, అందు కొర్రలలో క్రోటీన్ శాతం 12.3% మరియు 11.5%గా ఉంది. మిగిలిన మూడు ధాన్యాలలో 6 - 7% మాత్రమే ఉంది. అందువలన పెనరట్టు చేసుకోవటానికి ఈ మూడు సిరి ధాన్యాలను ఉపయోగించు కుంటే మంచిది. పెనరట్టు పిండిని పులవనివ్వకూడదు.

చేసినవారు: సాయిలత, హైదరాబాద్

17. కొర్కుల గుంట పాంగనాలు

కావలసిన పదార్థాలు

1. దోశల పిండి	:	1 కప్పు (ఉపు వేసి పులియబెట్టిన పిండి)
2. ఆవాలు	:	1/2 టీస్పూను
3. జీలకర్త	:	1/2 టీస్పూను
4. పసుపు	:	చిట్టికెడు
5. ఉల్లిపాయ	:	1 బేబుల్ స్పూను
6. పచ్చి మిరపకాయలు	:	1/2 టీస్పూను (సన్నగా తరిగిన)
7. కరివేపాకు	:	1/2 టీస్పూను (సన్నగా తరిగిన)
8. కొత్తిమీర	:	1/2 టీస్పూను (సన్నగా తరిగిన)
9. నానబెట్టిన పచ్చి శనగపప్పు	:	1 బేబుల్ స్పూను
10. నూనె	:	తగినంత

తయారీ విధానము:

ఈక మూకుడులో కొద్దిగా నూనె వేసి, కాగాక, ఆవాలు, జీలకర్త, పచ్చి మిరపకాయలు, నానబెట్టిన శనగపప్పు, ఉల్లిపాయ ముక్కలు, కరివేపాకు, కొత్తిమీర, పసుపు వేసి, అన్ని వేగాక దోశల పిండిలో కలపాలి. గుంట పాంగనాల పాత్రని పొయ్యి మీద పెట్టి, అన్ని గుంటల్లో కొంచెం నూనె వేసి, ఆ నూనె మొత్తం గుంటకు అంటేట్టుగా చూడాలి. పాత్ర కొద్దిగా వేడక్కిన తరువాత గుంటలలో మూడు వంతులు నిండేట్టుగా పిండి పోయాలి. తరువాత చాలా కొద్దిగా నూనె అన్ని గుంటల్లో వేయాలి. పాంగనాలు ఉడికిన తరువాత, వాటిని మరొక వైపుకి తిప్పాలి. 2 చుక్కలు నూనె మళ్ళీ అన్ని గుంటల్లో వేసి, వెగినాక ఫ్లెట్టులోకి తీసుకోవాలి. (ఇందులో ఇంకా కావాలనుకుంటే పల్లీలు, కొబ్బరి, క్యారెట్ కూడా వేసుకోవచ్చు) (1 cup = 180 ml)

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

కావలసిన పదార్థాలు

1. దోశల పిండి	:	1 కప్పు (ఉప్పు వేసి గట్టిగా రుచ్చి, పులియబెట్టిన పిండి)
2. ఉల్లిపాయలు	:	1 టీస్పూను (సన్నగా తరిగినవి)
3. పచ్చి మిరపకాయలు	:	$\frac{1}{2}$ టీస్పూను (సన్నగా తరిగిన)
4. జీలకర్ర	:	$\frac{1}{2}$ టీస్పూను
5. నూనె	:	వేయించడానికి సరిపడా

తయారీ విధానము:

దోశ పిండిలో సన్నగా తరిగిన ఉల్లిపాయ ముక్కలు, పచ్చి మిరపకాయ ముక్కలు, జీలకర్ర కలిపి కాగిన నూనెలో చిన్న చిన్న పునుగులుగా వేసి వేయించాలి. ఇవి పల్లీ చట్టీ, గోంగూర, టమోటో పచ్చడితో తింటే బాగుంటాయి.

గమనిక:

- ◆ ఏ సిరిధాన్యంతో (కొర్కలు, అండు కొర్కలు, అరికలు, సామలు, ఊరలు) చేసిన దోశల పిండి అయినా వాడుకోవచ్చు.
- ◆ 1 cup = 180ml

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

19. కొర్క పిండి పుల్క

కావలసిన పదార్థాలు:

1. కొర్కపిండి	:	1 కప్పు
2. మినప్పిండి	:	1 టేబుల్ స్పూను
3. నీళ్ళు	:	1/2 కప్పు
4. ఉప్పు	:	తగినంత

తయారీ విధానము:

స్టీలు గెస్చైలో నీళ్ళు మరియు ఉప్పు వేసి మరగనివ్వాలి. అందులో కొర్కపిండి, మినప్పిండి వేసి కలుపుకుని ఒక గంటసేపు మూత్రపెట్టి నానపెట్టాలి. తరువాత పూరీ ప్రెస్సులో చపాతీలాగా చేసి ఇనుము పెనం పైన నూనె లేకుండా కాల్చాలి.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొర్కలు, అండు కొర్కలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు. 1కిలో సిరిధాన్యమునకు 200గ్రాముల మినప్పు కలిపి పిండి పట్టించి పెట్టుకోవచ్చు.

చేసినవారు: హైమాకిరణ్, ప్రోద్రటూరు

* 20. అండుకొర్కల ఇన్స్ట్రంట్ చమాత్త

కావలసిన పదార్థాలు:

1. అండుకొర్కల పిండి : 1 కప్పు (1 cup = 180ml)
2. సముద్రపు ఉప్పు : తగినంత
3. నీళ్ళు : 1/2 కప్పు
(ఎక్కువ, తక్కువ చూసి వేసుకోవాలి)

తయారీ విధానము:

అండుకొర్కలు శుట్రంగా కడిగి, 8 గంటలు నానపెట్టాలి (నానబెట్టిన నీటిలో చాలా పోషకాలు ఉంటాయి కనుక వాటిని పారవేయకుండా గంజి, అంబలి, రసం, సాంబార్ లాంటివి చేసుకునేటప్పుడు ఉపయోగించవచ్చు). తర్వాత వడబోసుకుని, ఎండకు బాగా 2,3 రోజులు ఆరబోసి మరకు పట్టించి పెట్టుకోవాలి.

ఒక మూకుడులో నీళ్ళు, ఉప్పు వేసి అభి మరుగుతున్నప్పుడు పిండి వేసి కలుపుకోవాలి. పిండి చల్లారిన తరువాత బాగా కలుపుకుని చపాతీలాగా చేసుకుని, నూనెతో ఇనుప పెనం పైన కాల్చుకోవచ్చు.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం పిండి అయినా వాడుకోవచ్చు.

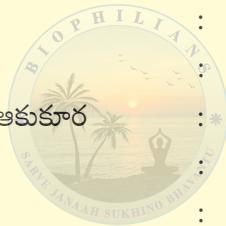
చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

21. కొర్కల కారం రిష్టీ (మినప్పిండి లేకుండా)

కావలసిన పదార్థాలు

1. కొర్క పిండి	:	200 గ్రాములు
2. ఉల్లిపాయ	:	1 పెద్దది
3. క్యారెట్	:	1
4. కొత్తిమీర	:	కొద్దిగా
5. కరివేపాకు	:	కొద్దిగా
6. నువ్వులు	:	1 టీస్పూను
7. ఏదైనా ఒక ఆకుకూర	:	100 గ్రా.
8. పచ్చిమిర్చి	:	10
9. ఉప్పు	:	తగినంత

మినప్పిండి
వజ్రాన్ని విభజించుటకోసారి

తయారీ విధానము:

ముందుగా పచ్చి మిర్చి, ఉప్పు పేస్ట్ చేసి పెట్టు కోవాలి. తరువాత క్యారెట్ తురుము, ఉల్లిపాయ ముక్కలు, సన్నగా తరిగిన ఆకుకూర, కొత్తిమీర, కరివేపాకు, పచ్చిమిర్చి పేస్ట్ అన్ని పిండిలో వేసి బాగా కలుపుకోవాలి.

తరువాత కొద్ది కొద్ది పిండికి నీళ్ళు వేసి కలుపుకుంటూ మెత్తగా వచ్చిన తరువాత రొట్టెలు చేసుకొని, ఇనుప పెనంపై నూనె వేసి కాల్పుకోవాలి. కారం, ఉప్పు అన్ని ఉంటాయి కావున వీటిని అలాగే తినపచ్చ లేదా ఏదైనా కూరతో కూడా తీసుకోవచ్చు.

గమనిక:

- ◆ ఇందులో సొరకాయ తురుము కూడా వేసుకొని చేసుకోవచ్చు.
- ◆ ఆకు కూరలు కూడా ఒక్కొక్కసారి ఒక్కొక్క రకం వేసుకొని చేసుకోవచ్చు.
- ◆ 200 గ్రా. పిండికి 50 గ్రా. వేరుశనగ పొడి వేసి చేసుకోవచ్చు. ఇలా చేసుకుంటే మృదువుగా వస్తాయి. కానీ డా. ఖాదర్ గారు పెద్దవారు పప్పుదినుసులు, వేరుశనగ పప్పులు చూసుకుని తీసుకోవాలంటారు. కావున పిల్లలకు ఈతే వేరుశనగ పొడి వేసి చేసి పెట్టండి. పెద్దవాళ్ళు అయితే వేసుకోకుండా చేసుకోండి.

చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రొడ్సటూరు

22. కొర్కల ఆలూ చపాతు

కావలసిన పదార్థాలు:

1. కొర్క పిండి	:	150 గ్రామాలు
2. బంగాళాదుంపలు	:	3
3. మెంతి ఆకు	:	3 కట్టలు
4. ఎత్రకారం పొడి	:	1 స్వాను
5. ధనియాలు	:	1 స్వాను
6. జీలకర్ర	:	1 స్వాను
7. ఉప్పు	:	తగినంత

తయారీ విధానము: బంగాళాదుంపలు ఉడకబెట్టి తురిమి పెట్టుకోవాలి.

పొయ్యిమీద కడాయి పెట్టుకొని నూనెవేసి సన్నగా తరిగిన ఉల్లిపాయలు మగ్గించి మెంతి ఆకు వేసి కాసేపు వేయించుకోవాలి. ధనియాలు, జీలకర్ర పొడి చేసుకొని అందులో వేయాలి. పసుపు, ఉప్పు, కారం పొడి వేసి వేయించాక తురిమిన ఆలుగడ్డలు వేసి బాగా కలుపుకోవాలి. చల్లారిన తరువాత ఇందులో కొర్కపిండి వేసి కలిపి నూనెతో రొట్టెలా తట్టుకొని పెస్తుం మీద కాల్పుకోవాలి. ఈ చపాతీని ఉల్లిపాయ పెరుగు పచ్చడితో తింటే బాగుంటుంది.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొరలు, అందుకొరలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు.

చేసినవారు: హైమాకిరణ, ప్రాధ్వరులు

23. కొర్కల పూర్తి

కావలసిన పదార్థాలు:

1. కొర్కల పిండి	:	1 కప్పు (1 కప్పు = 180 మి.లీ.)
2. మినప్పిండి	:	1/2 కప్పు
3. సముద్రపు ఉప్పు	:	తగినంత
4. నూనె	:	3 1/2 కప్పులు
5. నీళ్ళు	:	తగినన్నీ

తయారీ విధానము: కొర్కలను శుభ్రంగా కడిగి, 6 గంటలు

నానబెట్టి, బాగా ఎండబెట్టి మరకు పట్టించి పెట్టుకోవాలి. మినప్పిండి కూడా

మిక్కీలో పిండి చేసుకోవచ్చు లేక మరకు పట్టించుకోవచ్చు. తరువాత కొర్క పిండి,

మినప్పిండి, ఉప్పు, కొడ్డిగా నూనె వేసి నీళ్ళు పోసి ముద్దలాగా చేసుకోవాలి. ఈ పూర్తి పిండిని కనీసం 30 నిమిషాలు నానబెట్టాలి. నానిన పిండిని కొంచెం కొంచెం ముద్దలుగా చేసుకొని ఒక్కొక్క ముద్దను, కొర్క పిండిలో ఆద్ది పూర్తిల పీటపైన చేసుకోవాలి. తరువాత పొయ్యి మీద మూకుడు పెట్టి, నూనె పోసి, కొంచెం వేడెకిన్ తరువాత ఒక్కొక్క పూర్తి వేసి వేయించి తీయాలి. ఈ పూర్తిలు బంగాళాదుంప కూరతో బాగుంటాయి.

గమనిక: సిరిధాన్యాల పిండి, మినప్పిండి విడివిడిగా పిండి పట్టించుకుని పెట్టుకోవాలి. అప్పుడు మనం కావాలనుకున్నప్పుడు వట్టి సిరిధాన్యాల పిండితో ఇంస్టంట్ దోశలు, పకోడీలు, బజ్జెలు ఇలాంటివి చేసుకోవడానికి వీలుగా ఉంటుంది. మినప్పిండి పట్టించడానికి మినప్పును నానబెట్టివలసిన అవసరం లేదు. పిండిని కలుపుకోడానికి వేడి నీళ్ళు వాడరాదు. అలా వాడితే నూనె బాగా లాగేస్తుంది.

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

కావలసిన పదార్థాలు

1. గుండు మినప్పుప్పు	:	బక కప్పు
2. అరికలు	:	రెండు కప్పులు
3. మెంతులు	:	బక చెంచాడు
4. పచ్చి మిరపకాయలు	:	7-8
5. మిరియాలు	:	1/2 చెంచాడు
6. జీలకర్కరు	:	1/2 చెంచాడు
7. కరివేపాకు	:	రెండు రెమ్ములు
8. కొబ్బరి ముక్కలు	:	బక పెద్దచెంచాడు (సన్నగా తరిగినవి)
9. అరికల పొడి పిండి	:	కొద్దిగా
10. ఇంగువ	:	బక చిట్టికెడు
11. ఉప్పు	:	రుచికి తగినంత
12. నాని పెట్టిన బద్ద మినప్పుప్పు	:	రెండు చెంచాలు
13. వేరుశనగ నూనె	:	గారెలు వేపుకోటూనికి

తయారీ విధానము :

రెండు కప్పుల అరికలు ఆరుగంటల పాటు నానబెట్టాలి. బక కప్పు గుండు మినప్పుప్పు బక చెంచాడు మెంతులు వేసి మూడు గంటలు నానబెట్టాలి.

అరికలు నానపెట్టిన నీటిని వాడుకుని గుండు మినప్పుప్పు వెట్ గ్రైండర్లో వడల పిండి రుబ్బుకోవాలి.

అరికలు, నీరు ఏమాత్రం పోయకుండా మిక్కీలో మెత్తగా రుబ్బుకోవాలి.

ఈ రెండు పిండ్లను ఒకే పాత్రలోకి తీసుకుని అందులో సన్నగా తరిగిన కరివేపాకు, పచ్చి మిరపకాయలు, కొబ్బరి ముక్కలు, తురిమిన అల్లం, ఇంగువ, జీలకర్కరు, బరకగా దంచిన మిరియాలు, నానపెట్టిన బద్ద మినప్పుప్పు, ఉప్పు వేసి బాగా కలపాలి.

పొరపాటున పిండి పలచ పడితే, కొద్దిగా పొడి పిండి కలుపుకోవాలి.

జనువ మూకుడులో వేరుశనగ నూనె వేడి చేసి, చిన్న అరటి ఆకును కడిగి దానిపైన వడపిండిని వడలుగా తట్టి కాగిన నూనెలో వేసి బంగారు రంగు వచ్చేవరకు వేయించుకోవాలి.

అల్లం చట్టీ లేదా కొబ్బరి చట్టీతో అరిటాకు మీద అరికల గారెలు వడ్డించుకుంటే తినటానికి రుచితో పాటు ఆరోగ్యానికి కూడా ఎంతో మంచిది.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొరలు, అందు కొరలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు).

చేసినవారు: సాయిలత, ప్రైదరాబాద్

కావలసిన పదార్థాలు

1. అండు కొర్లు	:	1 కప్పు
2. పెసరపప్పు	:	1/4 కప్పు
3. పసుపు	:	1/4 చెంచాడు
4. నెయ్యి	:	4 చెంచాలు
5. మిరియాలు	:	1 పెద్ద చెంచాడు
6. జీలకర్త	:	1 చెంచాడు
7. ఇంగువ	:	1/4 చెంచాడు
8. కొబ్బరి ముక్కలు	:	2 పెద్ద చెంచాలు (సన్నగా తరగాలి)
9. అల్లం తురుము	:	కొద్దిగా
10. కరివేపాకు	:	10 ఆకులు

తయారీ విధానము :

అండు కొర్లను ఉత్తి మూకుడులో కమ్మని వాసన వచ్చేవరకు వేపి రెండు కప్పుల నీటిలో 8గంటలు నానబెట్టుకోవాలి. 1/4 కప్పు పెసరపప్పును ఎరగా వేపుకుని, ఒక మట్టి మూకుడులో 5 కప్పుల నీళ్ళు మరిగించి అందులో వేపిన పెసరపప్పును, నానిన అండు కొర్లను (నానబెట్టిన నీటితో సహా) ఒక 1/4 చెంచాడు పసుపు వేసి మెత్తగా ఉడికించుకోవాలి. అవసరమైతే నీళ్ళ వేసుకోవాలి. మూడువంతులు ఉడికిన తరువాత, ఒక చిన్న మూకుడులో నెయ్యి వేసుకుని కొబ్బరి ముక్కలను ఎరగా వేపుకుని, అదే నేతిలో బరకగా దంచిన మిరియాల పొడి, జీలకర్త, ఇంగువ, అల్లం, కరివేపాకును వేపి, ఉడుకుతున్న పొంగలిలో వేసి, ఉప్పు కలిపి మూత పెట్టి పూర్తిగా ఉడికించుకుని, అల్లం చట్టుతో లేక ఉల్లిపాయ పచ్చి పులుసుతో సర్వ చేసుకోవచ్చు.

చేసినవారు: సాయిలత, ప్రైదరాబాద్

కావలసిన పదార్థాలు

1. కందిపప్పు	:	1 కప్పు
2. ఉల్లిపాయ	:	1 మీడియం
3. పచ్చిమిరపకాయలు	:	10
4. జీలకర్ర	:	10 గ్రా.
5. ఉప్పు	:	తగినంత
6. ఊదలు	:	4 కప్పులు (6 గంటలు నానబెట్టి, ఆరబోసినపి)

తయారీ విధానము :

ఊదలు, కందిపప్పు మిక్కీలో నూకలాగా వేసుకోవాలి. (ఇందులో 3 వంతులు నూక, ఒక వంతు పిండి వచ్చేలా మిక్కీ పట్టుకోవాలి. ఎందుకంటే మొత్తం నూక అయిన మనకు ముద్దలు కట్టడానికి రాదు. పిండి కొద్దిగా ఉంటేనే అలా వుండలు చేయగలం)

నూకలో సన్గుగా తరిగిన ఉల్లిపాయ ముక్కలు, జీలకర్ర, ఉప్పు, పచ్చిమిర్చి పేస్టు వేసి తగినన్ని నీళ్ళు పోస్తూ కలుపుకోవాలి.

కలిసిన దాన్ని ఉండలు చేసుకొని నెయ్యి పూసిన ఇడ్లీ ప్లెట్టులో ఉంచుకొని ఇడ్లీలలాగ ఆవిరికి ఉడికించుకోవాలి.

పీటిని మెంతిపప్పు, ఎర్కారంలో తింటే బాగుంటాయి. పెరుగుతో కూడా తినవచ్చు.

గమనిక: రాయలసీమలో జొన్న కుడుములు చేస్తారు. అలాగే జొన్నల బదులు ఏ సిరిధాన్యంతో (కొరలు, అండు కొరలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు) అయినా చేసుకోవచ్చు.

చేసినవారు: ప్రైమా కిరణ్, ప్రొద్దటూరు

RICE ITEMS

ଧାର୍ଯ୍ୟ :

1. సామల పూర్ - బంగాళా దుంప కూర
 2. సామల అన్నం (దేశీ ఆవు నెయ్య వేసినది)
 3. నువ్వుల పొడి
 4. ఆకుకూర పప్పు
 5. బెండకాయ కూర
 6. సాంబార్
 7. రసం
 8. కొబ్బరి పాలతో చేసిన పెరుగు
 9. గోంగూర పచ్చిడి
 10. సామల వడియాలు
 11. సామల లడ్డు, సామల కజ్జికాయలు
 12. సామల చెగోడీలు, సామల పూస
 13. అరటిపండు

సిరిధాన్యాల అన్వయం

కావలసిన పదార్థాలు:

- ಸಿರಿಥಾನ್ಯಲು
 - ನೀಳು

1 కప్పు (1 కప్పు) = 180 మల్లి.

తయారీ విధానము: ముందుగా సిరిధాన్యాలను శుభ్రంగా కడగాలి. తరువాత 1 కప్పు ధాన్యమునకు 3కప్పులు నీళ్ళు పోసి, కనీసం 6 గంటలు నానబెట్టాలి (పిల్లలకు, వృధులకైతే 8గంటల నుండి 12 గంటల వరకు నానపెట్టాలి). తరువాత మట్టి కుండలో నానపెట్టిన నీరు పోసి, పొయ్యి మీద పెట్టి మరిగించాలి. నీళ్ళు మరుగుతున్నప్పుడు ధాన్యమును అందులో వేసి, సున్ని మంటపై ఉడికించుకోవాలి. అన్నం ఉడికిన తరువాత, పొయ్యి కట్టిసే, మూత పెట్టి ఒక 10 నిమిషాలు ఉంచాలి. పొడిపొడిలాడే సిరిధాన్యాల అన్నం రెడీ.

గమనిక:

- ◆ వందటానికి స్తోలు పొత్రలు కూడా వాడుకోవచ్చు కానీ మట్టి పొత్రలలో వండితే అన్నం పొడిపొడిగా వస్తుంది. కుక్కర్లు వాడరాదు.
 - ◆ సిరిధాన్యాలను బాగా నానపెట్టడం వల్ల, దాని లోపల ఉన్న పీచు పదార్థం పుష్టి లాగా వికసించడానికి తోడ్పుడుతుంది, అప్పుడు అన్నం బాగా ఉడుకుతుంది.
 - ◆ సామలకు 1 కప్పు, ఊదలకు $2\frac{1}{2}$ కప్పులు, అరికలకు 3 కప్పులు, కొర్రలకు $3\frac{1}{4}$ కప్పులు, అండు కొర్రలకు $3\frac{1}{2}$ కప్పుల నీళ్ళు పడతాయి.
 - ◆ ధాన్యము బాగా పొత్రదైతే నీళ్ళు కొంచెం ఎక్కువ పడతాయి.
 - ◆ అన్నం వండుకునేటప్పుడు కొంచెం నూనె, చిట్టికెడు ఉప్పు వేసి వండితే అన్నం బాగా పొడిపొడిగా రుచిగా వస్తుంది.

చేసినవారు: అనూరాద, తిరుపతి

2. సిరిధాన్యల గంజ

కావలసిన పదార్థాలు

1. అరికలు : 1 కప్పు
2. నీళ్ళు : 10 కప్పులు
3. ఉప్పు, జిలక్రపొడి, మిరియాలపొడి, వాముపొడి, పచ్చిమిర్చిపేస్తు, క్యారెట్, టమాటో, కొత్తిమీర, ఉల్లిపాయలు. ఇవి అన్నే మీ రుచికి తగినట్టు వేసుకోవచ్చు. ఇవి కాకుండా వేరే కూరగాయలు, ఆకుకూరలు కూడా వేసుకోవచ్చు.

తయారీ విధానము :

అరికలను నీళ్ళతో కడిగి మిక్సీ జార్లో వేసుకొని నూకలగా తిప్పుకోవాలి. వీటిని ఒకటికి 4 నీళ్ళ పోసి నానపెట్టుకోవాలి. ఉదయం చేసుకోవాలి అంటే రాత్రి నానపెట్టుకోవాలి, రాత్రి చేసుకోవాలంటే ఉదయం నానపెట్టుకోవాలి. అన్ని కూరగాయలు సన్నని ముక్కలుగా తరిగి, వీటిని మట్టి కుండలోకి తీసుకుని అందులోనే నానపెట్టుకున్న అరికలను కూడా తీసుకుని, అన్ని కలిపి పొయ్యి మీద పెట్టి కొద్దిగా వేడివెక్కగానే చిన్న మంట మీద పెట్టుకోవాలి. గంజి ఉడికి గట్టిపడుతూ ఉంటే మధ్యమధ్యలో మిగిలిన నీళ్ళ కూడా వేసుకుంటూ ఉండాలి. ఇరవై నిమిషాల తరువాత జీలకర్, మిరియాలు, వాము పొడులు వేసుకోవాలి. అంతా ఉడికిన తరువాత మంట అర్పి కొత్తిమీర వేసుకొని కలుపుకోవాలి.

గమనిక:

- ◆ బయట కొన్న సిరిధాన్యల నూకతో చేసుకోవద్దు. నేను పైన చెప్పిన విధంగా ఇంట్లో చేసుకున్నది శేషం.
- ◆ దా. ఖాదర్ గారు చెప్పిన పద్ధతి అనుసరించి కూరగాయలు, ఆకుకూరలు ఉపయోగించి గంజిలో వేసుకోవచ్చు.
- ◆ గంజి మట్టి పాత్రలో వండుకుంటే బాగా ఉడికి రుచికరంగా ఉంటుంది.
- ◆ అన్ని రకాల సిరిధాన్యాలతో ఇలానే చేసుకోవచ్చును.
- ◆ సామలు, ఉడలు కొద్దిగా నీరు తక్కువ తీసుకుంటాయి. వీటికి చూసుకొని వేసుకోండి.

చేసినవారు: ప్రైమా కిరణ్, ప్రొద్దటూరు

3. సిలిధాన్యాల అంబలి

కావలసిన పదార్థాలు

1. ఏడైనా ఒక సిరిధాన్యం	:	1 కప్పు
2. నీళ్ళు	:	10 కప్పులు

తయారీ విధానము :

అరికలు ఒక కప్పు తీసుకొని కడిగి, మిక్సీలో నూకలాగా తిప్పుకుని 1 కి 4 నీళ్ళ పోసి నానపెట్టుకొని ఉంచుకోవాలి (లేదా) అరికలు ఒక కప్పు తీసుకొని కడిగి 1 కి 4 నీళ్ళ పోసి నానపెట్టి ఉంచుకోవాలి.

పైన వివరించిన ఏ పద్ధతిలోనైనా అంబలి చేసుకోవచ్చు. ఉదయం చేసుకోవాలి అంటే రాత్రి నానపెట్టుకోవాలి. రాత్రి చేసుకోవాలి అంటే ఉదయం నానపెట్టుకోవాలి. నానపెట్టుకున్న అరికలను సన్నని మంట మీద ఉడికించుకోవాలి, మధ్యమధ్యలో మిగిలిన నీళ్ళ కూడా కలుపుకుంటు ఉడికించుకోవాలి. ఇలా తయారు చేసుకొన్నదానిపై పలుచని శుద్ధంగా ఉన్న బట్ట కట్టి ఉంచుకొని ఉదయం చేసుకున్నది రాత్రి, రాత్రి చేసుకొన్నది ఉదయం తినాలి. తినేమందు ఉప్పు కలుపుకోవాలి. ఇందులో సాంబార్, పప్పు, క్రీన్, చారు, మజ్జిగ ఇలా ఏవి అయినా వేసుకొని తినాచ్చు.

గమనిక:

- ◆ ఇంట్లో పైన చెప్పిన విధంగా నూక చేసుకొని మాత్రమే చేసుకోండి. బయట కొన్న నూకలతో చేసుకోవద్దు.
- ◆ గంజి, అంబలి చేసుకోవడానికి మట్టి కుండలు ట్రైష్పం.
- ◆ సామలు, ఊదలకు నీళ్ళ కొద్దిగా తక్కువపడతాయి, చూసుకొని వేసుకోండి.
- ◆ అన్ని రకాల సిరిధాన్యాలతో అంబలి చేసే విధానము ఒక్కటే.
- ◆ అంబలిలా తీసుకోవాలి అనుకున్నప్పుడు కూరగాయలు, ఆకుకూరలు వేసి ఉడికించుకోరాదు. ఎందుకంటే మనము అంబలిని పులియబెట్టుకొని తింటాము కనుక.
- ◆ అంబలి త్రాగేమందు, మిరియాలు లేక జీలకర్ లేక వాము పొడులను కలుపుకుని కూడా తీసుకోవచ్చు.
- ◆ అంబలి తీసుకునేమందు వేడి చేసుకోవాలి అంటే వేడి నీటి గన్నెలో అంబలి గన్నె పెట్టుకొని గోరువెచ్చగా చేసుకోవచ్చు.
- ◆ వేడిగా ఉన్న పదార్థాలను అంబలిలో వేసుకోరాదు. అలా చేస్తే అంబలిలో మనకు మేలు చేసే సూక్ష్మజీవులు నశిస్తాయి.
- ◆ ముఖ్యంగా వేసవి కాలంలో వారానికి ఒకసారి అంబలిగా ఆహారం తీసుకోవటం పలన మన దేహం శాంతంగా చల్లగా ఉంటుంది. ఒక 3 వారాలు ఇలా చేస్తే మన శరీరంలో ఎంత వేడి ఉన్నా తగ్గిపోతుంది.

చేసినవారు: ప్రైమా కిరణ్, ప్రొద్దటూరు

4. అండు కొర్కల అంబలి దద్దోజనం

కావలసిన పదార్థాలు

1. సిరి ధాన్యం అంబలి	:	రెండు కప్పులు
2. దేశీ ఆవు పెరుగు	:	ఒక కప్పు
3. కీరా దోసకాయ	:	ఒకటి (optional)
4. క్యారెట్	:	ఒకటి (optional)
5. అల్లం	:	చిన్న ముక్క
6. పచ్చి మిర్చి	:	మూడు
7. కొత్తిమీర	:	ఒక చిన్న కట్ట
8. కరివేపాకు	:	రెండు రెమ్ములు
9. ఉపు	:	రుచికి తగినంత
10. దేశీ ఆవు నెయ్య	:	రెండు చెంచాలు
11. శనగ పప్పు	:	ఒక చెంచాడు (నానపెట్టిన)
12. మినప్పుప్పు	:	ఒక చెంచాడు
13. ఆవాలు	:	అర చెంచాడు
14. జీలకర్	:	పావు చెంచాడు
15. ఎండుమిర్చి	:	రెండు

తయారీ విధానము :

దద్దోజనం చేసుకోవటానికి కనీసం ఆరు గంటల ముందు ఏదో ఒక సిరి ధాన్యంతో అంబలి కొరకు మట్టి పాత్రలో గంజి తయారు చేసి పెట్టుకోవాలి.

కీర దోసకాయను సన్న ముక్కలుగా కట్ చేసుకోవాలి. క్యారెట్ను తురిమి పెట్టుకోవాలి. అల్లం, పచ్చి మినప్పకాయలను కూడా సన్న ముక్కలుగా తరిగి పెట్టుకోవాలి. కొత్తిమీర కుడా సన్నగా తరిగి ఉంచుకోవాలి.

పెరుగును కవ్వుంతో నీరు పోయకుండా బాగా చిలికి, అంబలిలో కలుపు కోవాలి. ఈ మిళమంలో ఉపు, కీరా దోసకాయ ముక్కలు, క్యారెట్ తురుము, కొత్తిమీర వేసి బాగా కలిపి ఉంచాలి.

పోపు గరిటె/మూకుడును వేడి చేసి అందులో నెయ్య వేసి, మినప్పుప్పు, ఆవాలు, జీలకర్, ఎండు మినప్పకాయ ముక్కలు వేసి వేగనిచ్చి, ఆవాలు చిటపటలాడగానే అల్లం, పచ్చి మిర్చి ముక్కలు, కరివేపాకు వేసి ఒక నిముషం మగ్గగానే మంట ఆపేసి, పోపు చల్లారిన తరువాత మాత్రమే అంబలి మిళమంలో కలుపు కోవాలి.

ఈ అంబలి దద్దోజనం ఎంతో ఆరోగ్యకరం, రుచికరం. వేసవికాలంలో పిల్లలు, పెద్దలు దీనిని ఇంట్లో తయారుచేసిన నిమ్మకాయ, ఊరగాయ, ఊరు మినప్పకాయతో పాటు తింటే చాలా బాపుంటుంది. కావలసిన వారు దానిమ్మ గింజలను కూడా వేసుకోవచ్చు.

చేసినవారు: సాయిలత, హైదరాబాద్

5. ఊదల పిండితో అంబలి

కావలసిన పదార్థాలు

1. ఊదల పిండి	:	ఒక కప్పు
2. నీళ్ళు	:	12 కప్పులు

తయారీ విధానము:

ఇనుప మూకుడు తీసుకొని అందులో ఊదల పిండిని సన్నని మంటపై వేపుకోవాలి. వేపుకునేటప్పుడు కమ్మని వాసన వస్తుంది. వేపిన పిండిని చల్లార్చి అందులో 2 కప్పులు నీళ్ళు పోసి కలిపి పెట్టుకోవాలి.

ఒక మట్టి కుండ తీసుకొని అందులో 10 కప్పుల నీళ్ళు పోసి మరిగించాలి. నీళ్ళు మరిగేటప్పుడు కలిపి ఉంచుకున్న పిండిని పోస్తా కలుపుకుంటూ ఉండాలి. ఉండలు కట్టకుండా కలుపుకుంటూ, సన్నని మంటపై ఉడికించుకోవాలి. బాగా ఉడుకుతున్నప్పుడు మంట అర్పుకోవాలి.

గమనిక:

- ◆ కొత్త వియ్యం అయితే నీళ్ళు రెండు గ్లాసులు తక్కువ వేసుకోవాలి.
- ◆ ఎనిమిది గంటలు నానబెట్టి ఎండకు ఆరబోసుకొని మర పట్టించుకున్న పిండితో ఇలా వెంటనే చేసుకోవచ్చు. నాన పెట్టుకుండా చేసుకున్న పిండి అయితే వేపుకొని ఆరు గంటలు నాన పెట్టుకోవాలి.
- ◆ కొద్దిగా వేడి చల్లారాక బట్టకట్టి ఉంచుకోవాలి. 8 గంటలు పులియబెట్టిన తర్వాత తినాలి.
- ◆ తినే ముందు ఇందులో ఉప్పు, పచ్చడి, మజ్జిగ, సాంబారు, రసం, పప్పు, కార్బ్రీన్ ఇలా మీ రుచికి తగినట్లు కలుపుకొని తినాచ్చు.
- ◆ ఇందులో కలుపుకునే కార్బ్రీన్ లాంటివి వేడివేడిగా వేసుకోకూడదు. ఎందుకంటే అంబలిగా ఫరైస్ట్ షెపర్ అయినప్పుడు వచ్చిన మనకు మంచి చేసే సూక్ష్మ జీవులు నశిస్తాయి.

ఈ వంట ప్రత్యేకత:

- ◆ కొంతమందికి కొద్దిగా పీచు పదార్థం తిన్నా అరగక ఇబ్బంది పడుతుంటారు. అలాంటివారికి డాక్టర్ ఖాదర్ గారు సిరి ధాన్యాల పిండి తయారు చేసుకుని, ఆ పిండితో గంజి అంబలి చేసుకుని తీసుకుంటే మంచిది అని సూచించారు.
- ◆ మనము వండ్లు కూరగాయలలోని పైబర్కు సిరిధాన్యాలలోని పైబర్కు వ్యత్యాసం ఉంటుంది. సిరిధాన్యాలలోని పీచు పదార్థం వివిధ అంగాలను శుద్ధి చేయుటలో సహాయపడుతుంది.

చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రోద్ధటూరు

6. అరికల వెన్న ముద్దలు

కావలసిన పదార్థాలు

1. అరికల పిండి	:	150 గ్రాములు
2. చిక్కబీటి పెరుగు	:	50 గ్రా.
3. కొత్తిమీర	:	80 గ్రా.
4. ఉమోటాలు	:	2 మీడియం సైజ్
5. పచ్చి మిర్చి	:	6
6. ఉల్లిపాయ	:	1 పెద్దది
7. ఉప్పు	:	తగినంత
8. నూనె	:	35 గ్రా.
9. నెఱ్య	:	2 టీస్పూన్లు
10. నీళ్ళు	:	300 మి.లీ.

తయారీ విధానము:

అరికల పిండి ఇనుప మూకుడులో సన్నని మంటపై దోరగా వేయించుకోవాలి. అది చల్లారాక అందులో కొద్దిగా ఉప్పు, పెరుగు వేసి 300 మి.లీ. నీళ్ళు పోసి దోశ పిండిలాగా కలిపి ఉంచుకోవాలి. ఒక గంట నానబెట్టుకోవాలి. కొత్తిమీర, పచ్చిమిర్చి, ఉప్పు, ఉల్లిపాయలు మిక్సీలో కచ్చిపచ్చగా దంచి ఉంచుకోవాలి. ఉమోటాలు జ్యాన్సీగా చేసుకుని పెట్టుకోవాలి. ఒక గిన్నె పెట్టి అందులో నూనె వేసి, వేడక్కిసు తర్వాత పోపు గింజలు వేసుకోవాలి. అవి వేగాక కరివేపాకు వేసుకోవాలి. తరువాత మిక్సీలో తిప్పుకున్న మిశ్రమం, ఉమోటా జ్యాన్సీ వేసుకొని బాగా కలుపుకోవాలి. అది వేగాక నానబెట్టుకున్న అరికల పిండి వేసి సన్నని మంటపై కర్రతో కలుపుతూ ఉండాలి. వుండలు రాకుండా చూసుకుంటూ బాగా కలుపుకుంటూ ఉండాలి. 10 నిమిషాల్లో అంతా దగ్గరికి పచ్చి ఉడికిపోతుంది. ఆఖరిలో రెండు స్పూన్ల నెఱ్య వేసి కలిపి మంట ఆర్పు కోవాలి. కానేపు ఉన్నాక ముద్దలుగా కట్టుకోవాలి. అరికల వెన్నముద్దలు రెడీ.

గమనిక:

- ♦ ఏ సిరి ధాన్యం పిండితో అయినా ఇలానే చేసుకోవచ్చు. ఎనిమిది గంటలు నానబెట్టీ వడబోసుకుని ఆరబోసుకుని పిండి చేసుకున్న పిండితో వెన్నముద్దలు.

ఈ వంట ప్రత్యేకత:

- ♦ ఇది డాక్టర్ భాదర్ వలీ గారికి ఎంతో ఇష్టమైన వంట.
- ♦ శ్రీమతి ఉప్పా భాదర్ గారి దగ్గర వెన్నముద్దలు ఎలా చేయాలో తెలుసుకున్నాము.
- ♦ ఇంకా ఇందులో కొత్తిమిర ఉపయోగించి, పుదీనా ఉపయోగించి, గరం మసాలా ఉపయోగించి ఇలా రకరకాల రుచులలో మన సృజనాత్మకతతో రకరకాలుగా చేసుకోవచ్చు.

చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రోద్ధటూరు

7. అరికల అమృతఫలం

కావలసిన పదార్థాలు

1. అరికల పిండి	:	1 కప్పు (నానపెట్టి, ఆరపెట్టి, మర పట్టించిన పిండి)
2. నీళ్ళు	:	2 కప్పులు
3. వెల్లుల్లి	:	1 పెద్దది
4. పచ్చిమిర్చి	:	5
5. కొత్తిమీర	:	కావలసినంత
6. పెరుగు	:	1/2 కప్పు
7. ఉప్పు	:	తగినంత

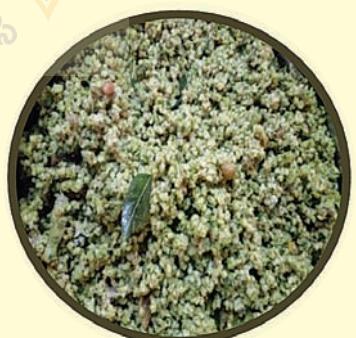
తయారీ విధానము

అరికల పిండి, నీళ్ళు, పెరుగు, ఉప్పు వేసి బాగా కలిపి రెండు గంటలు నానబెట్టుకోవాలి. పెనం పెట్టి నూనె వేసి కాగాక పోపు దినుసులు, కరివేపాకు, శనగపప్పు, మినపప్పు, పచ్చిమిర్చి, సన్నగా తరిగిన ఉల్లిపాయ వేసి బాగా వేయించాలి. అందులో నానబెట్టుకున్న పిండి వేస్తూ కలుపుకుంటూ వుండాలి. 10 నిమిషాలు సిమ్మలో పెట్టి మర్గించాలి. ఆఖరికి కొత్తిమీర కలుపుకోవాలి.

8. అరికల కలివేపాకు రైస్

కావలసిన పదార్థాలు:

1. అరికల అస్సు	:	1 గ్రాము
2. కరివేపాకు	:	పిడికెడు
3. కొత్తిమీర	:	కొడ్దిగా
4. పచ్చి మిరపకాయలు	:	6
5. పచ్చి కొబ్బరి	:	కొడ్దిగా
6. ఉప్పు	:	1 సూపును
7. పల్లీలు	:	కొడ్దిగా
8. నిమ్మ రసం	:	కొడ్దిగా
9. నూనె	:	3 సూపున్లు
10. పోపు దినుసులు	:	కొడ్దిగా

తయారీ విధానము: ముందుగా కరివేపాకు, కొత్తిమీర, పచ్చి మిరపకాయలు, పచ్చి కొబ్బరి, ఉప్పు అన్నీ కలిపి మిక్సీలో పేస్తే చేసుకోవాలి. తరువాత ఒక వెడల్పుటి స్టీలు పాత్రలో నూనె వేయాలి. నూనె వేడకిన్న తరువాత అందులో పోపుదినుసులు వేసుకుని అవి వేగాక పల్లీలు వేయించుకోవాలి. అందులో పేస్తే వేసుకుని వాసన పోయేవరకూ వేయించి, కొడ్దిగా నిమ్మ రసం వేసి అస్సుంలో కలుపుకుంటే కరివేపాకు రైస్ రెడీ.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొర్కలు, అండు కొర్కలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చ.

చేసినవారు: ప్రైమా కిరణ్, ప్రోద్దటూరు

9. ఊదల వెజటబుల్ రైస్

కావలసిన పదార్థాలు

1. ఊదలు	:	200 గ్రాములు (6 గంటలు నానపెట్టాలి)
2. నెయ్యి	:	20 గ్రా.
3. నూనె	:	50 గ్రా.
4. కరివేపాకు	:	1 రెమ్మ
5. కొత్తిమీర	:	కొద్దిగా
6. అల్లం వెల్లులి పేస్ట్	:	1 టీస్పూన్
7. క్యాబేచీ	:	100 గ్రా.
8. ఉమోట	:	1 పెద్దది
9. ఉల్లిపాయ	:	1 పెద్దది
10. క్యారెట్	:	1 పెద్దది
11. ఆకు కూర	:	1 కట్ట (తెల్ల గలిజేరు)
12. బీన్సు	:	50 గ్రా.
13. పచ్చి మిర్చి	:	10
14. కొబ్బరి	:	20 గ్రా.
15. నిమ్మకాయ	:	1 పెద్దది
16. ఉప్పు	:	తగినంత (పచ్చి మిర్చి, కొబ్బరి, ఉప్పు కలిపి పేస్ట్ చేసుకోవాలి)
17. నీళ్ళు	:	1:3 $\frac{1}{2}$ (millet : water)

తయారీ విధానము :

నూనె కాగిన తరువాత పోపు దినుసులు, కరివేపాకు వేసుకోవాలి. తరువాత ఉల్లిపాయ ముక్కలు వేసుకొని వేగుతున్నప్పుడు అల్లం వెల్లులి పేస్ట్ వేసి వేగిన తరువాత తరిగి ఉంచుకున్న క్యారెట్, క్యాబేచీ, బీన్సు, ఉమోటా అన్నీ వేసి కలుపుకొని 10 నిమిషాలు వేగనిచ్చి పచ్చిమిర్చి పేస్ట్ వేసుకొని ఇంకా 5 నిమిషాల తరువాత ఉడిదలు వేసి, ఒక 2 నిమిషాలు వేగనిచ్చి, నీళ్ళు పోసుకొని సన్నుని మంటపై ఉడికించుకోవాలి. మంట ఆర్పిన తరువాత నెయ్యి, నిమ్మరసం, కొత్తిమీర వేసి సర్పు చేసుకోవాలి. ఇలా ఏ సిరిధాన్యంతో అయినా చేసుకోవచ్చు. కూరగాయలు కూడా మనకు నచ్చిన విధంగా వేసుకోవచ్చు.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అండు కొర్రలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు.

చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రోఫెసరురు

10. అరికల కొబ్బరి రైస్

కావలసిన పదార్థాలు

1. అరికలు	:	150 గ్రాములు
2. కొబ్బరి	:	75 గ్రా. (తురిమి పెట్టుకోవాలి, ఎక్కువ వేసుకున్నా పర్మాలేదు)
3. పచ్చి మిర్చి	:	8 (పేష్ట్ చేసుకోవాలి)
4. ఉప్పు	:	తగినంత
5. నూనె	:	25 గ్రా.
6. కూరగాయలు	:	బంగాళాదుంప 1 పెద్దది లేక వంకాయలు 3 (ఏదైనా ఒక్క కూరగాయ వేసుకోవాలి. చిన్న ముక్కలుగా కట్ చేసుకోవాలి)
7. పోపు దినుసులు	:	1 టీస్పూన్సు
8. కరివేపాకు	:	1 రెమ్ము
9. నిమ్మకాయ	:	తగినంత
10. నీళ్ళు	:	1 కి 3

తయారీ విధానము:

అరికలను కడిగి ఒకచికి 3 ఎసరు వేసి, 6 గంటలు నానపెట్టి, మట్టి కుండలో అన్నం వండుకొని ఉంచుకోవాలి. మట్టి కుండలో అన్నం చేసుకోవడం చాలా మంచిది అని డా. భాదర్ గారు చెప్పారు. ఇంకా మట్టి కుండలో చేసుకోవడం వలన అన్నం పొడిపొడిగా వస్తుంది. అన్నం వండుకునేటప్పుడు కొద్దిగా ఉప్పు, నెయ్యి లేక కట్టే గానుగ నూనె వేసి చేసుకోవడం వలన అన్నం పొడిపొడిగా వస్తుంది. అన్నంలో తగినంత నిమ్మరనం వేసి కలుపుకోవాలి.

పక్కన మూకుపులో నూనె వేసి కాగిన తరువాత పోపు గింజలు, కరివేపాకు వేసుకోవాలి. తరువాత వంకాయ ముక్కలు, పచ్చిమిర్చి పేష్ట్ వేసుకోవాలి.

వేగిన తరువాత తురిమి ఉంచుకున్న కొబ్బరి కోరు కూడా వేసి అడుగు అంటకుండా కలుపుతూ ఉండాలి. కొబ్బరి వేగిన తరువాత రెడీగా ఉన్న అరికల అన్నంలో వేసి కలుపుకోవాలి.

అరికల కొబ్బరి అన్నం రెడీ.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అండు కొర్రలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు).

చేసినవారు: హైమాకిరణ్, ప్రార్థటూరు

11. సాముల పుట్టనా రైస్

కావలసిన పదార్థాలు

1. సాములు	:	1 కప్పు (1 కప్పు = 180 మి.లీ.)
2. నీళ్ళు	:	2 $\frac{1}{2}$ కప్పులు
3. పుదీనా పేస్ట్	:	$\frac{3}{4}$ కప్పు
4. పచ్చిమిర్చి	:	3 (పేస్ట్ చేసుకోవాలి)
5. అల్లం వెల్లుల్లి పేస్ట్	:	1 టీస్పూను
6. ఆవాలు	:	1 టీస్పూను
7. పచ్చి/ఎండు కొబ్బరి	:	2 టేబుల్ స్పూను
8. నువ్వులు	:	1 టేబుల్ స్పూను
9. పుల్లని పెరుగు	:	$\frac{1}{4}$ కప్పు చిట్టికెడు
10. పసుపు	:	తగినంత
11. సముద్రపు ఉప్పు	:	2 టేబుల్ స్పూను
12. నూనె	:	1 టేబుల్ స్పూను
13. దేశీ నెయ్యి	:	

తయారీ విధానము:

సాములు బాగా కడిగి, అందులో $2\frac{1}{2}$ కప్పుల నీళ్ళు పోసి, 6 గంటలు నానబెట్టాలి. నువ్వులు, కొబ్బరి మిక్సీలో పేస్ట్ చేసి పెట్టుకోవాలి.

తరువాత పొయ్యి మీద ఒక వెడల్పాటి మందమైన స్టీలు పాత్ర పెట్టి, నూనె, నెయ్యి వేసి వేడయ్యాక, ఆవాలు, పుదీనా పేస్ట్, అల్లం వెల్లుల్లి పేస్ట్ వేసి, పచ్చి వాసన పోయే వరకు వేయించాలి.

తరువాత పేస్ట్ చేసిన నువ్వులు-కొబ్బరి వేసి బాగా కలిపి, పసుపు వేసి, రెండు నిమిషాల తరువాత పుల్లని పెరుగు, ఉప్పు వేసి కలపాలి.

అందులో నానబెట్టిన సాముల ధాన్యం నీళ్ళ పోసి, మరిగాక సాములు వేసి, సన్నని మంటమైన ఉడించాలి.

ఇది పెరుగు లేదా టమోటా రైతాతో తింటే బాగుంటుంది.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కౌరలు, అండు కౌరలు, అరికలు, సాములు, ఉండలు) అయినా వాడుకోవచ్చు

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

12. కొర్కల పాలకూర రైస్

మసాలా పొడికి కావలసిన పదార్థాలు

1. ధనియాలు	:	2 టేబుల్ స్పూన్లు
2. జీలకర్	:	1 టేబుల్ స్పూన్
3. పచ్చి శనగపప్పు	:	1 టేబుల్ స్పూన్
4. మినపప్పు	:	1 టేబుల్ స్పూన్
5. ఎండు మిర్చి	:	4

తయారీ విధానము

పొయ్యి మీద మూకుడు పెట్టి నూనె లేకుండా ధనియాలు, పచ్చి శనగపప్పు, మినపప్పు, ఎండు మిరపకాయలు వేయించి పొడి చేసుకోవాలి. ఈ పొడి ఒక నెల రోజులు నిల్వ ఉంటుంది.

కొర్కల పాలకూర రైస్ కు కావలసిన పదార్థాలు

1. కొర్కలు	:	1 కప్పు (1 కప్పు = 180 మి.లీ.)
2. పాలకూర	:	2 కప్పులు (సన్గుగా తరిగిన)
3. నీళ్ళు	:	3 కప్పులు
4. ఎండు కొబ్బరి పొడి	:	$\frac{1}{4}$ కప్పు
5. మసాలా పొడి	:	$\frac{1}{4}$ కప్పు
6. నూనె	:	3 టేబుల్ స్పూన్లు
7. పచ్చి మిర్చి	:	2 (పొడవుగా తరగాలి)
8. ఉప్పు (సముద్రపు)	:	తగినంత
9. ఉల్లిపాయ	:	1 చిన్నది

తయారీ విధానము

కొర్కలను బాగా కడిగి, 3 కప్పుల నీటిలో నానబెట్టాలి. పొయ్యి మీద మట్టి కుండ పెట్టి అందులో నానబెట్టిన నీళ్ళు పోసి, మరుగుతున్నప్పుడు కొర్కలను వేసి వండుకోవాలి. అన్నం ఉడికేటప్పుడు కొంచెం నూనె, ఉప్పు వేస్తే అన్నం బాగా పొడిపొడిగా రుచిగా ఉంటుంది.

తరువాత పొయ్యి మీద మరొక స్టీలు మూకుడు పెట్టి నూనె పోసి ఆవాలు, జీలకర్, సన్గుగా తరిగిన ఉల్లిపాయ ముక్కలు, పచ్చి మిరపకాయలు వేసి వేయించాలి. ఇప్పుడు పాలకూర వేసి బాగా మగ్గించాలి. పాలకూర మగ్గాక వండిన ధాన్యం అన్నం, ఉప్పు, మసాలా పొడి, కొబ్బరి పొడి వేసి బాగా కలపాలి. అంతే కొర్కల పాలకూర రైస్ తయారు.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొర్కలు, అండు కొర్కలు, అరికలు, సామలు, ఉడలు) అయినా వాడుకోవచ్చు

చేసినవారు: అమరాధ, తిరుపతి

13. అరికల ఉమోటా రైస్

కావలసిన పదార్థాలు

1. అరికలు	:	1 కప్పు (1 కప్పు=180మి.లీ.)
2. నూనె	:	2 టేబుల్ స్పూన్లు
3. ఆవాలు	:	$\frac{1}{4}$ టేస్పూన్లు
4. జీలకర్ర	:	$\frac{1}{4}$ టేస్పూన్లు
5. అనాస పువ్వు	:	1
6. దాల్చిన చెక్క	:	1" ముక్క
7. లవంగాలు	:	3
8. బిర్యానీ ఆకు	:	1
9. కరివేపాకు	:	1 రెమ్ము
10. ఉల్లిపాయ	:	1 పెద్దది
11. అల్లం వెల్లుల్లి పేస్ట్	:	$\frac{1}{2}$ టేబుల్ స్పూన్
12. ఉమోటాలు	:	3 (మిక్సీలో పేస్ట్ చేయాలి)
13. కారం	:	$\frac{1}{2}$ టేబుల్ స్పూన్
14. సముద్రపు ఉప్పు	:	రుచికి సరిపడా
15. ధనియాల పొడి	:	$\frac{1}{2}$ టేబుల్ స్పూన్
16. నీళ్ళు	:	3 కప్పులు

తయారీ విధానము:

అరికలను కడిగి, 3 కప్పుల నీళ్ళను పోసి, కనీసం 6 గంటల పాటు నానపెట్టాలి. తరువాత మట్టి కుండలో నానపెట్టిన నీటిని పోసి, పొయ్యి మీద పెట్టాలి. నీళ్ళు మరుగుతున్నపువుడు అందులో అరికలు వేసి, సన్నని మంటపై 80% వరకూ ఉడికించాలి. అన్నం ఉడుకుతూ ఉన్నపువుడు ఒక వెడల్పాటి స్టీలు మూకుడులో నూనె వెయ్యాలి. నూనె వేడికిస్త తరువాత అందులో ఆవాలు, జీలకర్ర వేసి అవి చిటపటలాడుతున్నపువుడు అనాస పువ్వు, చెక్క లవంగాలు, బిర్యానీ ఆకు, కరివేపాకు వేసి వేగనివ్వాలి. తరువాత ఉల్లిపాయ వేసి కాసేపు వేగనివ్వాలి. అందులో అల్లం వెల్లుల్లి పేస్ట్ వేసి 2 నిమిషాలపాటు వేయించాలి. ఇప్పుడు ఉమోటా పేస్ట్, ఉప్పు, కారం వెయాలి. అది చిక్కబడుతున్నపువుడు ధనియాల పొడి వేసి, బాగా దగ్గరకు వచ్చేరాకా ఉంచాలి. ఇప్పుడు ఇందులో 80% ఉడికిన అన్నాన్ని మిగిలిన నీటితో సహా వేసి బాగా కలపాలి. ఈ స్టీలు పాత్రను ఒక మందపాటి తవ్వా మీద పెట్టి, సన్నని మంటపై అరికలు బాగా ఉడికేంతవరకూ ఉంచాలి. ఈ రైస్ పెరుగు చట్టుతో తింటే రుచికరంగా ఉంటుంది.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అందు కొర్రలు, అరికలు, సామలు, ఉడలు) అయినా వాడుకోవచ్చు

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

14. సామల కొత్తమీర మనాలా రైస్

కావలసిన పదార్థాలు

1. సామలు	:	1 కప్పు (1 కప్పు = 180 మి.లీ.)
2. కొత్తమీర పేస్ట్	:	$\frac{1}{2}$ కప్పు
3. పచ్చి మిర్చి	:	3 (పొడవుగా తరగాలి)
4. లవంగాలు	:	3
5. దాల్చిన చెక్క	:	చిన్న ముక్కు
6. షాజీరా	:	$\frac{1}{2}$ టీస్పూను
7. బిర్యానీ ఆకు	:	1
8. అల్లం వెల్లుల్లి పేస్ట్	:	1 టీస్పూను
9. నూనె	:	3 టీబుల్ స్పూను
10. ఉప్పు (సముద్రపు)	:	తగినంత
11. నీళ్ళు	:	$2\frac{1}{2}$ కప్పులు

తయారీ విధానము: సామలను శుభ్రంగా కడిగి, $2\frac{1}{2}$ కప్పుల నీళ్ళు పోసి కనీసం 6 గంటలు నానబెట్టాలి. తరువాత కొత్తమీరను శుభ్రంగా కడిగి మిక్సీలో పేస్ట్ చేసుకోవాలి. ఇప్పుడు పొయ్యి మీద స్టీలు ముక్కుడు పెట్టి నూనె పోసి లవంగాలు, చెక్క షాజీరా, ఆకు, అల్లం వెల్లుల్లి పేస్ట్ వేసి కొద్దిగా వేగాక పొడవుగా తరిగిన పచ్చిమిర్చి, కొత్తమీర పేస్ట్ వేసి పచ్చి వాసన పోయే వరకు వేయించాలి. తరువాత నానబెట్టిన నీళ్ళు పోసి అవి మరుగుతున్నప్పుడు సామలు, ఉప్పు వేసి ఉడికించాలి. అంతే సామల కొత్తమీర మనాలా రైస్ రైన్ రెడీ.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అండు కొర్రలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు.

15. ఊదల జీరా రైస్

కావలసిన పదార్థాలు

1. ఊదలు	:	1 కప్పు (1 కప్పు = 180 మి.లీ.)
2. నీళ్ళు	:	$2\frac{1}{2}$ కప్పులు
3. జీలకర్	:	$2\frac{1}{2}$ టీబుల్ స్పూను
4. లవంగాలు	:	2
5. షాజీరా	:	$\frac{1}{4}$ టీస్పూను
6. దాల్చిన చెక్క	:	చిన్న ముక్కు
7. బిర్యానీ ఆకు	:	1
8. రాతి పువ్వు	:	కొద్దిగా
9. ఉప్పు	:	తగినంత
10. నూనె	:	3 టీబుల్ స్పూను

తయారీ విధానము: ఊదలు బాగా కడిగి, $2\frac{1}{2}$ కప్పుల నీళ్ళు పోసి 6 గంటలు నానబెట్టాలి. మట్టి కుండలో నానబెట్టిన నీళ్ళు పోసి, అండులో ఉప్పు వేసి, నీళ్ళు మరుగుతున్నప్పుడు ఊదలు వేసి అన్నం వండుకోవాలి. తరువాత పొయ్యి మీద వెడల్చాటి స్టీలు పాత్ర పెట్టి నూనె వేసి వెడయ్యాక, జీలకర్, లవంగాలు, షాజీరా, చెక్క ఆకు, పువ్వు వేసి బాగా వెగనివ్వాలి. తరువాత వండిన ఊదల అన్నం వేసి బాగా కలపాలి. అంతే ఊదల జీరా రైస్ రైన్ తయారు.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అండు కొర్రలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు.

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

16. అరికల గోంగూర కారం రైన్ (పొడితుర)

గోంగూర కారం

కావలసిన పదార్థాలు

1. ఆవాలు	:	1 టీస్పూను
2. మెంతులు	:	$\frac{1}{2}$ టీస్పూను
3. జీలకర్కు	:	1 టీస్పూను
4. ధనియాలు	:	$2\frac{1}{2}$ టీస్పూనులు
5. మినపప్పు	:	1 టీస్పూను
6. పచ్చి శనగపప్పు	:	1 టీస్పూను
7. నువ్వులు	:	2 టీస్పూనులు
8. ఎండు మిరపకాయలు	:	10
9. ఇంగువ	:	$\frac{1}{2}$ టీస్పూను
10. తడి ఆరిన కరివేపాకు	:	2 రెమ్ములు
11. తడి ఆరిన గోంగూర ఆకు	:	200 గ్రాములు
12. వెల్లుల్లిపాయ	:	1
13. ఉప్పు	:	తగినంత
14. పసుపు	:	$\frac{1}{2}$ టీస్పూను
15. నూనె	:	2 టీబుల్ స్పూనులు

తయారీ విధానము: పొయ్యి మీద నూనె లేకుండా ఆవాలు, మెంతులు, జీలకర్కు, ధనియాలు, మినపప్పు, పచ్చి శనగపప్పు, ఎండు మిరిచు, నువ్వులు వేయించి ఉంచాలి. పొయ్యి మీద మరొక మూకుడు పెట్టి నూనె వేసి తడి ఆరిన కరివేపాకు, గోంగూర ఆకు వేసి బాగా వేయించాలి. మిక్కీలో నూనె లేకుండా వేయించిన దినుసులను పొడి చేసుకోవాలి. కొద్దిగా పొడి అయ్యాక వేయించిన గోంగూర ఆకు, కరివేపాకు, ఉప్పు, పసుపు వేసి మిక్కీ పట్టి, చివరగా పై పొర తీసిన వెల్లుల్లి రెమ్ములు వేసి మిక్కీ పట్టాలి. గోంగూర కారం తయారు. ఈ కారం నెల రోజులు నిల్వ ఉంటుంది.

గోంగూర కారం రైన్ - కావలసిన పదార్థాలు

1. ఆరికలు	:	1 కప్పు (1 కప్పు = 180 మి.లీ.)
2. నీళ్ళు	:	3 కప్పులు (నీళ్ళు ఎక్కువ, తక్కువ వేసుకోవచ్చు)
3. పల్లీలు	:	1 టీబుల్ స్పూను (నూనెలో వేయించినవి)
4. గోంగూర కారం	:	$\frac{1}{2}$ కప్పు

తయారీ విధానము: ఆరికలను బాగా కడిగి, 3 కప్పుల నీళ్ళు పోసి కనీసం 6 గంటలు నానబెట్టాలి. పొయ్యి మీద మట్టి మూకుడు పెట్టి, నానబెట్టిన నీళ్ళు పోసి, అవి మరుగుతున్నప్పుడు, ఆరికలను వేసి అన్నం ఉడికించాలి. ఈ ధాన్యం అన్నం ఒక వెడల్పుటి గన్నెలో తీసుకొని, గోంగూర కారం, వేయించిన పల్లీలు వేసి బాగా కలపాలి. గోంగూర కారం రైన్ తయారు.

గమనిక: పులుపు ఎక్కువగా కావాలనుకున్నప్పారు ఇంకొంచెం గోంగూర కారం కలుపుకోవచ్చు. అన్నం వండుకునేటప్పుడు కొంచెం నూనె, చిట్టికెడు ఉప్పు వేసి వండితే అన్నం బాగా పొడిపొడిగా రుచిగా వస్తుంది.

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

17. ఊదల రాజ్య రైస్

కావలసిన పదార్థాలు

1. ఊదలు	:	1 కప్పు (1 కప్పు = 180 మి.లీ.)
2. నీళ్ళు	:	3 $\frac{1}{2}$ కప్పులు
3. రాజ్య	:	1/2 కప్పు (ముందు రోజు రాత్రి నానబెట్టి, ఉడికించాలి)
4. లవంగాలు	:	4
5. దాల్చిన చెక్క	:	చిన్న ముక్క
6. షాజీరా	:	1/4 టీస్పూను
7. యాలకులు	:	2
8. పుదీనా ఆకు	:	2 టేబుల్ స్పూను
9. కరివేపాకు	:	2 రెమ్మలు
10. పచ్చి మిర్చి	:	4 (పొడవుగా తరగాలి)
11. ఎండు మిర్చి	:	2
12. అల్లం పేస్ట్	:	1 టీస్పూను
13. ఉల్లిపాయ	:	1 పెద్దది (పొడవుగా, సన్గుగా తరగాలి)
14. నూసె	:	3 టేబుల్ స్పూను
15. సుముద్రపు ఊదలు	:	తగినంత

తయారీ విధానము:

ఊదలు బాగా కడిగి, 3 $\frac{1}{2}$ కప్పుల నీళ్ళు పోసి కనీసం 6 గంటలు నానబెట్టాలి.

పొయ్యి మీద స్టీలు మూకుడు పెట్టి నూనె పోసి కొద్దిగా కాగాక లవంగాలు, చెక్క షాజీరా, యాలకులు వేసి వేగాక పుదీనా ఆకు, పొడిగా తరిగిన పచ్చిమిర్చి, ఎండు మిర్చి, సన్గుగా పొడవుగా తరిగిన ఉల్లిపాయ ముక్కలు, కరివేపాకు వేసి బాగా కలిపి ఉడికించిన రాజ్య వేయాలి.

అన్నీ కొద్దిగా నూనెలో మగ్గాక ఊదలను నానబెట్టిన నీళ్ళు పోయాలి. అవి మరుగుతున్నప్పుడు ఊదలను వేసి ఉడికించాలి. ధాన్యం ఉడకడానికి అవసరమైతే మరి కొన్ని నీళ్ళు పోసి ఉడికించాలి. అంతే... ఊదల రాజ్య రైస్ తయారు.

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

18. సాముల మామిడికాయ పులిహశ్శర

కావలసిన పదార్థాలు

1. సాములు	:	1 కప్పు (1 కప్పు=180మి.లీ.)
2. మామిడికాయ	:	$\frac{1}{2}$ కప్పు (సన్నగా తరిగిన ముక్కలు)
3. పచ్చి శనగపప్పు	:	1 టీస్పూను
4. మినపప్పు	:	1 టీస్పూను
5. పల్లీలు	:	1 టేబుల్ స్పూను
6. ఆవాలు	:	$\frac{1}{2}$ టీస్పూను
7. జీలకర్త	:	$\frac{1}{2}$ టీస్పూను
8. పసుపు	:	$\frac{1}{2}$ టీస్పూను
9. ఎండు మిరపకాయలు	:	4
10. పచ్చి మిరపకాయలు	:	2
11. కరివేపాకు	:	2 రెమ్మలు
12. ఇంగువ	:	చిట్టికెడు
13. సముద్రపు ఉప్పు	:	సరిపడినంత
14. నూనె	:	3 టేబుల్ స్పూన్లు
15. నీళ్ళు	:	$2\frac{1}{2}$ కప్పులు

తయారీ విధానము:

పొయ్యి మీద మట్టి కుండ పెట్టి $2\frac{1}{2}$ కప్పుల నీళ్ళు పోసి అందులో $\frac{1}{4}$ టీస్పూను పసుపు, 1 టేబుల్ స్పూను నూనె వేయాలి.

నీళ్ళు మరిగినాక ఉప్పు, ధాన్యం వేసి, సన్నని మంటపైన ఉడికించాలి. మరొక మూకుడులో 2 టేబుల్ స్పూన్ల నూనె వేసి, వేడయ్యాక ఆవాలు, జీలకర్త, శనగపప్పు, మినపప్పు, పల్లీలు, ఎండు మిర్చి, తరిగిన పచ్చి మిర్చి, కరివేపాకు, $\frac{1}{4}$ టీస్పూను పసుపు, ఇంగువ వేసి, అన్నీ వేగాక తరిగిన మామిడి కాయ ముక్కలు వేసి మగ్గాక పొయ్యి మీద నుండి దించి, వేడిగా ఉన్నప్పుడే వండిన ధాన్యం అన్నం వేసి కలపాలి. గమనికః ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అండు కొర్రలు, అరికలు, సాములు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు).

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

19. అండుకొర్రల గోంగూర పులిహశ్చర

కావలసిన పదార్థాలు

1. అండు కొర్రలు	:	1 కప్పు (1 కప్పు = 180 మి.లీ.)
2. గోంగూర ఆకు	:	2 $\frac{1}{2}$ కప్పులు
3. ఎండు మిర్చి	:	6
4. పచ్చి మిర్చి	:	8
5. ఆవాలు	:	1 టీస్పూను
6. జీలకర్ర	:	1 టీస్పూను
7. పచ్చి శనగపప్పు	:	1 టీస్పూను
8. మినపగుండు	:	1 టీస్పూను
9. పల్లీలు	:	4 టేబుల్ స్పూన్లు
10. నువ్వులు	:	1 $\frac{1}{2}$ టేబుల్ స్పూన్లు
11. కరివేపాకు	:	2 రెమ్మలు
12. ఇంగువ	:	1/2 టీస్పూను
13. మెంతి పొడి	:	1/2 టీస్పూను
14. వెల్లుల్లి రెమ్మలు	:	6 టీస్పూను
15. పసుపు	:	1 టీస్పూను
16. సముద్రపు ఉప్పు	:	తగినంత
17. నూనె	:	4 టేబుల్ స్పూన్లు

పుత్రులు

పులిహశ్చర్

తయారీ విధానము:

అండు కొర్రలను బాగా కడిగి, 6 గంటలు నానపెట్టి పొడిపొడిగా అన్నం వండుకోవాలి (అన్నం వందేటప్పుడు ఎసరులో $\frac{1}{4}$ టీస్పూను పసుపు, $\frac{1}{2}$ టేబుల్ స్పూను నూనె వేసి ధాన్యం వండాలి). పొయ్యి మీద మూకుడు పెట్టి, నువ్వులు వేయించి పొడి కొట్టి ఉంచాలి. ఇంకొక మూకుడులో 3 టేబుల్ స్పూన్లు నూనె వేసి, వేడయ్యాక ఎండు మిర్చి, ఆవాలు, జీలకర్ర, పచ్చి శనగపప్పు, మినపగుండు, పల్లీలు, ఇంగువ, కరివేపాకు, $\frac{3}{4}$ టీస్పూను పసుపు వేసి, తాలింపు వేయించి ఉంచాలి. ఇప్పుడు మరొక మూకుడు పొయ్యి మీద పెట్టి $\frac{1}{2}$ టేబుల్ స్పూన్లు నూనె వేసి, కడిగి శుభ్రపరచిన గోంగూర, తగినంత ఉప్పు వేసి గోంగూరను మెత్తగా ఉడికించాలి. ఉడికించిన గోంగూరను, తాలింపను, వండిన ధాన్యం అన్నం అన్నిటినీ ఒక వెడల్పాటి గిస్చెలో వేసుకుని బాగా కలుపుకోవాలి. చివరగా నువ్వుల పొడి, మెంతి పొడి వేసి కలపాలి. ఈ గోంగూర పులిహశ్చర పెరుగు రైతాతో తింటే బాగుంటుంది.

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

20. అండుకొర్రల నిమ్మకాయ పులిహశీర

కావలసిన పదార్థాలు

1. అండు కొర్రలు	:	1 కప్పు (1 కప్పు=180మి.లీ.)
2. నిమ్మకాయలు	:	1 $\frac{1}{2}$ కాయలు
3. పచ్చి శనగపప్పు	:	1 టీస్పూను
4. మినపప్పు	:	1 టీస్పూను
5. వల్లీలు	:	1 బేబుల్ స్పూను
6. ఆవాలు	:	$\frac{1}{2}$ టీస్పూను
7. జీలకర్ర	:	$\frac{1}{2}$ టీస్పూను
8. పసుపు	:	$\frac{1}{2}$ టీస్పూను
9. ఎండు మిరపకాయలు	:	3
10. పచ్చి మిరపకాయలు	:	2
11. కరివేపాకు	:	2 రెమ్మలు
12. ఇంగువ	:	చిట్టికెడు
13. సముద్రపు ఉప్పు	:	సరిపడినంత
14. నూనె	:	3 బేబుల్ స్పూన్లు
15. నీళ్ళు	:	3 $\frac{1}{2}$ కప్పులు

తయారీ విధానము:

పొయియి మీద మట్టి కుండ పెట్టి $3\frac{1}{2}$ కప్పుల నీళ్ళు పోసి అండులో $\frac{1}{4}$ టీస్పూను పసుపు, 1 బేబుల్ స్పూను నూనె వేయాలి. నీళ్ళు మరిగినాక ఉప్పు, ధాన్యం వేసి, సన్నని మంటపైన ఉడికించాలి.

మరొక మూకుడులో 2 బేబుల్ స్పూన్ల నూనె వేసి, వేడయ్యాక ఆవాలు, జీలకర్ర, శనగపప్పు, మినపప్పు, వల్లీలు, ఎండు మిర్చి, తరిగిన పచ్చి మిర్చి, కరివేపాకు, $\frac{1}{4}$ టీస్పూను పసుపు, ఇంగువ వేసి, అన్ని వేగాక పొయియి మీద నుండి దించాలి.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అండు కొర్రలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు.

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

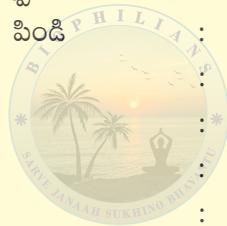

21. కొర్రల పులిహార

కావలసిన పదార్థాలు

1. కొర్రలు	:	1 కప్పు (1 కప్పు = 180 మి.లీ.)
2. నీరు	:	2 $\frac{1}{2}$ కప్పులు
3. చింతపండు గుజ్జు	:	రెండు పెద్ద చెంచాలు
4. వేపిన నువ్వుల పొడి	:	1 చెంచాడు
5. వేరుశనగలు	:	రెండు పెద్ద చెంచాలు
6. శనగపప్పు	:	1 చెంచాడు (నానపెట్టినది)
7. మినపప్పు	:	1 చెంచాడు
8. ఆవాలు	:	1/2 చెంచా
9. ఇంగువ	:	1/2 టీస్పూను
10. పసుపు	:	చిట్టికెడు
11. ఎండు మిర్చి	:	3 లేక 4
12. సముద్రపు ఉప్పు	:	రుచికి తగినంత
13. వేపిన మెంతి పిండి	:	చిట్టికెడు
14. కరివేపాకు	:	2 రెమ్ములు
15. పచ్చిమిర్చి	:	5 లేక 6
16. తాటి బెల్లం	:	చిట్టికెడు
17. గానుగ నూనె	:	రెండు పెద్ద చెంచాలు

తయారీ విధానము

కొర్రలను కడిగి 6 గంటల పాటు ఒక కప్పు నీచిలో నానపెట్టి ఉంచాలి. మట్టిపాత్రలో 1 $\frac{1}{2}$ కప్పుల నీరు పోసి మరిగించాలి. అందులో నాన పెట్టుకున్న కొర్రలను నీటితో సహ వేయాలి. ఒక అర చెంచాడు నూనె వేసి కలిపి మూత పెట్టి చిన్న మంటలో ఉడికించుకోవాలి. అదుగు అంటకుండా ఉండి, మూత తీసి కలిపి చూసుకోవాలి. కొర్రల అన్నం తయారు అవ్వగానే ఒక వెదల్చాటి స్టీలు బేసిన్లో 4-5 నిమిషాల పాటు పరిచి ఉంచి, పసుపు, చింతపండు గుజ్జు, ఉప్పు, తాటి బెల్లం, మెంతి పిండి, నువ్వుల పొడి వేసి సున్నితంగా కలపాలి. ఒక మూకుడులో రెండు పెద్ద చెంచాల గానుగ నూనె వేసి, వేడక్కగానే వేరుశనగలు, మినపప్పు, ఆవాలు వేసుకోవాలి. ఆవాలు చిటపటలాడగానే, ఎండు మిర్చి వేసి, ఆ తరువాత ఇంగువ, నిలువుగా కట్ట చేసిన పచ్చిమిర్చి, కరివేపాకు వేసి 2 నిమిషాలు వేగిన తరువాత అన్నం పైన పోసి, రెండు నిమిషాలు ఆగి బాగా కలుపుకోవాలి. పక్కతు తీసి పెట్టుకున్న ఎండు మిర్చిని నలిపి పులిహోర లో కలుపుకోవాలి. అంతే పులిహోర రెడీ.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అండు కొర్రలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు.

చేసినవారు: సాయిలత, హైదరాబాద్

22. కొర్రల దబ్బకాయ చిత్రాన్నం

కావలసిన పదార్థాలు

1. కొర్రలు	:	ఒక కప్పు (150 గ్రాములు)
2. శనగపప్పు	:	20 గ్రాములు
3. వేరుశనగ గింజలు	:	20 గ్రాములు
4. కరివేపాకు	:	ఒక రెమ్ము
5. కొత్తిమీర	:	తగినంత
6. పచ్చిమిర్చి	:	10
7. ఉప్పు	:	తగినంత
8. దబ్బకాయ రసం (గజనిమృకాయ)	:	తగినంత
9. పసుపు	:	తగినంత
10. నూనె	:	3 బేబుల్ స్వాన్లు

తయారీ విధానము

కొర్రలను కడిగి ఒకటికి రెండు పావు లేదా రెండుస్వర నీళ్లు పోసి ఆరు నుండి ఎనిమిది గంటలు నానబెట్టి పెట్టుకోవాలి. శనగపప్పు ఒక గంట ముందు నానపెట్టుకుంటే సరిపోతుంది. కొర్రలను, శనగపప్పును కలిపి దబుల్ బాయిలింగ్ పద్ధతిలో అన్నం చేసుకోవాలి.

దబుల్ బాయిలింగ్ పద్ధతి అంటే ఒక మందపాటి గిన్నె కానీ స్టీల్ కుక్కర్ కానీ తీసుకొని అందులో పెద్ద గ్లాస్ నీళ్లు పోసి మనం కొర్రలు కడిగి పెట్టుకున్న గిన్నెను అందులో ఉంచి పైన మూత పెట్టుకొని, ఈ పెద్ద గిన్నె కూడా లేదా స్టీల్ కుక్కర్కైనా మూత పెట్టుకోవాలి. కుక్కర్కైనా మామూలు మూత పెట్టుకోవాలి. కుక్కర్ మూత పెట్టుకోవద్దు.

ఈ పద్ధతిలో అన్నం చేసుకున్న తర్వాత అన్నం ఒక పెద్ద బేసిన్లో తీసుకొని కొఢిగా ఉప్పు దబ్బకాయ రసము కలుపుకోవాలి. అన్నం వేడిగా ఉన్నప్పుడే దబ్బకాయ రసము ఉప్పు కలుపుకుంటే అన్నం పొడి పొడిగా ఉంటుంది.

పచ్చిమిర్చి ఉప్పు పేస్తే చేసి పెట్టుకోవాలి. ఇనుప మూకుడు పెట్టుకొని అందులో నూనె వేసుకొని నూనె వేడి అయిన తర్వాత తిరువాత గింజలు అవి వేగాక కరివేపాకు, 4 నిలువుగా తరిగి పెట్టుకొన్న పచ్చిమిర్చి ముక్కలు, తర్వాత పచ్చిమిర్చి పేస్తే తర్వాత పసుపు ఇలా ఒకదాని తర్వాత ఒకటి వేసుకుంటూ కలుపుకుంటూ ఉండాలి. అన్ని వేగిన తర్వాత కొత్తిమీర వేసుకుని దించుకోవాలి.

దీనిని అన్నంలోకి వేసుకొని బాగా కలుపుకోవాలి. కమ్మటి దబ్బకాయ కొర్రల చిత్రాన్నం రెడీ.

గమనిక: అన్నం ఉడికేటప్పుడు నెఱ్య కానీ కట్టే గానుగ నూనె కానీ ఒక స్వాన్ వేసుకుంటే అన్న పొడిపొడిగా వస్తుంది. ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అండు కొర్రలు, అరికలు, సామలు, ఉడలు) అయినా వాడుకోవచ్చు.

చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రాధ్రటూరు

23. కొర్రల వాంగీ బాత్

కావలసిన పదార్థాలు

1. కొర్రలు	:	200 గ్రా.
2. లేత వంకాయలు	:	నల్లవి $\frac{1}{2}$ కె.జి
3. శనగ పప్పు	:	2 టేబుల్ స్పూన్సు
4. మినప్పప్పు	:	3 టేబుల్ స్పూన్సు
5. ధనియాలు	:	3 టేబుల్ స్పూన్సు
6. ఆవాలు	:	2 టీస్పూన్సు
7. జీలకర్ర	:	2 టేబుల్ స్పూన్సు
8. ఎండు కొబ్బరి	:	50 గ్రా. (చిన్నముక్క)
9. చింతపండు	:	ఉసిరి కాయంత
10. పసుపు	:	1 టీస్పూన్సు
11. ఇంగువ	:	స్పూన్సు
12. కరివేపాకు	:	రెండు రెమ్ములు
13. కొత్తిమీర	:	1 కట్ట
14. ఎండు మిరపకాయలు	:	10
15. గానుగ నూనె	:	4 టేబుల్ స్పూన్సు
16. ఆవు నెఱ్యు	:	50 గ్రా. రుచికి సరిపడినంత
17. ఉప్పు	:	

కొర్రల అస్సం

కొర్రలు 1:3 నిష్పత్తిలో కనీసం 6 గంటలు నానాలి. మట్టి కుండలో నానపెట్టిన నీళ్ళ పోసి, మరుగుతున్నప్పుడు 1 టీస్పూన్సు నూనె (కావాలనుకుంటే), కొర్రలు వేసి అన్నం వండుకోవాలి.

వంకాయకూర

తయారీ విధానము: వంకాయలను బాగా కడిగి పొడుగు ముక్కలుగా కోసుకుని ఉపు వేసిన నీళ్లల్లో వెయ్యాలి. ఒక మందపాటి స్టీలు బాండిలో 2 టేబుల్ స్పూన్సు నూనె పోసి శనగపప్పు, మినప్పప్పు, ధనియాలు, ఆవాలు, జీలకర్ర, ఎండు మిరపకాయలు వేసి వేగినాక మిక్కీ జార్ లోకి తీసుకోవాలి. బాండిలో మిగిలిన నూనె పోసి (2 టేబుల్ స్పూన్సు), కరివేపాకు, ఇంగువ, పసుపు వేసి వంకాయ ముక్కలు వేసి కలిపి మూత పెట్టాలి. పొయ్యి సిమ్ లొనే ఉంటే కూర బాగా మగ్గుతుంది. 3 నిమిపాల తరువాత ఉపు వేసి కలపాలి. అర కప్పు నీళ్లల్లో నానబెట్టిన, చింతపండుని పిప్పి తీసేసి ఆ నీళ్లను వంకాయ ముక్కలో వేసి కలిపి మూత పెట్టాలి. మిక్కీ జార్లో పోపు, ఎండు కొబ్బరి ముక్కలు వేసి పొడి చెయ్యాలి. ముక్క మెత్తగా అయ్యాక ఈ పొడి వేసి కొంచెం నెఱ్యు వేసి కలిపి మూత పెట్టాలి. 3 నిమిపాల అయ్యాక కొంచెం నెఱ్యు వేసి కలిపి స్ఫ్రెష్ కట్టేయాలి. నెఱ్యు వేసే రుచి బాగుంటుంది.

వాంగీబాత్

అన్నాన్ని ఒక బేసిన్లోకి తీసుకుని మిగిలిన నెఱ్యు వేసి ఈ కూరని వేసి కలపాలి. కొత్తిమీర సన్నగా తరిగి పైన చల్లితే రుచికరమైన వాంగీబాత్ రెడీ. ఈ వాంగీబాత్కి రైతా మంచి కాంబినేషన్.

చేసినవారు: రాఘారాణి, హైదరాబాద్

24. అరికల జని బెశె బాత్

కావలసిన పదార్థాలు

1. అరికలు	:	250 గ్రాములు
2. కందిపప్పు	:	65 గ్రా.
3. చింతపండు	:	30 గ్రా.
4. ఉపు	:	రుచికి సరిపడినంత
5. నూనె	:	70 గ్రా.
6. పోపు గింజలు	:	తగినన్ని
7. కరివేపాకు	:	కొడ్దిగా
8. కొత్తిమీర	:	కొడ్దిగా
9. మసాలా పొడి	:	కింద చెప్పిన మొత్తం పొడి వాడాలి

మసాలా పొడి

కావలసిన పదార్థాలు

1. కొబ్బరి	:	30 గ్రాములు
2. ఎండు మిరపకాయలు	:	15 గ్రా.
3. మినపప్పు	:	20 గ్రా.
4. శనగపప్పు	:	20 గ్రా.
5. ధనియాలు	:	15 గ్రా.
6. లవంగాలు	:	5
7. దాల్చిన చెక్క	:	4 (అంగుళం ముక్కలు)
8. మరాటి మెగ్గ	:	2 గ్రా.

9. రాతి పుప్పు : 2 గ్రా.

10. ఉపు : కొడ్దిగా

కూరగాయలు

1. టమోటూలు	:	3 పెద్దవి
2. బీన్సు	:	100 గ్రా.
3. పచ్చి బరాణీలు	:	100 గ్రా.
4. క్యూరెట్	:	2 పెద్దవి
5. వంకాయలు	:	3

తయారీ విధానము

అరికలు కడిగి 6 గంటలు (బక రెండు గంటలు ఎక్కువ నానినా పర్యాలేదు). కందిపప్పు కడిగి 2 గంటలు నానపెట్టుకోవాలి. కూరగాయలు అన్ని సన్నగా తరిగి పెట్టుకోవాలి. చింతపండు నానపెట్టి రసం తీసుకోవాలి. పైన చెప్పిన మసాలా దినుసులు అన్ని పెనంలో వేపుకుని ఉపు కలిపి పొడిచేసుకోవాలి. ఇప్పుడు ఒక గిన్నె తీసుకుని అందులో నూనె వేసి వేడిక్కిన తరువాత పోపు గింజలు వేసి వేపుకోవాలి. ఇప్పుడు కూరగాయ ముక్కలు వేసి మగ్గనివ్వాలి. 10 నిమిషాల తరువాత కందిపప్పు వేసి ఉడకనివ్వాలి. ఇంకో 10 నిమిషాల తరువాత నానపెట్టుకున్న అరికలు వేసి ఉడికించుకోవాలి. బాగా ఉడుకుతున్నప్పుడు చింతపండు నీళ్ళు, మసాలా పొడి వేసి కలుపుకోవాలి. ఇంకా కానేపు ఉడికించాలి. పొయ్యి కట్టేశాక కొత్తిమీర కలుపుకోండి. కమ్మటి అరికల బిసి బిశే బాత్ రెండి.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అండు కొర్రలు, అరికలు, సామలు, ఉడలు) అయినా వాడుకోవచ్చు.

చేసినవారు: హైమాకిరణ్, ప్రోడ్రటూరు

25. అరికల అటుకుల జసి బెళ్ బాత్

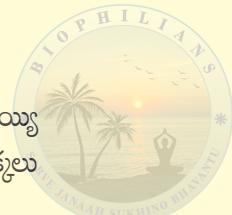
కావలసిన పదార్థాలు

1. అరికెల అటుకులు	:	బక కప్పు
2. పెసర పప్పు	:	పావు కప్పు
3. చింతపండు గుజ్జ	:	మీ రుచికి తగినంత (నిమ్మకాయంత)
4. ఉప్పు	:	రుచికి తగినంత
5. తాటి బెల్లం	:	పావు చెంచాదు (optional)
6. పసుపు	:	పావు చెంచాదు
7. దేశీ ఆవు నెయ్యా	:	రెండు చెంచాలు
8. క్యారెట్ ముక్కలు	:	ఆర కప్పు
9. బీన్సు	:	ఆర కప్పు
10. నానపెట్టిన వేరుశనగ గుళ్ళు/పచ్చి బతాణీలు	:	గుప్పెడు
11. ఎండు కొబ్బరి తురుము	:	రెండు పెద్ద చెంచాలు

ముసాలా పాటి

కావలసిన పదార్థాలు

1. శనగపప్పు	:	రెండు చెంచాలు
2. మినపుప్పు	:	బక చెంచాదు
3. ధనియాలు	:	మూడు చెంచాలు
4. మిరియాలు	:	పావు చెంచాదు
5. మెంతులు	:	పావు చెంచాదు
6. జీలకర్త	:	పావు చెంచాదు
7. ఆవాలు	:	పావు చెంచాదు
8. బైదగి మిర్చి	:	నాలుగు
9. గుంటూరు మిర్చి	:	నాలుగు
10. యాలకులు	:	రెండు

రైతులోనే
పుట్టినాన్నా

11. లవంగాలు	:	ఐదు లేక ఆరు
12. దాల్చిన చెక్కు	:	ఒక అంగుళం ముక్కు
13. మరాలీ మొగ్గ	:	రెండు
14. జాజి కాయ పొడి	:	చిట్టికెడు
15. రాతి పువ్వు	:	కొద్దిగా
16. గసగసాలు	:	ఒక చెంచాడు
17. ఇంగువ	:	చిట్టికెడు
18. ఎడ్డ గానుగ నూనె	:	రెండు చెంచాలు

ఇనుప మూకుడును వేడి చేసుకుని అందులో శనగపప్పు, మినపుప్పు దోరగా వేపుకుని ఒక పాత్రలో వేసుకోవాలి. రెండు చెంచాల నూనెను అదే మూకుడులో వేడిచేసి, ఎండు మిరపకాయలు వేపి పక్కన పెట్టుకోవాలి. అదే నూనెలో ధనియాలు, మెంతులు, ఆవాలు, మిరియాలు వేపి పక్కన పెట్టుకోవాలి. యాలకుల గింజలు, లవంగాలు, మరాలీ మొగ్గ, దాల్చిన చెక్కు జాజికాయ పొడి, గసగసాలు, రాతి పువ్వు, ఇంగువ ఒక నిముషం వేడిచేసి పక్కన పెట్టుకోవాలి. ఈ వేపిన దినుసులు అన్నీ చల్లారిన తర్వాత మెత్తగా పొడిచేసి ఉంచుకోవాలి.

తయారీ విధానము

అరికల అటుకులను రెండు కప్పుల నీటిలో, పెసర పప్పును అర కప్పు నీటిలో విడివిడిగా రెండు గంటల పాటు నానబెట్టాలి. చింతపండు నానబెట్టి గుజ్జ తీసుకుని ఉంచుకోవాలి. క్యారెట్, బీన్జ్ ముక్కలను, బిరాణీలు/నానపెట్టిన వేరుశనగ గుళ్ళను ఉడికించుకోవాలి.

ఈక దళసరి గిన్నెలో ముందుగా పెసరపప్పును పసుపు వేసి మెత్తగా ఉడికించాలి. అందులో నానబెట్టిన అటుకులను వేసి మెత్తగా ఉడికిన తదుపరి, ఉడికించిన కూరలు ముక్కలను, చింతపండు, ఉప్పు వేసి రెండు నిమిషాలు ఉడికించాలి. తయారు చేసి పెట్టుకున్న మసాలా పొడిలో ఒక కప్పుడు నీళ్ళు పోసి బాగా కలిపి, ఉడుకుతున్న పదార్థంలో పోసి కలియబెట్టి నాలుగయిదు నిమిషాలు ఉడకనివ్వాలి. మరీ గబ్బి పడుతుంటే తగినన్నీ వేడి నీళ్ళు పోసి కలుపుకోవాలి. ఒక మూకుడులో ఒక చెంచాడు నెఱ్య వేసి వేడయ్యాక ఎండు కొబ్బరి తురుమును బంగారు గోధుమ రంగు వచ్చేవరకు వేయించి బిసి బెళ్ళ బాత్లో వెయ్యాలి. అర చెంచాడు నెఱ్య వేడి చేసి, ఆవాలు, ఎండు మిర్చి, కరివేపాకు వేపి, ఈ పోపును బిసి బెళ్ళ పైన పోసి, పెరుగు పచ్చడితో వడ్డించుకుంటే ఎంతో రుచికరముగా ఉంటుంది.

బిసి బెళ్ళ బాత్ అనేక పోషక విలువలు కలిగిన ఒక చక్కని వంటకం. ఆకుకూర ఒక్కటీ ఇందులో తక్కువ. సామాన్యంగా బిసి బెళ్ళ బాత్లో ఆకుకూరలు వాడరు కానీ మనం ఒక కట్ట తోటకూర లేక పాలకూర వేసుకుంటే ఈ వంటకం యొక్క పోషక విలువలు మరింత పెరుగుతాయి.

చిన్న పిల్లలు ఎక్కువ కారం తినలేదు కనుక, మసాలా పొడి వేసుకునే ముందు కొద్దిగా బిసి బెళ్ళ బాత్ను విడిగా తీసి పెట్టుకుని అందులో కొద్దిగా మసాలాపొడి, నెఱ్య వేసి పెట్టుకోవచ్చు.

చేసినవారు: సాయిలత, హైదరాబాద్

26. అరికల క్యారెట్ రైస్

కావలసిన పదార్థాలు

1. అరికల అన్నం	:	$1\frac{1}{4}$ కప్పు (మిగిలిన అన్నం) (1 కప్పు = 180 మి.లీ.)
2. క్యారెట్	:	1 తురుమి పెట్టుకోవాలి
3. నూనె/నెయ్యి	:	2 టీస్పూన్లు
4. పోపు దినుసులు	:	$\frac{1}{2}$ టీస్పూను
5. కరివేపాకు	:	1 రెమ్మ
6. పచ్చి మిర్చి	:	2
7. ఉల్లిపాయ	:	1 చిన్నది
8. పసుపు	:	$\frac{1}{4}$ టీస్పూను
9. ఉప్పు	:	తగినంత
10. కొత్తిమీర	:	కొద్దిగా

తయారీ విధానము

ఈక వెడల్పాటి స్టీలు మూకుడులో నెయ్యి వేసి, వేడెక్కిన తరువాత పోపు దినుసులు, కరివేపాకు వేసి వేగనివ్వాలి. తరువాత పచ్చిమిర్చి, ఉల్లిపాయ వేసి వేగనివ్వాలి. ఇప్పుడు తురిమిన క్యారెట్ వేసి ఒక నిమిషం పాటు మగ్గనివ్వాలి. క్యారెట్ ఉడికిన తరువాత అందులో పసుపు, ఉప్పు, కొత్తిమీర వేసి బాగా కలపాలి. అందులో మిగిలిన అరికల అన్నం వేసి బాగా కలుపుకోవాలి.

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

SNACKS

1. కొర్కల తపిలెంటు (ఔతో పై)

కావలసిన పదార్థాలు

1. కొర్కల పిండి	:	2 కప్పులు
2. వేరుశనగ గింజల పొడి	:	$\frac{1}{2}$ కప్పు
3. నువ్వులు	:	15 గ్రాములు
4. జీలకర్ర	:	15 గ్రా.
5. ఉల్లిపాయలు	:	2 పెద్దవి
6. క్యారెట్	:	1 పెద్దది
7. కొత్తిమీర	:	కొద్దిగా
8. పచ్చి మిరపకాయలు	:	15 గ్రాములు
9. ఉప్పు	:	తగినంత

తయారీ విధానము:

ముందుగా ఉప్పు, పచ్చి మిరపకాయల పేణ్ణ చేసి పెట్టుకోవాలి. తరువాత ఉల్లిపాయ సన్గగా తరగాలి. క్యారెట్ తురుము మరియు పైన చెప్పినవన్నీ బాగా కలుపుకోవాలి. అందులో తగినన్ని నీళ్ళు పోసి, పిండిని చిన్న బిళ్ళుగా వత్తుకోవాలి. పెనంలో కొంచం నూనె వేసుకుని, వేడకిన్న తరువాత వీటిని పెనంలో వేసుకుని, పెనంను పట్టుకుని ఒకసారి తిప్పుకోవాలి. అప్పుడు నూనె అన్నిటికి అంటుకుంటుంది. పెనంపై మూత పెట్టి అందులో కొద్దిగా నీళ్ళు పోయాలి. మంట సిమ్ లో ఉంచుకుని కాల్పుకోవాలి.

గమనిక: ఇంకా ఏదైనా ఆకుకూర కానీ, సౌరకాయ తురుము కానీ వేసుకోవచ్చు. మట్టి పెనం లేనివాళ్ళు మందపాటి ఇనుప పెనం వాడుకోవచ్చు. ఏ సిరిధాన్యం (కొర్కలు, అండు కొర్కలు, అరికలు, సామలు, ఉడలు) అయినా వాడుకోవచ్చు.

చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రోద్ధటూరు

2. అండుకొర్రల తపిలెంటు (డీఎస్ షై)

కావలసిన పదార్థాలు

1. అండుకొర్రల పిండి	:	2 కప్పులు
2. వేరుశనగ గింజల పొడి	:	$\frac{1}{2}$ కప్పు
3. నువ్వులు	:	15 గ్రాములు
4. జీలకర్ర	:	15 గ్రా.
5. ఉల్లిపాయ	:	2 పెద్దది
6. క్యారెట్	:	1 పెద్దది
7. కొత్తిమీర	:	కొద్దిగా
8. పచ్చి మిరపకాయలు	:	15
9. ఉప్పు	:	తగినంత
10. కొబ్బరి నూనె	:	డీఎస్ ఫ్రైకి సరిపడా

పచ్చి మిర్చి, ఉప్పు పేట్టు చేసుకోవాలి. ఇంకా ఏదైనా ఆకుకూర కానీ, సారకాయ తురుము కానీ వేసుకోవచ్చు.

తయారీ విధానము:

ఉల్లిపాయ సన్గుగా తరిగి పెట్టుకోవాలి. క్యారెట్ తురుముకుని, షైన చెప్పినవన్నీ బాగా కలుపుకొని తగినన్ని నీళ్ళు పోస్తూ కలుపుకోవాలి. కలిపిన పిండిని చిన్న బిల్లలుగా వత్తుకోవాలి. మందపాటి ఇనుప పెనంలో డీఎస్ ఫ్రైకి తగినంత కొబ్బరి నూనె వేసుకొని, నూనె వేడికిట్ట తరువాత, బిళ్ళలుగా వత్తుకున్న వాటిని డీఎస్ ఫ్రై చేసుకోవాలి.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అండు కొర్రలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు.

చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రాధ్రటూరు

3. కొర్కల బజ్జులు

కావలసిన పదార్థాలు

1. కొర్క పిండి	:	100 గ్రాములు (8 గంటలు నానబెట్టి, అరబోసి పట్టించిన పిండి)
2. శనగపిండి	:	50 గ్రా.
3. ఉపు	:	తగినంత
4. వంట సోడా	:	చిటికెడు
5. నీళ్ళు	:	సరిపడా
6. పచ్చిమిర్చి	:	తగినన్ని
7. కొబ్బరి నూనె	:	వేయించడానికి సరిపడా

తయారీ విధానము: పైన చెప్పినవన్నీ తగినన్ని నీళ్ళు పోసుకుని కలుపుకుని, మిరపకాయలను ఆ పిండిలో ముంచి నూనెలో వేయించుకోవాలి.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొర్కలు, అండు కొర్కలు, అరికలు, సామలు, ఊరలు) అయినా వాడుకోవచ్చు).

చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రొడ్రటూరు

4. అరికల పకోడీ

కావలసిన పదార్థాలు

1. అరికల పిండి	:	150 గ్రాములు
(8 గంటలు నానబెట్టి, అరబోసి పట్టించిన పిండి)
2. నూనె	:	15 గ్రా.
3. నీళ్ళు	:	3 చెంచాలు
4. ఉల్లిపాయ	:	1 పెద్దది
5. కొబ్బరి నూనె	:	వేయించడానికి సరిపడా

మసాలా పాడి

6. దాల్చిన చెక్క	:	3 చిన్న ముక్కలు
7. ధనియాలు	:	15 గ్రా.
8. జీలకర్	:	10 గ్రా.
9. లవంగాలు	:	2
10. కారం	:	రుచికి సరిపడా
11. ఉపు	:	రుచికి సరిపడా

తయారీ విధానము: మసాలా పాడి కింద చెప్పినవన్నీ పాడి చేసి పెట్టుకోవాలి. దాన్ని అరికల పిండి, వేడి నూనెతో కలుపుకోవాలి. ఇందులో ఉల్లిపాయలు వేసుకోవాలి. ఇప్పుడు నీళ్ళు కలిపి చిన్న ఉండలుగా చేసుకోవాలి. వాటిని నూనెలో వేయించుకోవాలి.

చేసినవారు: హైమాకిరణ్, ప్రొడ్రటూరు

5. సాముల బళ్ళకుడుములు

కావలసిన పదార్థాలు

1. సాముల అన్నం	:	1 కప్పు
2. సాముల నూక	:	$\frac{1}{2}$ కప్పు
3. ఉల్లిపాయలు	:	1 మీడియం
4. పచ్చిమిర్చి	:	8 (పేస్టు చేయాలి)
5. ఉప్పు	:	తగినంత
6. జీలకర్ర	:	10 గ్రా.
7. నూనె	:	20 మి.లీ.

తయారీ విధానము:

సాముల అన్నం మెత్తగా కలుపుకొని అందులో నూక, ఉల్లిపాయ ముక్కలు, పచ్చిమిర్చి పేస్టు, జీలకర్ర వేసుకొని బాగా కలుపుకొని, చిన్న చిన్న బిళ్ళలుగా చేత్తో చెసుకొని, ఇలా రొట్టెల పెనంతో కాల్పుకోవాలి. పెనం మర్యాదలో నూనె వేసుకొని, వీటిని ఒక్కాక్కుటి మర్యాదలో వేస్తు పక్కకు జరుపుకొని కాల్పుకోవాలి. మంట మీడియంలో పెట్టి కాల్పుకోవాలి. వీటిని పప్పు, పచ్చడి వేటితో అయినా, లేదా అలాగే తినవచ్చు.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అండు కొర్రలు, అరికలు, సాములు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు.

చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రోద్ధటూరు

కావలసిన పదార్థాలు

1. ఊదల పిండి	:	150 గ్రాములు
2. పచ్చి కొబ్బరి ముక్కలు	:	150 గ్రాములు
3. ఉల్లిపాయ	:	2 పెద్దవి
4. కొత్తిమీర	:	కొద్దిగా
5. పచ్చి మిరపకాయలు	:	7 లేక 8
6. జీలకర్త	:	10 గ్రా.
7. ఉప్పు	:	తగినంత

శ్రీ మహా వ్యాఖ్యాన

తయారీ విధానము:

పచ్చిమిర్చి, కొబ్బరి, ఉప్పు, జీలకర్త అన్నిటినీ కలిపి మిక్సీలో బరకగా పేస్తే చేసుకోవాలి. ఊదల పిండిలో ఈ పేస్తే వేసి బాగా కలుపుకోవాలి. తరువాత సన్నగా తరిగి పెట్టుకున్న ఉల్లిపాయ ముక్కలు, కొత్తిమీర వేసుకొని బజ్జెల పిండిలా కలుపుకోవాలి.

ఈక ఇనుప పెన్సుం పెట్టుకుని అంచులో దీవ్ ట్రై కి సరిపడిన నూనె పోసుకొని అది వేడెక్కాక కలిపి పెట్టుకున్న పిండి చిన్న బజ్జెల్లా వేసుకొని ట్రై చేసుకోవాలి. అంతే ఊదల పచ్చికొబ్బరి ముట్టలు రెడీ.

గమనిక: దీవ్ ట్రై లకు కొబ్బరి నూనె వాడితే మంచిది అని డాక్టర్ భాదర్ గారు చెప్పారు. కొబ్బరి నూనె అయితే రెండోసారి కూడా ట్రై చేసుకోవడానికి వాడుకోవచ్చు. అదే వేరుశనగ నూనె అయితే ఒక్కసారి ట్రై చేసుకున్నాక ఆ నూనె ఉప్పులకు, దోశలకు, తిరువాతలకు వాడుకోవాలి.

చేసినవారు: ప్రైమాకిరణ్, ప్రొడ్రటూరు

7. అరికల అటుకుల చుడువా (షాలో పై)

కావలసిన పదార్థాలు

1. అరికలు	:	200 గ్రాములు
2. వేరుశనగలు	:	20 గ్రా.
3. పుట్టాలపప్పు	:	20 గ్రా.
4. కరివేపాకు	:	1 రెమ్ము
5. ఉప్పు	:	తగినంత
6. కారం	:	తగినంత
7. కొబ్బరి నూనె	:	40 గ్రా.

పద్మమృతం

పజ్ఞకేష్వన్

తయారీ విధానము:

ఈనప మూడు పెట్టుకొని, అందులో నూనె వేసుకొని అది వేడక్కిన తర్వాత వేరుశనగ గింజలు వేసుకొని సగం వేగిన తర్వాత పుట్టాల పప్పు, కరివేపాకు వేసుకొని కాస్త వేపుకోవాలి తర్వాత అటుకులు వేసుకొని ఒక 10 నిమిషాలు సన్ననిమంటపై వేపుకోవాలి. తర్వాత ఉప్పు, కారం వేసుకుని కలుపుకోవాలి. అటుకులు షాలో పై రెడీ.

గమనిక :

- ◆ అటుకులు షాలో పై చేసుకోవాలి అనుకున్నప్పుడు అటుకులను ముందుగానే కాసేపు ఎండకు పెట్టుకుంటే బాగుంటాయి.
- ◆ ఇలా అటుకులను చేసుకొని తినాలి అనుకున్నప్పుడు ఆరోజు ఏ సిరి ధాన్యం తింటున్నామో ఆ సిరి ధాన్యం తోనే చేసిన అటుకులు తినాలి.

చేసినవారు: ప్రైమా కిరణ్, ప్రోఫెసర్ కురుచురు

8. ఊదల తపెల జళ్లలు

కావలసిన పదార్థాలు

1. ఊదల రవ్వ	: 150 గ్రాములు
2. పచ్చికొబ్బరి తురుము	: 75 గ్రా.
3. కండిపప్పు రవ్వ	: 1 టీస్పూను

తయారీ విధానము: పొయ్యిమీద మందపాటి గిన్నె పెట్టుకొని 1 గ్లాస్ రవ్వకి ఒకటిన్నర గ్లాసు నీళ్లు పోసుకోవాలి. 1 స్పూను నూనె, సరిపడా ఉప్పు వేసుకొని మూత పెట్టి నీళ్లు కాగినివ్వాలి. నీళ్లు కాగాక రవ్వ, పచ్చికొబ్బరి తురుము వేసి మూతకొడ్డిగా వెలితిగా పెట్టి 10 నిమిషాలు ఊదకనివ్వాలి (రవ్వని నీళ్లపై పోసుకోవాలి కలపకూడదు). తరువాత పొయ్యి ఆఫ్ చేసుకొని 10 నిమిషాలు మూత పెట్టి ఉంచుకోవాలి. తరువాత కట్టి తీసుకొని బాగా కలుపుకోవాలి. బాగా నలిపి చిన్న చిన్న ఉండలగా చేసుకొని చిక్క లాగా చేతితో వొత్తుకొని పెన్నం పైన నూనె వేసిబాగా కాల్పుకోవాలి. దీనిని ఉల్లిపాయకారంతో తింటే బాగుంటుంది.

చేసినవారు: హైమాకిరణ్, ప్రోఫెసరు

9. ఊదల వాడపులు

కావలసిన పదార్థాలు

1. ఊదల పిండి	: 150 గ్రాములు
2. పెసరపప్పు	: 2 టేబుల్ స్పూనులు
3. పచ్చిమిర్చి	: 6
4. కరివేపాకు	: కొడ్డిగా
5. అల్లం	: చిన్న ముక్క
6. జీలకర్	: $1\frac{1}{2}$ టీ స్పూన్
7. ఉప్పు	: తగినంత

తయారీ విధానము: పెసరపప్పు నాన పెట్టుకొని పెట్టుకోవాలి. పచ్చిమిర్చి, కర్మిపాకు, అల్లము, జీలకర్, ఉప్పు దంచి పెట్టుకోవాలి. ఒక గిన్నె తీసుకొని అందులో పచ్చిమిర్చి పేస్ట్, నాన పెట్టుకున్న పెసరపప్పు, 20 గ్రాములు వేడి నూనె వేసుకొని బాగా కలుపుకోవాలి. తర్వాత తగినన్న వేడినీళ్లు పోసుకొని గట్టిగా కలుపుకోవాలి. ఈ పిండిని చిన్న చిన్న ఉండలగా చేసుకుని చేతో వత్తుకుని వేడి నూనెలో పై చేసుకోవాలి. కొడ్డిగా మెత్తగా కాల్పుకుంటే అప్పటికప్పుడు తినడానికి బాగుంటాయి. కొడ్డిగా గట్టిగా కాల్పుకుంటే నిప్పట్లులా ఉంటాయి.

గమనిక: ఎనిమిది గంటలు నానబెట్టి వడపోసుకొని ఆరబోసుకొని పిండి చేసుకున్న పిండితో ఇవి చేసుకోవాలి.

చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రోఫెసరు

10. సజ్జ - కొబ్బరి జన్మట్లు

కావలసిన పదార్థాలు

1. సజ్జల పిండి : 250 గ్రాములు
2. తాటి బెల్లం పొడి : 100 గ్రా.
3. డెసికేటెడ్ కొబ్బరి : 60 గ్రా.
4. బేకింగ్ పోడర్ : $\frac{1}{2}$ టీస్పూను
5. కొబ్బరి పాలు : 1-2 టీబుల్ స్పూను
6. దేశీ అవు నెఱ్యు : 120 మి.లీ. (కరిగించి, వేడిగా లేని నెఱ్యు)

తయారీ విధానము:

డెసికేటెడ్ కొబ్బరి: ముందుగా కొబ్బరి కాయ మరీ లేతగా, ముదురుగా లేకుండా చూసుకోవాలి. తరువాత కొబ్బరి కాయను పగలగొట్టి, కొబ్బరిని ముక్కలుగా చేసుకోవాలి. కొబ్బరికి అంటుకుని ఉన్న గోధుమ రంగు పొరను చాకుతో తీసేయాలి. తరువాత కొబ్బరిని చిన్న చిన్న ముక్కలుగా చేసుకొని నీళ్ళు వేయుకుండా మిక్సీలో సన్నని తురుము వచ్చేలాగా రుబ్బుకోవాలి. ఈ తురుమును ఒక మందపాటి మూకుడులో వేసి సన్నని మంటపై వేయిస్తూ ఉండాలి. ఇలా కొబ్బరి తురుములో మొత్తం నీరు పోయే వరకూ చేస్తూ ఉండాలి. తరువాత పొయ్యి కట్టేసి కొబ్బరి తురుము చల్లారాక డబ్బలోకి తీసిపెట్టుకోవచ్చు. అంతే డెసికేటెడ్ కొబ్బరి తయారు.

తాటి బెల్లం పొడి: తరువాత పొయ్యి మీద మూకుడు పెట్టి, అరకప్పు నీళ్ళు పోసి వేడి చేయాలి. ఆ నీళ్ళలో ముక్కలు చేసిన తాటి బెల్లం వేసి (1 కప్పు బెల్లంకు అరకప్పు నీళ్ళు పడతాయి), బెల్లం కరిగేదాకా మరగనివ్వాలి. అది చల్లారాక స్టీలు ఫిల్ఫర్లతో వడగొట్టాలి. వీచిని మళ్ళీ మరొక మూకుడులో పోసి ముదురు పాకం రానివ్వాలి. తరువాత పొయ్యి కట్టేసి పాకం చల్లారాక మిక్సీలో వేసి పొడి చేసుకోవాలి.

బిస్కెట్లు: ఒక వెడల్పాటి స్టీల్ బాణిలీలో ఒక టీస్పూను నెఱ్యు వేసి, వేడెకార్క సజ్జ పిండిని సన్నని మంట మీద దోరగా వేయించాలి. పిండి చల్లారాక, బేకింగ్ పోడర్ వేసి ఒక సారి జల్లించాలి.

మరొక గిన్యూలో తాటి బెల్లం పొడి, నెఱ్యు వేసి బాగా కలపాలి. ఇందులో బేకింగ్ పోడర్ కలిపిన సజ్జ పిండి మరియు డెసికేటెడ్ కొబ్బరిని వేసి బాగా కలపాలి. అవసరమైతే ముద్ద చేసుకోవటానికి ఈ మిక్రమంలో కొద్దిగా కొబ్బరి పాలు కలుపుకోవచ్చు.

ఇప్పుడు పొయ్యి మీద ఒక మందపాటి మూకుడు పెట్టి (ఇందులో ఇసుక లేక ఉపు కూడా వేయచ్చు), అందులో స్టీలు స్టీండ్ / రింగు వేసి, మూత పెట్టి ఒక 10 నిమిషాలు ప్రీ-పీట్ చేయాలి. ప్రీ-పీట్ అలవతున్న సమయంలో ఒక స్టీలు ప్లైటుకు నెఱ్యు రాసి, కొంచెం సజ్జ పిండి చల్లాలి. ఇలా చేస్తే బిస్కెట్లు ప్లైటుకు అంటుకోకుండా వస్తాయి. ఈ మిక్రమాన్ని చిన్న ఉండలుగా చేసుకొని 1" మందంతో గుండ్రని ఆకారం వచ్చేలాగా బిస్కెట్లు వత్తుకోవాలి. తరువాత విడిగా తీసిపెట్టుకున్న డెసికేటెడ్ కొబ్బరిలో రెండు వైపులా బాగా అద్దాలి. ఇలా అన్ని బిస్కెట్లు వత్తుకొని ప్లైట్లో కొంచెం దూరంగా పెట్టుకోవాలి. దాదాపు 16 నుండి 20 బిస్కెట్లు వస్తాయి.

ట్రీ-పీట్ అయ్యక, ఈ ప్లైటును మూకుడులో పెట్టి, మూత పెట్టి సన్నని మంటపై బిస్కెట్లు బంగారు వర్షణలోకి వచ్చేవరకూ బేక్ చేయాలి. దాదాపు 15 నుండి 20 నిమిషాలు సమయం పడుతుంది. తరువాత ప్లైటును బయటకు తీసి బిస్కెట్లను మొత్తం చల్లారనివ్వాలి. అప్పుడు బిస్కెట్లు గట్టిపడి బాగా క్రిస్పీగా వస్తాయి.

గమనిక: కుట్టీ కట్టర్ ఉంటే వివిధ ఆకారాల్లో బిస్కెట్లు చేసుకోవచ్చు. ఈ బిస్కెట్లు **2 batches** గా చేయడం జరిగింది. ఇదే పద్ధతిలో జొన్న, రాగి బిస్కెట్లు కూడా తయారు చేసుకోవచ్చు.

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

11. సిరిధాన్యల అటుకుల చాట్

కావలసిన పదార్థాలు

1. ఏదైన ఒక రకం సిరిధాన్యం అటుకులు : రెండు కప్పులు
2. నిమ్మకాయలు : రెండు
3. మంచి నీళ్ళు : ఒక కప్పు
4. ఉడికించిన బరాణీలు : పావుకప్పు
5. క్యారెట్ తురుము : ఒక చెంచాడు
6. కీరా దోసకాయ ముక్కలు : ఒక పెద్ద చెంచాడు
7. పచ్చి మిర్చి : మూడు
8. కొత్తిమీర : ఒక కట్ట
9. ఉల్లిపాయ : ఒకటి
10. చాట్ మసాలా : పావు చెంచాడు
11. పసుపు : పావు చెంచాడు
12. ఉప్పు : రుచికి తగినంత
13. నూనె : రెండు చెంచాలు
14. పోపు దినుసులు : ఒక చెంచాడు

జీవేత్తు

విషయాల్పున్నా

తయారీ విధానము:

ఏడు ఎనిమిది గంటల పాటు పచ్చి బరాణీలు నానపెట్టి మెత్తగా ఉడికించుకుని ఉంచుకోవాలి. ఒక వెడల్పాటి పాత్రలో అటుకులు పోసుకుని, పసుపు, ఉప్పు వేసి కొద్దిగా నీళ్ళు చల్లుకుంటూ సున్నితంగా కలుపుతూ ఉండాలి. సామాన్యంగా ఒక కప్పుకు అరకప్పు నీళ్ళు పడతాయి.

ఒక మూకుడులో రెండు పెద్ద చెంచాల నూనె వేడి చేసి అందులో పోపు గింజలు వేసి, ఆవాలు చిటపటలాడ గానే పచ్చి మిర్చి, ఉడికించిన బరాణీలు వేసి ఒక నిమిషం వేగగానే నానిన అటుకులను వేసి కలిపి రెండు నిమిషాలు మూతపెట్టి ఉంచి ఆ తరువాత పొయ్యి మంటను ఆపేయాలి.

పావుగంట తరువాత, క్యారెట్ తురుము, కీరా దోసకాయ ముక్కలు, సన్నగా తరిగిన ఉల్లిపాయ ముక్కలు, సన్నగా తరిగిన కొత్తిమీర, నిమ్మ రనం, కొద్దిగా చాట్ మసాలా పొడి వేసి బాగా కలిపి వడ్డించుకోవాలి. పిల్లలు చాలా ఇష్టంగా తింటారు.

చేసినవారు: సాయిలత, హైదరాబాద్

12. కొర్క పెసరపప్పు రొట్టె

కావలసిన పదార్థాలు

1. కొర్క పిండి	:	1 కప్పు (1 కప్పు = 180 మి.లీ.)
2. పెసరపప్పు	:	2 టేబుల్ స్పూన్లు
3. కారం	:	తగినంత ($\frac{1}{2}$ టేబుల్ స్పూను)
4. ఉపు	:	తగినంత
5. నీళ్ళు	:	తగినన్ను
6. నూనె	:	రొట్టె కాల్చడానికి సరిపడా (3 టేబుల్ స్పూన్లు)

తయారీ విధానము:

ముందుగా పెసరపప్పును 20 నిమిషాలు నానబెట్టుకోవాలి. తరువాత ఒక గిన్సోలో కొర్క పిండి, నానబెట్టిన పెసరపప్పు, ఉపు, కారం వేసి కలిపి నీళ్ళు పోసి బజ్జీల పిండి కంటే కొంచెం గట్టిగా కలుపుకోవాలి. పొయ్యి మీద ఇనుప పెనం పెట్టి కొడ్డిగా నూనె వేసి, పిండిని ఊతపుం లాగా మందంగా పెనం పైన వెయ్యాలి. సన్నని మంట మీద వేగనివ్వాలి. ఒక వైపు కాలాక తిప్పి ఇంకాక వైపు నూనె వేసి వేయించాలి.

గమనిక: కావాలనుకున్న వారు ఈ పిండిలోనే ఉల్లిపాయ, పచ్చిమిరపకాయలు, కొత్తిమీర, కరివేపాకు సన్నగా తరిగి వేసుకోవచ్చు. ఈ పిండి నానబెట్టి, అరపెట్టి పట్టించినది. అలా పట్టించిన పిండి కాని యొడల కొర్కపిండిని కూడా నీళ్ళు పోసి కనీసం ఒక గంట నేపు నానబెట్టాలి.

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

13. రాగి పాన్ కెక్ (PAN CAKE)

కావలసిన పదార్థాలు

1. రాగి పిండి	:	1 కప్పు
2. అరటిపండు	:	1 మీడియం
3. ఉప్పు	:	చిట్టికెడు
4. తాటి బెల్లం పొడి	:	2 టేబుల్ స్పూన్
5. నీళ్ళు	:	1 కప్పు (తగినన్ని)
6. దేశీ ఆవు నెఱ్యు	:	కాల్చుదానికి సరిపడా

తయారీ విధానము:

ఒక వెడల్చటి మూకుడులో కొద్దిగా నెఱ్యు వేసి రాగి పిండిని పచ్చి వాసన పోయే వరకూ వేయించాలి. తాటిబెల్లం పొడిలో నీళ్ళు పోసి కరిగించాలి.

పిండి చల్లారిన తరువాత అందులో ఉప్పు వేసి కలపాలి. ఇప్పుడు అరటపండును బాగా పిసికి (mash the banana) పిండిలో వేసి బాగా కలుపుకోవాలి. ఈ పిండిలో తాటి బెల్లం నీళ్ళు పోసి బాగా కలపాలి. ఇది దోశ పిండి కంటే కొంచం గట్టిగా ఉండాలి.

పొయ్యి మీద ఇనుప పెనం పెట్టి, వేడక్కాక చిన్న చిన్న దోశలు లాగా కాస్త మందంగా వేసుకొని రెండు వైపులా కాల్చుకోవాలి. ఈ పిండికి దాదాపు 4 రాగి పాన్ కేకులు వస్తాయి. ఇలా అన్ని వేసుకున్నాక ఒక దానిపై మరొకటి పెట్టుకొని వాటి మధ్య అరటిపండు ముక్కలు పెట్టి అలంకరించుకుంటే రాగి పాన్ కేక్ రెడీ.

గమనిక: 1 కప్పు = 180 మి.లీ.

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

SWEETS

శ్రీ జాయాదేవాచార్య భావన

1. కొబ్బరి లోజు/లడ్డు

కావలసిన పదార్థాలు

1. పచ్చి కొబ్బరి తురుము	:	1 కప్పు
2. తాటిబెల్లం పొడి	:	$\frac{1}{2}$ కప్పు
3. దేశీ ఆవు నెయ్యి	:	1 చెంచాడు
4. యూలకుల పొడి	:	చిట్టికెడు

తయారీ విధానము:

కొబ్బరి కాయ కొట్టి అందులో వచ్చే నీళ్ళను ఒక గిన్నెలోకి తీసుకోవాలి.

కొబ్బరి కోరం వాడి కొబ్బరి తురుము తయారు చేసుకోవాలి. కొబ్బరి తురుమును కొలుచుకుని, ఒక కప్పు తురుముకు, అర కప్పు తాటి బెల్లం పొడి తీసుకోవాలి.

(అంటే 2:1 నిష్పత్తిలో కొబ్బరి తురుము, తాటి బెల్లం పొడి వాడుకోవాలి.)

దళసరి స్టీల్ గిన్నె/మూకుడు వేడిచేసి అందులో ఒక చెంచాడు నెయ్యి వేసి కొబ్బరి తురుమును చిన్న మంట మీద మూడు నాలుగు నిమిషాలు వేపుకోవాలి.

పక్క పొయిమీద తాటి బెల్లం పొడిని కొబ్బరి నీళ్ళను (పావుకప్పు) పోసి కరగ పెట్టాలి. ఉడుకుతున్న తాటి బెల్లం పాకాన్ని వడపోసి, వేగుతున్న కొబ్బరి తురుములో పోసి, దగ్గర పడేంతవరకు సన్న మంటపైన ఉడికించుకోవాలి.

కొబ్బరి లోజు తయారు అవ్వగానే మంట ఆపేసి యూలకుల పొడి కలిపి ఉండలు/లడ్డులు చుట్టుకోవాలి. పాకం సరిగా కుదిరితే వారం రోజుల వరకు నిల్వ ఉంటాయి.

గమనిక:

- ◆ కొబ్బరి లోజుకు మరీ పాత కొబ్బరికాయ కానీ మరీ లేత కొబ్బరి కాయ కానీ వాడకూడదు. పాతకాయ తురుము మృదువుగా ఉండదు. లేతకాయ తురుము ఏకరీతిగా ఉండదు.
- ◆ కొబ్బరి లోజు తయారు చేసుకోటానికి ఈత బెల్లం వాడుకోవచ్చు. ఈత బెల్లం తాటి బెల్లం కంటే తీవి ఎక్కువ. కొద్దిగా తక్కువ వాడుకుంటే సరిపోతుంది.

చేసినవారు: సాయిలత, హైదరాబాద్

2. నువ్వుల లడ్డు

కావలసిన పదార్థాలు

1. నువ్వులు	:	150 గ్రాములు
2. తాటిబెల్లం పొడి	:	120 గ్రాములు
3. నీళ్ళు	:	20 మి.లీ.
4. యాలుకలు	:	3

తయారీ విధానము:

ఒక ఇనుప మూకుడు తీసుకుని నువ్వులను వేపుకోవాలి. వేపుకున్న నువ్వులు కొఢిగా చల్లారాక మిక్సీలో బరకగా తిప్పుకొని ఉంచుకోవాలి. తాటి బెల్లంను చిన్న ముక్కులుగా చేసుకుని 15 మి.లీ. నీళ్ళు పోణి నాన పెట్టుకోవాలి. ఓ అరగంట తర్వాత సన్నని మంటపై కరగబెట్టి స్టీల్ ఫిల్టర్లతో వడపోసుకొని, దానితో తీగపొకం వచ్చేవరకు ఉంచుకొని అందులో మిక్సీలో బరకగా తిప్పుకున్న నువ్వులు వేసి, యాలుకుల పొడి వేసి బాగా కలిపి లడ్డులు కట్టుకోవాలి.

గమనిక:

డాక్టర్ భాదర్ గారు చెప్పేది ప్రతి ఒక్కరూ వారానికి ఒక నువ్వుల లడ్డు తినాలి. తింటే మంచిది. నువ్వుల్లో క్యాల్షియం, లిగ్నాన్ ఉంటాయి. అందుకే క్యాస్టర్ లాంటి జబ్బులు కూడా దరికి చేరవు. ఎముకల దృఢత్వానికి, క్యాల్షియంకు మంచిది. నువ్వుల్లో ఉండే క్యాల్షియంను మన దేహం సంపూర్ణంగా గ్రహిస్తుంది.

చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రోఫెసరు

3. వేరుశనగ చిక్క

కావలసిన పదార్థాలు

1. వేరుశనగలు	:	200 గ్రాములు
2. తాటిబెల్లం పొడి	:	150 గ్రాములు
3. నీళ్ళు	:	30 మి.లీ.

తయారీ విధానము:

మట్టి పెన్నం పెట్టుకొని అందులో వేరుశనగ గింజలు వేయించుకోవాలి. మట్టి పెన్నంలో వేరుశనగ గింజలు వేపు కుంటే రుచి బాగుంటాయి. తర్వాత వాటిని ఒక ఫ్లైట్‌లోకి తీసుకొని రాయితో నలుపుకుని ఉంచుకోవాలి.

తాటి బెల్లం చిన్న ముక్కలు చేసుకొని నీళ్ళు పోసుకుని నానబెట్టి ఉంచుకోవాలి. అరగంట తర్వాత సన్నని మంటపై కరగబెట్టి సీలు ఫిల్టర్‌తో వడపోసుకోవాలి. దానిని మంటపై ఉంచి తీగ పాకం వచ్చేవరకు ఉంచి అందులో నలిపి ఉంచుకున్న వేరుశనగ గింజలు పోసి బాగా కలుపుకోవాలి. వీటిని లడ్డులా చేసుకోవచ్చు లేదంటే ఒక పేటుకు నెయ్యి పట్టించి అందులో సమానంగా పరచుకోవాలి. కొద్దిగా ఆరిన తర్వాత చిన్న చిన్న ముక్కలుగా కట్ చేసుకోవాలి. వేరుశనగ చిక్కలు రెడీ.

గమనిక:

వేరుశనగ గింజలను నలిపినప్పుడు ఘైన ఉండే గులాబీ రంగు పొట్టు అందులోనే ఉంచుకోవాలి. చెరిగేసి పారేయరాదు. ఈ గులాబీ రంగు పొట్టులో ఉండే రెస్వేరట్రాల్ మనకు చాలా మంచిది అని డా. భాదర్ గారు చెప్పారు.

చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రోఫెసర్ కురుకులు

కావలసిన పదార్థాలు

1. రాగులు : 200 గ్రా.
2. తాటిబెల్లం (మీ రుచిని బట్టి ఎక్కువ / తక్కువ వేసుకోవచ్చు)
3. నీళ్ళు : తగినన్ని

తయారీ విధానము:

రాగులు మొలకెత్తిచ్చి, సన్నని మంటపై దోరగా వేపుకుని పిండి చేసుకుని ఉంచుకోవాలి. తాటి బెల్లం చిన్న ముక్కలు చేసుకొని నీళ్ళతో తడిచేసుకొని అరగంట నానపెట్టుకోవాలి. తరువాత సన్నని మంటపై కరిగించి, స్టీలు ఫిల్టర్తో వడబోసుకొని, దాన్ని లేతపాకం వచ్చేవరకు ఉంచి, అందులో రాగి పిండి వేసి బాగా కలుపుకోవాలి. ఇప్పుడు ఇది చిన్న చిన్న ఉండలుగా తయారవుతుంది. ఈ మిశ్రమం చల్లారాక మిక్రీలో వేసి పొడి చేసుకోవాలి. దీన్ని ఇలాగే తీసి పెట్టుకోవచ్చు. మనకు అవసరం అయినప్పుడు కొద్దిగా కొబ్బరి పాలు పోసి చిన్న ఉండలుగా కట్టి తినవచ్చు.

గమనిక:

- ◆ ఇలాగే సజ్జలతో కూడా లడ్డు చేసుకోవచ్చు.
- ◆ రాగులు మొలకెత్తిచ్చిన్నప్పుడు మొలకలు ఊడి పడిపోకుండా చూసుకోవాలి. ఒక వేళ మొలకలు పడిపోయినా వాటితో పాటు దోరగా వేయించి పిండి చేసుకోవాలి. మొలకలు వచ్చేటప్పుడు ఎటువంటి వాసన రాకుండా చూసుకోవాలి. వాసన వ్స్తే ఘంగన్ పట్టినట్టు. అట్లాంటివి వాడుకోకూడదు.

చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రోఫెసర్ విశ్వాస్

5. అండు కొర్లల తీపి గవ్వలు

కావలసిన పదార్థాలు

1. అండు కొర్లల పిండి	:	250 గ్రాములు
2. తాటిబెల్లం	:	250 గ్రాములు
3. ఆవు నెయ్య	:	4 టీ స్పూన్లు
4. నీళ్ళు	:	సరిపడా
5. సముద్రపు ఉప్పు	:	చిట్టికెడు

తయారీ విధానము: అండు కొర్లల పిండి, ఉప్పు, నెయ్య కలుపుకోవాలి. తరువాత నీళ్ళు పోసి, ముద్దలగా గట్టిగా కలుపుకోవాలి. ఆ ముద్దని చిను చిను ఉండలుగా చేసుకోవాలి. ఒక్కొక్క ఉండని తీసుకొని గవ్వల పీటలో వత్తాలి. వీటిని నూనెలో వేయించాలి. తరువాత తాటి బెల్లానికి తగినన్ని నీళ్ళు పోసి, బెల్లం కరిగాక వడబోసుకోవాలి. వడబోసినదాన్ని పొయ్యి మీద పెట్టి, ముదురు పాకం (పాకంను నీళ్ళు ఉన్న పేటులో వేస్తే విడిపోకుండా ముద్దగానే ఉండాలి) రానిచ్చి, వేయించిన గవ్వలని పాకంలో పోసి కలపాలి. పాకం అంతా గవ్వలు పీల్చుకున్నాక పశ్చైంలో పోసుకోవాలి.

గమనిక: అండు కొర్లలను కనీసం 6 గంటలు నానబెట్టి, ఆరపెట్టి మరపట్టించాలి. ఏ సిరిధాన్యము అయినా వాడుకోవచ్చు.

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

6. అరికల హాల్చు

కావలసిన పదార్థాలు

1. అరికల నూక :	1 కప్పు (నానపెట్టి, ఆరపెట్టి, మర పట్టించిన నూక)
2. నీళ్ళు :	6 కప్పులు
3. నెయ్య :	4 టీబుల్ స్పూన్లు
4. తాటి బెల్లం :	$\frac{3}{4}$ కప్పు (తీపి ఎక్కువ కావాలంటే ఇంకావేసుకోవచ్చు)
బెల్లం వేరొక గిన్నెలో కాద్దిగా నీళ్ళు పోసి
కరిగించుకుని వడగొట్టుకొని పెట్టుకోవాలి.
5. కళింగర పప్పు :	2 టీబుల్ స్పూన్లు నేతిలో వేయించి పెట్టుకోవాలి

తయారీ విధానము: ఒక కుండలో నెయ్య తీసుకుని, నెయ్య వేడెక్కిన తరువాత నూక (రప్ప) వేసి కానేపు వేపి తరువాత నీళ్ళు పోసుకోవాలి. కానేపు ఉడికిన తరువాత తాటి బెల్లం నీళ్ళు కలుపుకోవాలి. మగ్గిన తరువాత కళింగరపప్పు వేసి కలుపుకోవాలి.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం నూక / రప్ప (కొర్లలు, అండు కొర్లలు, అరికలు, సాములు, ఉండలు) అయినా వాడుకోవచ్చు.

చేసినవారు: ష్రేమా కిరణ, ప్రోద్ధటూరు

కావలసిన పదార్థాలు

1. సాములు	:	1 కప్పు (150 గ్రాములు)
2. నెయ్యి	:	50 గ్రా.
3. కొబ్బరి పాలు	:	250 మి.లీ.
4. గుమ్మడి పప్పు	:	25 గ్రా.
5. నీళ్ళు	:	6-7 కప్పులు
ఇందులోనే కొబ్బరి పాలు, తాటిబెల్లం నీళ్ళు అన్ని కలిపి		
6. తాటిబెల్లం	:	1 కప్పు (తీపి ఎక్కువ కావాలంటే ఇంకా వేసుకోవచ్చు)

తయారీ విధానము:

75 గ్రాముల కొబ్బరిలో 100 మి.లీ. నీళ్ళు వేసి మొదట చిక్కటి పాలు తీసి పెట్టుకోవాలి. మళ్ళీ ఆ కొబ్బరి తురుముతోనే మిగిలిన 150 మి.లీ. నీళ్ళు వేసి 2వ సారి పాలు తీయాలి. ఇవి పలుచగా ఉంటాయి. తాటి బెల్లంలో కొద్దిగా నీళ్ళు వేసి 20 నిమిషాలు నానబెట్టిన తరువాత సన్నని మంటపై కరగబెట్టి స్టీలు ఫిల్టర్లో వడబోసుకొని పెట్టుకోవాలి. సాములు దోరగా వేయించుకొని, కడిగి 6 గంటలు ఒకటికి మూడు నీళ్ళు పోసి నానబెట్టి ఉంచుకోవాలి. 6 గంటలు నానిన తరువాత పొయ్యి మీద ఉడికించుకోవాలి. సగం ఉడికిన తరువాత పలుచగా తీసుకున్న కొబ్బరి పాలు వేసి ఉడికించాలి. బాగా ఉడికిన తరువాత కరిగించుకున్న తాటిబెల్లం, చిక్కని కొబ్బరి పాలు వేసి ఇంకా కాసేపు ఉడికించి మంట ఆర్పేయాలి. వేరే మూడులో నెయ్యి వేసి కాగిన తరువాత గుమ్మడి విత్తనాలు వేపుకొని పాయసంలో కలుపుకోవాలి. కమ్మటి సాముల పాయసం రెణ్ణి.

చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రోఫెసరు

కావలసిన పదార్థాలు

1. ఊదల పిండి	:	ఒక కప్పు
2. తాటి బెల్లం	:	అర కప్పు
3. నీళ్ళు	:	ఒక కప్పు
4. పచ్చి కొబ్బరి తురుము	:	ఒక చెంచాడు
5. తెల్ల నువ్వులు	:	ఒక చెంచాడు
6. యూలకుల పొడి	:	ఒక చిటికెడు
7. కొబ్బరి నూనె	:	అప్పాలు వేపుకోవడానికి సరిపడునంత

తయారీ విధానము:

ఊదలను ఆరుగంటల పాటు నానబెట్టి, ఆరపెట్టి, మెత్తని పిండి తయారు చేసుకోవాలి. ఒక గిన్నెలో ఒక కప్పుడు నీళ్ళు పోసి అందులో అరకప్పు తాటి బెల్లం వేసి కరగనివ్వాలి. కరిగిన పాకాన్ని ఒక దళసరి గిన్నె/మూకుడులోకి వడపోసి పొయ్యి మీద పెట్టి, పాకం మరగటం ప్రారంభం అయిన వెంటనే ఒక చెంచాడు నెయ్యి వేసి, ఊదల పిండిని పోసి ఉండలు కట్టకుండా దగ్గర పడెంతవరకు కలుపుతూ ఉండాలి. దగ్గర పడిన వెంటనే మూకుడును క్రిందకు దింపి, ఈ చలిమిడిలో ఒక చెంచాడు కొబ్బరి తురుము, యూలకుల పొడి, ఒక చెంచాడు నువ్వులను వేసి బాగా కలిపాలి.

ఒక మూకుడులో ఎడ్డ గానుగ కొబ్బరి నూనె పోసి వేడి చేసుకోవాలి. చలిమిడిని చిన్న ఉండలుగా చేసుకుని, అరిటాకు పైన నెయ్యి రాసి, చేత్తో అప్పాలు లాగ వత్తుకుని వేడెకిస్త నూనెలో ఒక్కొక్కటి వేసి వేపుకోవాలి. వేగిన అప్పాలను ఒక్కొక్క దాన్ని రెండు చిల్లల గరిటెల మధ్య నొక్కి నూనెను ఓడ్డుకోవాలి. ఇలా తయారైన అప్పాలు అరిశలకు సరిసమానంగా ఎంతో రుచికరంగా ఉంటాయి.

చేసినవారు: సాయిలత, హైదరాబాద్

9. రాగి పాల కేక్

కావలసిన పదార్థాలు

1. రాగులు	:	150 గ్రాములు
2. నీళ్ళు	:	1 లీటర్
3. తాటి బెల్లం	:	150 గ్రా. (తీపి ఎక్కువ కావాలి అంటే ఎక్కువ వేసుకోవచ్చు)

కైలున్నం
పజ్జకేషన్

తయారీ విధానము:

రాత్రి రాగులను నానబెట్టుకొని, ఉదయం మిక్సీకి కొద్ది నీళతో తిప్పుకుని, బట్టతో వడగొట్టుకొని, రాగి పాలు చేసుకోవాలి. వెడల్పాటి కుండ అయితే బాగుంటుంది. కుండలో ఈ పాలు పోసుకొని సన్నని మంటపైన ఉంచుకోవాలి. మధ్యమధ్యలో కలుపుతూనే ఉండాలి. లేదంటే అడుగు అంటుతుంది. 15 నిమిషాల తరువాత తాటి బెల్లం కలుపుకోవాలి. బాగా ఉడికెత్తిన తరువాత (సన్నని బుడగలు వస్తూ ఉంటాయి, అడుగు అంటుతూ ఉంటుంది) అప్పుడు పొయ్యి కట్టేసుకోవాలి. ప్లేట్కు నెఱ్య పూసి, అందులో వంపుకొని, ఆరిన తరువాత చిన్న చిన్న ముక్కలుగా కట్ చేసుకోవాలి.

గమనిక: తాటిబెల్లంలో కొద్దిగా నీళ్ల వేసి 15 నిమిషాలు నాన బెట్టుకొని, పొయ్యి మీద ఉంచి, కరగబెట్టుకొని స్టీల్ ఫిల్టర్తో ఫిల్టర్ చేసుకొని పెట్టుకోవాలి.

చేసినవారు: హైమాకిరణ్, ప్రాధ్రంబారు

10. కొర్ర సుస్నండలు

కావలసిన పదార్థాలు

1. కొర్రలు	:	200 గ్రాములు
2. తాటి బెల్లం	:	200 గ్రా.
3. నెయ్యి	:	80 గ్రా.
4. గుమ్మడి విత్తనాలు	:	25 గ్రా.

తయారీ విధానము:

తాటిబెల్లం తడి చేసుకొని 20 నిమిషాలు నానబెట్టి ఉంచుకొని, సన్నని మంటపై కరిగించి స్టీలు ఫిల్టర్తో వడబోసుకొని వేరాక గిన్నెలో లేత పాకం వచ్చేలా చేసుకోవాలి. కొర్రలు 8 గంటలు నానబెట్టి, 2 రోజులు ఎండకు ఆరబోసుకొని పెట్టుకోవాలి. అలా ఆరబెట్టుకున్న కొర్రలను ఒక ఇసుప పెనంలో, సన్నని మంటపై దోరగా వేయించి పెట్టుకోవాలి. వేయించుకున్న కొర్రలను గోరువెచ్చగా ఉండగానే మిక్సీలో పొడి చేసుకోవాలి. కొర్ర పిండిలో లేత పాకం ఉన్న తాటి బెల్లం వేసి బాగా కలుపుకోవాలి. ఉండలు వస్తే మళ్ళీ ఒకసారి మిక్సీకి తిప్పుకోవాలి. వేరాక మూకుడులో నెయ్యి కరిగించి గుమ్మడి విత్తనాలు వేయించుకోవాలి. వేయించిన గుమ్మడి విత్తనాలను పక్కకు తీసుకొని మిగిలిన నెయ్యని కొర్రపిండి-తాటిబెల్లం కలిపిన మిశ్రమంలో వేసుకొని బాగా కలుపుకోవాలి. మళ్ళీ ఇంకోసారి మిక్సీకి తిప్పుకున్నట్టితే నెయ్య కూడా బాగా సమంగా కలిసి లడ్డులు కట్టుకోవడానికి అనువుగా వస్తుంది. వేయించి పక్కకు పెట్టుకున్న గుమ్మడి విత్తనాలు వేసి బాగా కలుపుకొని లడ్డులు కట్టుకోవాలి. లేదంటే ఒక చిన్న గ్లాసులో పిండి వేసి వేలితో నొక్కి గ్లాసును ఫ్లైటు మీద తట్టడిస్తే ఇప్పుడు మేము భోటోలో పెట్టినట్టు కోన్న లాగా వస్తాయి.

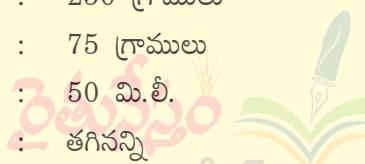
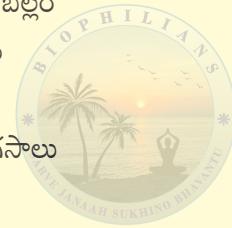
చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రోఫెసరు

11. అరికల కొబ్బరి వడలు

కావలసిన పదార్థాలు

1. అరికలు	:	300 గ్రాములు
2. తాటి బెల్లం	:	250 గ్రాములు
3. కొబ్బరి	:	75 గ్రాములు
4. నీళ్ళ	:	50 మి.లీ.
5. గస గసాలు	:	తగినన్ని
6. నూనె	:	డీఎం ప్రైకి సరిపడినంత

తయారీ విధానము:

అరికలను 10 గంటలు నాన పెట్టుకొని మిక్సీకిగాని మరకుగాని పిండి పట్టించుకోవాలి. కొబ్బరిని చిన్న చిన్న ముక్కలు చేసుకొని మిక్సీలో పొడి చేసుకొని పిండిలో కలుపుకోవాలి.

తాటి బెల్లం చిన్న చిన్న ముక్కలు చేసుకొని 50 మి.లీ. నీళ్ళ పోసుకొని నాన పెట్టుకొని అరగంట తర్వాత సన్ననిమంటపై కరిగించి సీల్ ఫిల్టర్ టో ఫిల్టర్ చేసుకొని దాన్ని సన్నని మంటపై ఉండ పాకం వచ్చే వరకు వచ్చేలా చేసుకొని అందులో అరికల పిండి, కొబ్బరి పొడి వేసి బాగా కలుపుకోవాలి. ఈ పిండిని బాగా నాడుకొని చిన్న చిన్న ఉండలుగా చేసుకొని వడలు ఒత్తుకొని నిండు నూనెలో కాల్చుకోవాలి. కొబ్బరి వడలు రెడీ.

గమనిక: కొబ్బరి వడలు పాకం పట్టుకుంటూనే వెంటనే వడలు చేసుకోరాదు రెండు మూడు రోజుల తర్వాత చేసుకుంటే బాగుంటాయి. చిన్న చిన్న వడలుగా చేసుకోండి పెద్దగా వడ్లు విచ్చుకొనిపోతున్నాయి.

చేసినవారు: ప్రైమా కిరణ్, ప్రొద్దటూరు

12. సామల రవ్వ కేసరి

కావలసిన పదార్థాలు

1. సామల రవ్వ	:	ఒక కప్పు
2. తురిమిన తాటి బెల్లం	:	$\frac{3}{4}$ కప్పు
3. మగ్గిన అరటి పండు	:	1 మీడియం సైజు
4. దేశీ ఆవు నెఱ్య	:	నాలుగు చెంచాలు
5. నేతిలో వేయించిన గుమ్మడి పప్పు	:	ఒక చెంచాడు
6. నీళ్ళు	:	రెండు కప్పులు

తయారీ విధానము:

సామలను ఆరుగంటల పాటు నానబెట్టాలి. నానిన సామలను శుభ్రమైన బట్టపైన బాగా ఎండబెట్టి, ఆ తరువాత మూకుడులో సన్నని మంటమీద దోరగా కప్పుని వాసన వచ్చేవరకు వేయించుకోవాలి. తరువాత మిక్సీలో సన్నని రవ్వ తయారు చేసుకోవాలి.

ఒక మూకుడు వేడిచేసి అందులో ఒక చెంచాడు నెఱ్య వేసి అందులో ఒక కప్పుడు పైన చెప్పిన విధంగా తయారు చేసిన రవ్వను రెండు నిమిషాలపాటు వేపుకోవాలి.

ఒక గిన్నెలో ఆ రవ్వను వేసి అందులో రెండు కప్పులు మరిగించిన నీటిని వేసి, బాగా కలిపి ఒక గంట సేపు నానబెట్టాలి. ఇలా చేయడం వలన రవ్వ కేసరి మృదువుగా వస్తుంది.

ఒక దళసరి మూకుడు/గిన్నెలో మిగిలిన నెఱ్య వేసి అందులో గుమ్మడి పప్పును వేపుకుని పక్కన పెట్టుకోవాలి. అదే నేతిలో అరటి పండు ముక్కలు మెత్తగా మగ్గించాలి.

అందులో నానిన రవ్వను నీటితో సహ వేసుకుని సన్నని మంటపై మూత పెట్టి మధ్య మధ్యలో అడుగంటకుండా చూసుకుంటూ ఉడికించుకోవాలి. ఒక గిన్నెలో ఒక కప్పు నీళ్ళు మరిగించి ఉంచుకుంటే, అవసరమైతే ఉడుకుతున్న రవ్వలో పోసుకోవచ్చు. ఉడుకుతున్న కేసరిలో చల్లని నీరు పోస్తే బావుండదు.

ఇందులో తురిమిన తాటి బెల్లం వేసి బాగా కలుపుతూ కేసరి తయారు అయ్యే వరకు సన్నని మంటపై మగ్గినివ్వాలి. అందులో వేపి పెట్టిన గుమ్మడి పప్పును వేసి ఎంతో రుచికరమైన ఆరోగ్యకరమైన రవ్వ కేసరి మీ కుటుంబ సభ్యులకు వడ్డించు కోవచ్చు.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొరలు, అండు కొరలు, అరికలు, సామలు, జౌదలు) అయినా రవ్వ చేసుకుని వాడుకోవచ్చు.

చేసినవారు: సాయిలత, ప్రైండరాబాద్

13. సామల రవ్వ లడ్డు

కావలసిన పదార్థాలు

1. సామల రవ్వ	:	ఒక కప్పు
2. పచ్చి కొబ్బరి తురుము	:	ఒక కప్పు
3. తాటి బెల్లం పొడి	:	ముప్పొవు కప్పు
4. గుగుసాలు	:	ఒక చెంచాడు
5. దేశీ ఆవు నెఱ్య	:	రెండు చెంచాలు
6. యాలకుల పొడి	:	పావు చెంచాడు

సామల రవ్వ తయారీ విధానము:

ఆరు గంటల పాటు సామలను నానపెట్టి, నీడలో ఆరచెట్టాలి. ఆరిన సామలను ఇనువ మూకుడులో కమ్మని వాసన వచ్చేవరకు వేపుకోవాలి. ఆ తరువాత మిక్కిలో ఉప్పు రవ్వ కంటే సన్నని రవ్వగాను, మరీ మెత్తని పిండి కాకుండా సామల రవ్వను తయారు చేసుకోవాలి. సిరిధాన్యాల నిర్మాణం గోధుమలకు భిస్సుంగా ఉంటుంది. అందుచేత బాగా సన్నని సిరిధాన్యాల రవ్వ మాత్రమే రవ్వలడ్డు తయారీకి అనుకూలంగా ఉంటుంది.

లడ్డు తయారీ విధానం:

తయారు చేసిన సామల రవ్వలో అప్పుడే కోరుకున్న పచ్చి కొబ్బరి తురుము బాగా కలిపి, దగ్గరగా నొక్కిపెట్టి, రెండు మూడు గంటలపాటు మూతపెట్టి ఉంచాలి. ఇలా చేయడంవల్ల రవ్వ కొబ్బరిలోని తేమను పీల్చుకుని మృదువుగా తయారపుతుంది. అదేసమయంలో తాటి బెల్లం పొడిలో పావు కప్పు వేడిసీళ్లు పోసి ఉంచుకోవాలి.

దళసరి మూకుడు వేడిచేసి అందులో ఒక చెంచాడు నెఱ్య వేసి గుగుసాలు, రవ్వ మిశ్రమాన్ని నాలుగైదు నిమిషాలు సన్నని మంటపై వేపుకోవాలి. కరిగిన తాటి బెల్లం నీటిని వడపోసుకుని, లేత పాకం వచ్చే వరకు మరిగించాలి. ఈ పాకాన్ని రవ్వ మిశ్రమంలో పోసి, రెండు మూడు నిమిషాలు (దగ్గర పడేంతవరకు) ఉడకనివ్వాలి. పొయ్యి ఆపేసి, రవ్వలడ్డు పదార్థంలో యాలకుల పొడి వేసి బాగా కలిపి, కొద్దిగా చల్లురాక ఉండలు తయారు చేసుకోవాలి.

గమనిక:

- ◆ మాలిన్యాలు లేని తాటి బెల్లం దొరికిన యెడల, లేక ఈత బెల్లం దొరికిన యెడల, పాకం పట్టనవసరం లేదు. నేరుగా తాటి బెల్లం పొడి వేసి, కొద్దిగా కొబ్బరి పాలను చల్లుకుంటూ ఉండలు చుట్టుకుంటే సరిపోతుంది.
- ◆ సన్నని మంటపై ఓర్చుతో చేసుకోవలసిన వంటకం. బొంబాయి రవ్వతో చేసే రవ్వలడ్డు లాగా తొందరపాటులో చేస్తే సిరిధాన్యాల రవ్వలడ్డు బాగుండదు.

చేసినవారు: సాయిలత, హైదరాబాద్

కావలసిన పదార్థాలు

1. ఊదల రవ్వ	: ఒక కప్పు
2. శనగపప్పు	: రెండు పెద్ద చెంచాలు
(నానపెట్టి ఉడికించినది)
3. పచ్చి కొబ్బరి తురుము	: రెండు చెంచాలు
4. జీలకర్ర	: ఒక చిన్న చెంచాడు
5. దేశీ ఆవు నెయ్య	: రెండు చెంచాలు
6. ఉప్పు	: రుచికి తగినంత

రవ్వ తయారీ విధానము:

ఊదలను ఆరుగంటల పాటు నానబెట్టి, ఒక శుభ్రమైన బట్టపైన నీడలో ఆరబెట్టాలి. ఆరిన ఊదలను కొద్దిగా మిక్సీలో పల్స్ మోడ్ (కొన్ని మిక్సీలలో విష్వర్ బటన్)లో రవ్వ చేసుకోవాలి. ముందుగా జల్లెడలో మెత్తని పిండి చుట్టం ఉపయోగించి పిండిని వేరు చేసుకోవాలి. ఆ తరువాత రవ్వ చట్టాన్ని వాడి రవ్వను వేరు చేసుకోవాలి. ఈ రవ్వనే మనం ఉండ్రాళ్ళకు వాడుకోవాలి. రవ్వంతా ఒకే రకంగా ఉంటేనే ఉండ్రాళ్ళు సమంగా ఉడుకుతాయి.

ఉండ్రాళ్ళ తయారీ విధానము:

రెండు కప్పుల నీటిని మరిగించి అందులో ఒక చెంచాడు నెయ్య, జీలకర్ర, ఉప్పు వేసి, ఆ తరువాత రవ్వను పోసి, పొయ్య మంటను తగ్గించి బాగా కలిపి మూతపెట్టి, అడుగంటకుండా ఉండుండి కలుపుతూ ఉండాలి. పొయ్య ఆహారి ఉడికిన రవ్వ ఉమ్మగిల్లడానికి అరగంటపాటు మూత పెట్టి ఉంచాలి.

ఉడికిన రవ్వలో పచ్చి కొబ్బరి తురుము, ఉడికించి పెట్టుకున్న శనగపప్పును, ఒక చెంచాడు నెయ్య వేసి బాగా కలిపి, చెయ్య తడిచేసుకుని ఉండ్రాళ్ళు చుట్టుకోవాలి. ఒక పెద్ద స్టీల్ పాత్రలో రెండు కప్పులు నీళ్ళ మరిగించి, ఉండ్రాళ్ళను ఆవిరిలో పది నిమిషాలు ఉడికించాలి. ఇలా చేస్తే ఎంతో మృదువైన ఉండ్రాళ్ళు తయారు అవుతాయి. వీటిని తాటి బెల్లం పాకం, కొబ్బరి పచ్చడి, సాంబారు, కొత్త ఆవకాయ వంటి అనుపానాలతో వడ్డించుకోవచ్చు.

చేసినవారు: సాయిలత, హైదరాబాద్

15. కొర్రల పూర్ణాలు

పూర్ణం తయారు చేయటానికి

కావలసిన పదార్థాలు

1. కొర్రలు	:	1 కప్పు
2. తాటి బెల్లం	:	1 కప్పు
3. యాలుకలు	:	2

తయారీ విధానము:

ఒక కప్పు కొర్రలు రెండు కప్పుల నీటిలో ఆరు గంటల పొటు నానబెట్టి, అన్నంగా వండుకోవాలి. వండిన అన్నంలో నుండి ఒక పెద్ద చెంచాడు అన్నం పక్కన పెట్టుకోవాలి. తాటి బెల్లంలో పావుకప్పు నీరు పోసి కరిగించి ఒక దళసరి గిన్నెలోకి వడపోసి అందులో కొర్రల అన్నం వేసి ఉడికించాలి. ఉండలు చేసుకోవటానికి వీలు అయ్యేలా ఈ పూర్ణాన్ని ఉడికించుకోవాలి. యాలుక పొడి వేసి కలిపి చల్లారిన తరువాత చెయ్యి తడి చేసుకుని పూర్ణం ఉండలు చేసుకోవాలి.

తీఱు పిండికి

కావలసిన పదార్థాలు:

4. మినపప్పు	:	$\frac{1}{4}$ కప్పు
5. కొర్రలు	:	1 కప్పు
6. ఉపు	:	కొడ్దిగా
7. కొబ్బరి నూనె	:	బూరెలు వేపుకొనుటకు (ఎడ్డ గానుగలో చేసిన నూనె)

పూర్ణాలు

వజ్రాంగులు

తయారీ విధానము:

మినపప్పును కొర్రలను విడివిడిగా నాలుగు గంటలపొటు నానబెట్టాలి. నానిన మినపప్పును మెత్తగా రుబ్బుకుని ఆ తరువాత కొర్రలను, పక్కకు పెట్టుకున్న కొర్రన్నం వేసి మెత్తగా రుబ్బుకోవాలి. ఈ రెండు పిండ్లను కలిపి ఉపు వేసి రెండు గంటలు నాననివ్వాలి. పిండిని అతిగా నాన నివ్వుకూడదు. ఇద్దీ పిండి ఉండే జారుడుగా (అంతే పలుచగా) మాత్రమే రుబ్బుకోవాలి. మరీ పలుచన అయితే బూరెలు బాగా రావు. బూర్ద మూకుడును వేడిచేసి అందులో కొబ్బరి నూనె పోసి వేడక్క నివ్వాలి. నూనె కాగిందో లేదో ఒక చుక్క తోపు పిండి వేసి చూసుకోవాలి. వేసిన వెంటనే పిండి నూనెలో పైకి తేలితే నూనె కాగినట్ట. పూర్ణం ఉండలను ఒకొక్కటి తీసుకుని తోపు పిండిలో ముంచి జాగ్రత్తగా నూనెలో వేసుకుని వేయించాలి. బంగారు రంగు వచ్చే వరకు వేపుకోవాలి.

గమనిక: డాక్టర్ భాదర్ వలీ గారు మనకు కేవలం 6 నుండి 8 శాతం మాత్రమే మాంసకృత్తులు అవసరం. అంతకు మించి హనికరం అని పలు మార్గు చెప్పారు. అందుకే పూర్ణం మనం శనగపప్పుకు బదులు కొర్రలు, తాటిబెల్లంతో చేయడమైనది. రుచికి రుచి ఆరోగ్యానికి ఆరోగ్యం ఈ వంటి ప్రత్యేకత. అయినప్పటికీ మధుమేహం ఉన్నవారు మితంగా తీసుకోవాలి.

చేసినవారు: సాయిలత, హైదరాబాద్

16. సామల కొబ్బరి లోజు పూర్ణాలు

తాటి బెల్లం పాడి తయారీకి కావలసిన పదార్థాలు

1. తాటి బెల్లం : 1 కప్పులు (1 కప్పు = 180 మి.లీ.)
2. నీళ్ళు : $\frac{1}{2}$ కప్పు

తయారీ విధానము: ముందుగా పొయ్యి మీద మూకుడు పెట్టి, అరకప్పు నీళ్ళు పోసి వేడి చేయాలి. ఆ నీళ్ళలో మూకులు చేసిన తాటి బెల్లం వేసి (1 కప్పు బెల్లంకు అరకప్పు నీళ్ళు పడతాయి), బెల్లం కరిగేదాకా మరగనివ్వాలి. అది చల్లారాక స్టీలు ఫిల్టర్తో వడగొట్టాలి. వీటిని మళ్ళీ మరొక మూకుడులో పోసి ముదురు పాకం రానివ్వాలి. తరువాత పొయ్యి కట్టేసి పాకం చల్లారాక మిక్సీలో వేసి పాడి చేసుకోవాలి.

కొబ్బరి లోజు తయారీకి కావలసిన పదార్థాలు:

1. పచ్చి కొబ్బరి తురుము : 2 కప్పులు (1 కప్పు = 180 మి.లీ.)
2. తాటి బెల్లం పాడి : $\frac{1}{2}$ కప్పు
3. యాలకుల పాడి : 1 టీస్పూను
4. నెఱ్య : 1 టీస్పూను

తయారీ విధానము: ముందుగా పొయ్యి మీద మూకుడు పెట్టి, నెఱ్య వేసి కొబ్బరి తురుము వేసి కొద్దిగా వేయించాలి. మూకుడు దించి అందులో తాటి బెల్లం పాడి వేసి బాగా కలిపి యాలకుల పాడి వేసి కలిపి చల్లారాక చిన్న చిన్న ముద్దలుగా చేసుకోవాలి.

బూరెల పై పూర్తకు - కావలసిన పదార్థాలు:

1. మినపప్పు : 1 కప్పు (1 కప్పు = 180 మి.లీ.)
2. సామలు : 4 కప్పులు
3. సామల అటుకులు : $\frac{1}{2}$ కప్పు
4. సముద్రపు ఉప్పు : తగినంత

తయారీ విధానము: మినపప్పు, సామలు బాగా కడిగి విడిగా కనీసం 6 గంటలు నానబెట్టాలి. అటుకులు కూడా విడిగా ఒక అరగంట నానబెట్టాలి. నానిన తరువాత మూడూ కలిపి దోశల పిండి కంటే కొంచం గట్టిగా రుఖీ ఉంచుకోవాలి. ఈ పిండిని 3 గంటలు పులియబెట్టాలి. బూరెలు వేసే ముందు ఉప్పు కలుపుకోవాలి.

బూరెలు

పొయ్యి మీద మూకుడు పెట్టి నూనె పోసి వేడెక్కిన తరువాత బూరెల పూత కొరకు రుఖీ ఉంచుకున్న పిండిలో కొబ్బరి లోజు ముద్దలను ఒక్కొక్కటీ తీసుకుని ఉంచి నూనెలో వేసి వేయించి తీయాలి.

చేసినవారు: అమరాధ, తిరుపతి

17. ఊదలు - నువ్వుల కజ్జికాయలు

కావలసిన పదార్థాలు

1. ఊదల పిండి	:	1 కప్పు (నానబెట్టి, ఆరబెట్టి, మరపట్టించిన పిండి)
2. మినప్పిండి	:	$\frac{1}{2}$ కప్పు
3. సముద్రపు ఉప్పు	:	తగినంత
4. నీళ్ళు	:	తగినన్ని
5. నూనె	:	$\frac{1}{2}$ లీటరు
6. నువ్వులు	:	1 కప్పు
7. తాటి బెల్లం పొడి	:	$\frac{1}{2}$ కప్పు
8. యాలకుల పొడి	:	1 టీస్పూను

తయారీ విధానము:

కజ్జికాయల పై పొర కొరకు ఒక కప్పు ఊదల పిండి, మినప పిండిలో కొద్దిగా ఉప్పు వేసి కొంచం పొడి పిండిని పూరీ చేయడానికి ఉంచుకోవాలి. తరువాత తగినన్ని నీళ్ళు పోసి పూరీ పిండిలాగా కలుపుకోవాలి. ఈ పిండిని పావుగంట నాననివ్వాలి. నువ్వులు వేయించి చల్లారాక పొడి చేసుకోవాలి. ఆ పొడిలో తాటిబెల్లం పొడి వేసి యాలకుల పొడి కలపాలి. నువ్వుల కజ్జికాయల పొడి తయారు.

జివ్వుడు నానిన ఊదల పిండిని కొంచం కొంచం తీసుకుని, ఊదల పొడి పిండిలో అద్ది పూరీలాగా పలుచగా చేసి కజ్జికాయల పీటపైన పూరీని పెట్టి అందులో తగినంత నువ్వుల పొడి వేసి కజ్జికాయల పీటను మూసి గట్టిగా వత్తాలి. తరువాత కజ్జికాయల పీట చుట్టూ ఉన్న అదనపు పిండిని తీసి పీట తెరిచి లోపల ఉన్న కజ్జికాయను జాగ్రత్తగా తీయాలి. ఇలా చేసుకున్న కజ్జికాయలు ఆరిపోకుండా పైన పలుచటి బట్ట వేయాలి. ఇలా అన్ని కజ్జికాయలు చేసుకున్న తరువాత పొయ్యమీద మూకుడు పెట్టి నూనె పోసి వేడయ్యక కజ్జికాయలు నూనెలో వేయించి తీయాలి.

తాటి బెల్లం పొడి

ముందుగా పొయ్య మీద మూకుడు పెట్టి, ఆరకప్పు నీళ్ళు పోసి వేడి చేయాలి. ఆ నీళ్ళలో ముక్కలు చేసిన తాటి బెల్లం వేసి (1 కప్పు బెల్లంకు అరకప్పు నీళ్ళు పడతాయి), బెల్లం కరిగేదాకా మరగనివ్వాలి. అది చల్లారాక స్టీలు ఫిల్టర్తో వడగొట్టాలి. పీటని మళ్ళీ మరొక మూకుడులో పోసి ముదురు పాకం రానివ్వాలి. తరువాత పొయ్య కట్టేసి పాకం చల్లారాక మిక్సీలో వేసి పొడి చేసుకోవాలి.

గమనిక:

- ◆ ఇదే పద్ధతిలో పల్లీ, పుట్టుల పొడి, ఎండు కొబ్బరి పొడితో కూడా చేసుకోవచ్చు.
- ◆ $1 \text{ కప్పు} = 180 \text{ మి.లీ.}$

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

18. కొర్రల బూంటు లడ్డు

కావలసిన పదార్థాలు

1. కొర్రల పిండి	:	1 కప్పు (నానబెట్టి, అరబెట్టి, మరపట్టించిన పిండి)
2. శనగపిండి	:	$\frac{1}{2}$ కప్పు
3. తాటి బెల్లం	:	1 కప్పు
4. నీళ్ళు	:	$\frac{1}{2}$ కప్పు (తాటి బెల్లం పాకానికి)
5. యాలకుల పొడి	:	$\frac{1}{2}$ టీస్పూను
6. నూనె	:	బూందీ వేయించడానికి సరిపడా
7. నీళ్ళు	:	తగినన్నీ (బూందీ పిండి కలపడానికి)
8. సముద్రపు ఉప్పు	:	చిటికెడు
9. పసుపు	:	చిటికెడు

తయారీ విధానము:

ముందుగా ఒక గిన్నెలో కొర్రల పిండి, శనగపిండి, ఉప్పు, పసుపు వేసి నీళ్ళతో బజ్జీల పిండిలాగా కలిపి, అరగంట నానపెట్టాలి. తరువాత పొయియీద మూకుడు పెట్టి నూనె పోసి, కాగాక బూందీ గరిటలో కొంచం కొంచం నానిన పిండిని వేసి, పిండి మూకుడులో పడేలాగా గరిటతో లేదా చేతితో కలపాలి. బూందీ కొద్దిగా వేగగానే తీయాలి. ఇలా మొత్తం పిండిని బూందీలాగా చేసుకోని పక్కన పెట్టుకోవాలి.

పొయియీద గిన్నె పెట్టి పాకానికి నీళ్ళు పోసి, మరిగాక చిన్న చిన్న ముక్కలుగా చేసిన తాటి బెల్లంను నీళ్ళతో వేయాలి. అది కరిగాక చల్లార్చి స్టీలు ఫిల్టర్తో వడగొట్టాలి. ఇప్పుడు ఈ నీళ్ళను మళ్ళీ గిన్నెలో పోసి పొయియీద పెట్టి మరిగించి తీగ పాకం కంటే తక్కువ పాకం రానివ్వాలి.

గిన్నె దించి పాకంలో వేయించిన బూందీ, యాలకుల పొడి వేసి బాగా కలిపి మూత పెట్టి కొద్దిగా చల్లారాక కొంచం కొంచం బూందీని చేతినిండా తీసుకొని లడ్డు చేసుకోవాలి.

గమనిక: కావాలనుకున్న వారు చెక్కు తీసిన గుమ్మడి గింజలు లేదా పుచ్చకాయ గింజలను కొద్దిగా నూనెలో వేయించి లడ్డు చుట్టేటప్పుడు కలుపుకోవచ్చు. (1 కప్పు) = 180 మి.లీ.)

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

19. కొర్కల బందరు లడ్డు (తొక్కుడు లడ్డు)

కావలసిన పదార్థాలు

1. కొర్కల పిండి	:	1 కప్పు (నానబెట్టి, అరబెట్టి, మరపట్టించిన పిండి)
2. శనగపిండి	:	$\frac{1}{4}$ కప్పు
3. తాటి బెల్లం	:	1 కప్పు
4. నీళ్ళు	:	$\frac{1}{2}$ కప్పు (తాటి బెల్లం పాకానికి)
5. యాలకుల పొడి	:	$\frac{1}{4}$ టీస్పూను
6. నూనె	:	పూస వేయించడానికి సరిపడా
7. నీళ్ళు	:	తగినన్న (బూండి పిండి కలపడానికి)
8. సముద్రపు ఉప్పు	:	చిటికెడు

తయారీ విధానము:

ముందుగా ఒక గిన్నెలో కొర్కల పిండి, శనగపిండి, ఉప్పు వేసి నీళ్ళతో గట్టిగా మురుకుల పిండిలాగా కలిపి, పొవగంట నానపెట్టాలి. తరువాత పొయ్యి మీద మూకుడు పెట్టి నూనె పోసి, కాగాక మురుకుల పీటలో సన్న రంధ్రాలు ఉన్న బిళ్ళ వేసి కలిపిన పిండి పీటలో పెట్టి నూనెలోకి పూసను వత్తాలి. పూసను కరకరలాడేలాగా వేయించాలి. మొత్తం పూస చల్లారాక మిక్సీలో పొడి చేసి ఉంచుకోవాలి.

పొయ్యి మీద గిన్నె పెట్టి పాకానికి నీళ్ళ పోసి, మరిగాక చిన్న చిన్న ముక్కలుగా చేసిన తాటి బెల్లంను నీళ్ళలో వేయాలి. అది కరిగాక చల్లార్చి స్టీలు ఫిల్టర్తో వడగాట్టాలి. ఇప్పుడు ఈ నీళ్ళను మళ్ళీ గిన్నెలో పోసి పొయ్యి మీద పెట్టి మరిగించి తీగ పాకం కంటే తక్కువ పాకం రానివ్వాలి.

గిన్నె దించి ఈ ముద్ద పాకంలో పూస పొడి, యాలకుల పొడి వేసి బాగా కలిపి ముద్దలాగా చేయాలి. ఈ ముద్దను రోట్లో వేసి బాగా దంచాలి. అప్పుడు ముద్ద నునుపుగా వస్తుంది. అలా వచ్చిన ముద్దను చిన్న లడ్డులుగా చేసుకోవాలి.

గమనిక:

- ◆ రోట్లో లడ్డు ముద్దను వేసి దంచేటప్పుడు అవసరమైతే కొంచం దేశీ ఆవు నెఱ్యా వేసి దంచితే లడ్డు చేయడానికి ముద్ద మెత్తగా వస్తుంది.
- ◆ కావాలనుకున్నవారు చెక్కు తీసిన గుమ్మడి గింజలు లేదా పుచ్చకాయ గింజలను కొఢిగా నూనెలో వేయించి లడ్డు చుట్టుకునేటప్పుడు లడ్డుకి ఆడ్డుకోవచ్చు. ($1 \text{ కప్పు} = 180 \text{ మి.లీ.}$)

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

కావలసిన పదార్థాలు

1. కొర్ల పిండి
2. తాటి బెల్లం
3. నీళ్ళు
4. దేశీ ఆవు నెయ్య

1 కప్పు (1 కప్పు=180 మి.లీ.)	ప్రాయోగిక
పరిచయం
1 కప్పు	
$\frac{1}{2}$ కప్పు	
$2\frac{1}{2}$ టేబుల్ స్పూన్	

తయారీ విధానము:

పొయ్య మీద మూకుడు పెట్టి ఆవు నెయ్య వేసి పచ్చి వాసన పొయ్యెంతవరకూ వేయించి పక్కన ఉంచుకోవాలి.

పొయ్య మీద మరొక మూకుడు పెట్టి పొకానికి నీళ్ళు పోసి, మరిగాక చిన్న చిన్న ముక్కలుగా చేసిన తాటి బెల్లంను నీళ్ళలో వేయాలి. అది కరిగాక చల్లార్చి స్టీలు ఫిల్టర్తో వడగొట్టాలి. ఇప్పుడు ఈ నీళ్ళను మళ్ళీ గిన్నెలో పోసి పొయ్య మీద పెట్టి మరిగించి లేత తీగ పాకం రానివ్వాలి.

ఆ పాకంలో వేయించి ఉంచుకున్న పిండిని వేసి బాగా కలిపి ముద్దలాగా చేయాలి. ఒక పచ్చానికి ఆవు నెయ్య రాసి ముద్దలాగా చేసిన బర్మని పశ్చింలో పరుచుకోవాలి. మనకు కావలసిన ఆకారంలో ముక్కలు చేసుకుంటే బర్మ రెడీ.

గమనిక: కొర్లలను కనీసం 6 గంటలు నానబెట్టి, బాగా అరపెట్టి మర పట్టించాలి.

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

HOT

1. ఊదల కారం బూంట

కావలసిన పదార్థాలు:

1. ఊదల పిండి	:	1 కప్పు (1 కప్పు = 180 మి.లీ.)
2. శనగపిండి	:	$\frac{1}{4}$ కప్పు
3. సముద్రపు ఉప్పు	:	$\frac{1}{2}$ టీస్పూను
4. ఎండు మిరపకాయలు	:	8
5. జీలకర్ర	:	$\frac{1}{2}$ టీస్పూను
6. కరివేపాకు	:	2 రెమ్ములు
7. పల్లీలు	:	1/8 కప్పు
8. నీళ్ళు	:	తగినన్ని
9. నూనె	:	వేయించడానికి సరిపడా

తయారీ విధానము:

ఎండు మిర్రీ, జీలకర్ర, నూనె లేకుండా వేయించి, చల్లారాక ఉప్పు వేసి పొడి కొట్టి ఉంచుకోవాలి. పల్లీలు, కరివేపాకు నూనెలో వేయించి ఉంచుకోవాలి. ఊదల పిండి, శనగపిండి ఒక గిన్నెలోకి తీసుకుని చిటికెడు ఉప్పు వేసి, నీళ్ళు పోసి ఉండలు లేకుండా గెరిట జారుగా కలుపుకోవాలి. పొయ్యి మీద మూకుడు పెట్టి నూనె పోసి, కాగిన తర్వాత కలిపిన పిండిని కొద్ది కొద్దిగా బూందీ చేసే రంధ్రాల జల్లె గెరిటలో పోసి కాగిన నూనెలో పిండి పడేట్లుగా చూసుకోవాలి. బూందీ బాగా వేగాక తీసి పక్కన ఉంచుకొని చల్లారాక అందులో వేయించి ఉంచుకొన్న పల్లీలు, కరివేపాకు, పొడి కొట్టిన కారం వేసి బాగా కలపాలి.

గమనిక: కొర్రలను కనీసం 6 గంటలు నానబెట్టి, బాగా ఆరపెట్టి మర పట్టించాలి.

2. కొర్రల సన్నపుండు

కావలసిన పదార్థాలు:

1. కొర్రల పిండి	:	1 కప్పు (1 కప్పు = 180 మి.లీ.)
2. శనగపిండి	:	1/8 కప్పు
3. సముద్రపు ఉప్పు	:	$\frac{1}{2}$ టీస్పూను
4. వాము పొడి	:	$\frac{1}{2}$ టీబుల్ స్పూను
5. నూనె	:	1 టీస్పూను (పిండి కలపటానికి)
6. నూనె	:	వేయించడానికి సరిపడా

తయారీ విధానము:

కొర్రల పిండి, శనగపిండి, వాము పొడి, ఉప్పు, నూనె వేసి నీళ్ళతో పిండిని గట్టిగా కలుపుకొని మురుకుల పీటలో సన్నని రంధ్రాలు ఉన్న బిళ్ళ వేసి, పిండి పెట్టి, కాగుతున్న నూనెలో పూసలగా వత్తి వేయించుకోవాలి.

గమనిక: కొర్రలను కనీసం 6 గంటలు నానబెట్టి, బాగా ఆరపెట్టి మర పట్టించాలి.

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

3. కొర్రల టమోటా సన్నపూస

కావలసిన వదారథలు:

1. కొర్రల పిండి : 1 కప్పు (1 కప్పు=180 మి.లీ.)
2. శనగపిండి : 1/8 కప్పు
3. సముద్రపు ఉప్పు : $\frac{1}{2}$ టీస్పూను
4. వాము పొడి : $\frac{1}{2}$ టీబుల్ స్యాను
5. కారం : 1 టీస్పూను
6. నూనె : 1 టీస్పూను (పిండి కలపటానికి)
7. టమోటా పేస్ట్ : $\frac{1}{2}$ కప్పు
8. నూనె : వేయించడానికి సరిపడా

తయారీ విధానము:

కొర్రల పిండి, శనగపిండి, వాము పొడి, ఉప్పు, కారం, టమోటా పేస్ట్, నూనె వేసి బాగా కలిపి అవసరమైతే కొద్దిగా నీళ్ళతో పిండిని గట్టిగా కలుపుకొని మురుకుల పీటలో సన్నని రంధ్రాలు ఉన్న బిళ్ళ వేసి, పిండి పెట్టి, కాగుతున్న నూనెలో పూసలాగా వత్తి వేయించుకోవాలి.

గమనిక: కొర్రలను కనీసం 6 గంటలు నానబెట్టి, బాగా ఆరపెట్టి మర పట్టించాలి.

4. కొర్రల పుట్టినా సన్నపూస

కావలసిన వదారథలు:

1. కొర్రల పిండి : 1 కప్పు (1 కప్పు=180 మి.లీ.)
2. శనగపిండి : 1/8 కప్పు
3. సముద్రపు ఉప్పు : $\frac{1}{2}$ టీస్పూను
4. వాము పొడి : $\frac{1}{2}$ టీబుల్ స్యాను
5. నూనె : 1 టీస్పూను (పిండికలపటానికి)
6. పుదీనా పేస్ట్ : $\frac{3}{4}$ కప్పు పుదీనా ఆకు,
4 పచ్చిమిర్చి కలిపి పేస్ట్ చేయాలి
7. నూనె : వేయించడానికి సరిపడా

వజ్రకేషణ్ణు

తయారీ విధానము:

కొర్రల పిండి, శనగపిండి, వాము పొడి, ఉప్పు, పుదీనా పేస్ట్, నూనె వేసి బాగా కలిపి అవసరమైతే కొద్దిగా నీళ్ళతో పిండిని గట్టిగా కలుపుకొని మురుకుల పీటలో సన్నని రంధ్రాలు ఉన్న బిళ్ళ వేసి, పిండి పెట్టి, కాగుతున్న నూనెలో పూస లాగా వత్తి వేయించుకోవాలి.

గమనిక: కొర్రలను కనీసం 6 గంటలు నానబెట్టి, బాగా ఆరపెట్టి పిండి పట్టించుకోవాలి.

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

5. ఊదల చేగోడీలు

కావలసిన పదార్థాలు:

1. ఊదల పిండి	:	1 కప్పు (1 కప్పు = 180 మి.లీ.)
2. సముద్రపు ఉప్పు	:	$\frac{1}{2}$ టీస్పూన్సు
3. కారం	:	1 టీస్పూన్సు
4. నీళ్ళు	:	1 కప్పు
5. నూనె	:	1 టీస్పూన్సు (పిండి కలపటానికి)
6. నూనె	:	వేయించడానికి సరిపడా

తయారీ విధానము:

1 కప్పు పిండికి 1 కప్పు నీళ్ళు ఒక గిన్నెలో పోసి, పొయి మీద పెట్టి, మరుగుతున్న నీళ్ళలో ఉప్పు, కారం, నూనె, పిండి వేసి పిండి ముద్దలాగా అయ్యోంతవరకు కలిపి దించాలి. ఆ ముద్దని చిన్న చిన్న ఉండలుగా చేసుకొని పీట పైన ఒకొక్క ముద్దని పొడవుగా (పాలకాయల్లాగా) చేసి, చెగోడీలుగా చుట్టి, నూనెలో వేయించాలి.

గమనిక:

- ◆ పిండి నీళ్ళలో వేసి కలిపేటప్పుడు పిండి అంతా బాగా కలినేలా చూసుకోవాలి. ఒక వేళ పొడి పిండి ఉంటే చెగోడీలు వేయించేటప్పుడు నూనెలో పెట్టుతాయి.
- ◆ ఊదలను కనీసం 6 గంటలు నానపెట్టి, బాగా ఆరపెట్టి పిండి పట్టించుకోవాలి.

6. ఊదల పప్పు చేగోడీలు

కావలసిన పదార్థాలు

1. ఊదల పిండి	:	1 కప్పు (1 కప్పు = 180 మి.లీ.)
2. సముద్రపు ఉప్పు	:	$\frac{1}{2}$ టీస్పూన్సు
3. కారం	:	1 టీస్పూన్సు
4. పెసరపప్పు	:	$\frac{1}{4}$ కప్పు (నానబెట్టాలి)
5. నీళ్ళు	:	1 కప్పు
6. నూనె	:	1 టీస్పూన్సు (పిండి కలపటానికి)
7. నూనె	:	వేయించడానికి సరిపడా

వజ్రాన్ని

తయారీ విధానము

1 కప్పు ఊదల పిండికి 1 కప్పు నీళ్ళు ఒక గిన్నెలో పోసి, పొయి మీద పెట్టి, మరుగుతున్న నీళ్ళలో ఉప్పు, కారం, నూనె, పిండి వేసి పిండి ముద్దలాగా అయ్యోంతవరకు కలిపి దించాలి. ఆ ముద్దని చిన్న చిన్న ఉండలుగా చేసుకొని పీట పైన ఒకొక్క ముద్దని పొడవుగా (పాలకాయల్లాగా) చేసుకోవాలి. 2 గంటలు నానపెట్టి, తడిలేకుండా బట్టతో తుడిచిన పెసరపప్పు కొడ్డికొడ్డిగా తేసుకొని పీటపైన వేసి చేసుకున్న పాలకాయలని ఒకొక్కటి పప్పు పైన పెట్టి మొత్తం అడ్డుకునేలా చూసుకొని గుండ్రంగా పాలకాయని చుట్టి, నూనెలో వేయించాలి.

గమనిక: పిండి నీళ్ళలో వేసి కలిపేటప్పుడు పిండి అంతా బాగా కలినేలా చూసుకోవాలి. ఒక వేళ పొడి పిండి ఉంటే చెగోడీలు వేయించేటప్పుడు నూనెలో పెట్టుతాయి. ఊదలను కనీసం 6 గంటలు నానపెట్టి, బాగా ఆరపెట్టి పిండి పట్టించుకోవాలి.

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

7. సాముల ఉమోటా వడియాలు

కావలసిన పదార్థాలు:

1. సాములు	:	1 కప్పు (1 కప్పు = 180మి.లీ.).
2. ఉమోటాలు	:	250 గ్రాములు
3. నీళ్ళు	:	9 కప్పులు
4. సముద్రపు ఉప్పు	:	తగినంత
5. పండు మిరపకాయలు	:	8
6. జీలకర్ర	:	2 టీస్పూన్లు

తయారీ విధానము:

సాములను కడిగి 6గంటలు నానబెట్టాలి. నానినవాటిని 2 కప్పుల నీళ్ళు పోసి మెత్తగా రుబ్బాలి. అలాగే ఉమోటా, పండు మిరపకాయలను కలిపి మిక్సీ పట్టాలి. రుబ్బిన పిండిలో మరొక కప్పు నీళ్ళు పోసి పలుచగా చేసుకోవాలి. 6 కప్పుల నీళ్ళని మరిగించి, అందులో ఉప్పు, జీలకర్ర, ఉమోటా పేస్ట్, రుబ్బిన సాముల పిండిని పోసి, ఉండకట్టకుండా కలిపి ఉడికించాలి. (ఒక వేళ పిండి గట్టిగా అయితే 2 కప్పుల వేడి నీళ్ళు పిండిలో పోసి కలపచ్చ). గెరిట జారుగా వచ్చిన తరువాత దించి, బట్ట మీద గరిటతో వడియాలు పోసుకోవాలి. ఎండిన తరువాత బట్ట వెనుక నీళ్ళు చల్లి, వడియాలను వలవాలి. వలిచిన వడియాలను 2 రోజులు బాగా ఎండ బెట్టి డబ్బాలో పెట్టుకోవాలి. అవసరమైనప్పుడు నూనెలో వేయించుకుంటే ఉమోటా వడియాలు రెడీ.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అండు కొర్రలు, అరికలు, సాములు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు)

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

8. సిలిధాన్యాల అన్నంతో వడియాలు

కావలసిన పదార్థాలు:

1. సిరిధాన్యాల మిగిలిన అన్నం	:	4 కప్పులు
2. పచ్చి మిర్చి	:	తగినంత
3. ఉప్పు	:	తగినంత
4. జీలకర్ర	:	తగినంత

తయారీ విధానము:

ముందుగా పచ్చి మిర్చి, ఉప్పు, జీలకర్ర అన్నీ పేస్టులాగా చేసుకొని పెట్టుకోవాలి. మిగిలిపోయిన అన్నం మెత్తగా నలిపి అందులో ముందుగా చేసి పెట్టుకున్న పేస్ట్ వేసి బాగా కలుపుకోవాలి. తరువాత ఒక స్టీలు పరాతము తీసుకొని అందులో చిన్న చిన్న ఉండలుగా పెట్టి, ఎండకు 2, 3 రోజులు బాగా ఎండబెట్టుకోవాలి. తరువాత డబ్బాలో పోసి పెట్టుకుని, మనకు కావలసినప్పుడు వడియాలు వేపుకోవచ్చును. ఇలా ఏ సిరిధాన్యముతోనైనా చేసుకోవచ్చు.

గమనిక: మనము రోజు మొత్తం ఒకే రకం సిరిధాన్యం మాత్రమే తింటాము. అల్లంటప్పుడు మనము వడియాలు కూడా అదే సిరిధాన్యంతో చేసుకొని తింటాలి.

చేసినవారు: ప్రైమా కిరణ్, ప్రోద్దటూరు

9. సాముల ఆకుకూర వడియాలు

కావలసిన పదార్థాలు:

1. సాములు	:	1 కప్పు (1 కప్పు = 180 మి.లీ.).
2. కొత్తిమీర/పాలకూర	:	150 గ్రాములు
3. నీళ్ళు	:	9 కప్పులు
4. సముద్రపు ఉప్పు	:	తగినంత
5. పండు మిరపకాయలు	:	8
6. జీలకర్ర	:	2 టీస్పూన్లు

తయారీ విధానము:

సాములను కడిగి 6 గంటలు నానబెట్టాలి. నానినవాటిని 2 కప్పుల నీళ్ళు పోసి మెత్తగా రుబ్బాలి. అలాగే కొత్తిమీర/పాలకూర, పండు మిరపకాయలను కలిపి మిక్కి పట్టాలి. రుబ్బిన పిండిలో మరొక కప్పు నీళ్ళు పోసి పలుచగా చేసుకోవాలి. 6 కప్పుల నీళ్ళని మరిగించి, అందులో ఉప్పు, జీలకర్ర, కొత్తిమీర/పాలకూర పేస్తే, రుబ్బిన సాముల పిండిని పోసి, ఉండకట్టకుండా కలిపి ఉడికించాలి (ఒక వేళ పిండి గట్టిగా అయితే 2 కప్పుల వేడి నీళ్ళు పిండిలో పోసి కలపచ్చ). గెరిట జారుగా వచ్చిన తరువాత దించి, బట్ట మీద గరిటతో వడియాలు పోసుకోవాలి. ఎండిన తరువాత బట్ట వెనుక నీళ్ళు చల్లి, వడియాలను వలవాలి. వలిచిన వడియాలను 2 రోజులు బాగా ఎండ బెట్టి డబ్బాలో పెట్టుకోవాలి. అవసరమైనప్పుడు నూనెలో వేయించుకుంటే కొత్తిమీర / పాలకూర వడియాలు రెడీ.

గమనిక: ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అండు కొర్రలు, అరికలు, సాములు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు

10. కొర్రల వెన్న ముద్దలు (వడియాలు)

కావలసిన పదార్థాలు:

1. కొర్రలు	:	1 కప్పు (1 కప్పు = 180 మి.లీ.)
2. జీలకర్ర	:	2 టీస్పూన్లు
3. సముద్రపు ఉప్పు	:	తగినంత
4. నీళ్ళు	:	4 కప్పులు

తయారీ విధానము: కొర్రలను కడిగి 6 గంటలు నానబెట్టాలి. నానిన వాటిని 1 కప్పుల నీళ్ళు పోయిమీద పెట్టి వేడి అయ్యాక, జీలకర్ర, ఉప్పు, రుబ్బిన కొర్రల పిండి వేసి ఉండకట్టకుండా తిప్పుతూ బాగా ఉడికాక దించి, కొద్దిగా చల్లారాక చేత్తో కొంచం కొంచం పిండి తీసుకుని వెన్న ముద్దలలాగా ఎండలో బట్టపైన పెట్టాలి. ఎండిన తరువాత మెల్లిగా బట్టపైనుండి వెన్న ముద్దలను వలవాలి. వలిచిన వాటిని ఇంకొక 2 రోజులు ఎండబెట్టి డాబ్బాలో వేసుకోవాలి. **గమనిక:** ఏ సిరిధాన్యం (కొర్రలు, అండు కొర్రలు, అరికలు, సాములు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు).

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

11. సామల మురుకులు

కావలసిన పదార్థాలు:

1. సామల పిండి	:	1 కప్పు (1 కప్పు = 180 మి.లీ.)
2. మినప్పిండి	:	2 బేబుల్ స్వాన్లు
3. పెరుగు	:	$\frac{1}{4}$ కప్పు
4. సముద్రపు ఉప్పు	:	$\frac{1}{2}$ బేబుల్ స్వాన్లు
5. కారం	:	1 బేబుల్ స్వాన్లు
6. నువ్వులు	:	1 బేబుల్ స్వాన్లు
7. వేడి నూనె	:	2 బేబుల్ స్వాన్లు
8. నూనె	:	వేయించడానికి సరిపడా
9. నీళ్ళు	:	తగినన్ని

తయారీ విధానము:

ఈ గిస్టోలో సామల పిండి (నానబెట్టి, ఆరబెట్టి, మరపట్టించిన), మినప్పిండి, ఉప్పు, కారం, నువ్వులు అన్ని వేసి కలపాలి. అందులో వేడి నూనె పోసి బాగా కలుపుకోవాలి. తరువాత పెరుగు కలపాలి. కాబి చల్లార్పిన నీళ్ళు పోసి మురుకుల పిండి లాగా గట్టిగా కలపాలి. వేడి నూనెలో ఘై చేసుకోవాలి.

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

12. అరికల కారాలు

కావలసిన పదార్థాలు:

1. అరికల పిండి	:	3 కప్పులు
2. పప్పుల పొడి	:	$1\frac{1}{2}$ కప్పు
3. జీలకర్	:	2 బేబుల్ స్వాన్లు
4. కారం	:	తగినంత
5. ఉప్పు	:	తగినంత
6. వేడి నూనె	:	4, 5 స్వాన్లు లేదా చిన్న గరిట
7. నూనె	:	వేయించడానికి సరిపడా

తయారీ విధానము:

ముందుగా అరికలను 6 గంటలు నానబెట్టి, ఎండకు ఆరబెట్టి, పిండి పట్టించుకోవాలి. తరువాత అరికల పిండి, పప్పుల పొడి, ఉప్పు, కారం, జీలకర్, కొంచం నూనె వేడి చేసి పిండిలో వేయాలి. అన్ని బాగా కలిపి కొంచం కొంచం నీళ్ళు పోస్తూ కలుపుకోవాలి. కాస్త గట్టిగా కలుపుకోవాలి. తరువాత మూకుడులో నూనె పోసి, వేడి చేసి, కారాల పావులో పెట్టి వత్తుకోవాలి.

గమనిక: పిండి అంతా ఒకసారిగా నీళ్ళు వేసి కలుపుకోరాదు. కారాలు నూనె పట్టుకుంటాయి. ఏ సిరిధాన్యం పిండి (కొర్రలు, అందు కొర్రలు, అరికలు, సామలు, ఊదలు) అయినా వాడుకోవచ్చు.

చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రాదృటూరు

13. ఊదల కారం గవ్వలు

కావలసిన పదార్థాలు:

1. ఊదల పిండి	:	1 కప్పు
2. వేరుశనగ పొడి	:	$\frac{1}{4}$ కప్పు
3. నూనె	:	30 గ్రాములు
4. ఉప్పు	:	తగినంత
5. కారం	:	1 టేబుల్ స్పూన్
6. జీలకర్	:	1 టేబుల్ స్పూన్
7. నువ్వులు	:	1 టేబుల్ స్పూన్
8. నూనె	:	డీప్ ఫ్రైకి సరిపడినంత

తయారీ విధానము: గిన్నెలో పిండి తీసుకొని అందులో వేరుశనగ గింజల పొడి, ఉప్పు, కారం, జీలకర్, నువ్వులు అన్ని బాగా కలిపి అందులో 30 గ్రాముల నూనె వేడి చేసుకొని కలుపుకోవాలి. తర్వాత తగినన్ని నీళ్ళ పోసుకుని పిండిముద్ద చేసుకోవాలి, కలుపుకున్న పిండిని చిన్నచిన్న ఉండలు చేసుకుని గవ్వలు తయారు చేసుకునే పలక మీద గవ్వలు తయారు చేసుకొని నిండు నూనెలో వేపుకోవాలి. ప్రైసి గవ్వలు రెడీ.

గమనిక: ఎనిమిది గంటలు నానబెట్టి, ఎండకు పోసుకొని, పిండి పట్టించుకున్న పిండితో చేసాము.

ప్రైసి కిరణ్, ప్రోఫెసర్లురు

14. అండుకొర్రల చెక్కలు

కావలసిన పదార్థాలు:

1. అండుకొర్రల పిండి	:	100 గ్రాములు
2. శనగపిండి	:	10 గ్రాములు
3. నువ్వులు	:	1 టీస్పూన్
4. వాము	:	$\frac{1}{2}$ టీస్పూన్
5. సముద్రపు ఉప్పు	:	తగినంత
6. కారం	:	$\frac{3}{4}$ టీస్పూన్
7. ఇంగువ	:	చిటికెడు
8. వేడి నూనె	:	1 టీస్పూన్
9. నీళ్ళు	:	తగినంత
10. నూనె	:	వేయించడానికి సరిపడా

తయారీ విధానము: ముందుగా అండుకొర్రల పిండి, శనగపిండి, నువ్వులు, వాము, ఉప్పు, కారం, ఇంగువ అన్ని బాగా కలపాలి. అందులో వేడి నూనె వేసి కలపాలి. తరువాత తగినన్ని నీళ్ళ పోసి పిండి గట్టిగా ఉండేటట్లు కలుపుకోవాలి. ఆ మిశ్రమాన్ని చిన్న చిన్న ముద్దలుగా చేసుకొని, ఒక్క ముద్ద తీసుకొని పూరీ ప్రెస్సులో వత్తి, ఫోర్క్ష్టో చిల్లలు చేసి నూనెలో వేయించుకోవాలి.

గమనిక: అండుకొర్రలను కనీసం 6 గంటలు నానపెట్టి, బాగా ఆరపెట్టి పిండి పట్టించుకోవాలి. (1 కప్పు)=180 మి.లీ.).

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

MILK & CURD

1. తెల్ల నువ్వుల పాలు

కావలసిన పదార్థాలు

- నువ్వులు : 50 గ్రాములు
- నీళ్ళు : 500 మి.లీ.

తయారీ విధానము

నువ్వులను 6 గంటలు నానబెట్టాలి. నానబెట్టిన నీటితోనే నువ్వులను రోట్లో వేసి రుబ్బుకోవాలి. తర్వాత శుభ్రమైన గుడ్డలో వడపోసుకొని పాలు తయారుచేసుకోవాలి.

గమనిక: నువ్వుల్లో క్యాల్షియం, లిగ్నాన్స్ ఉంటాయి. అందుకే క్యాన్సర్ లాంటి జబ్బులు కూడా దరికి చేరవు. ఎముకల దృఢత్వానికి, క్యాల్షియంకు మంచిది. నువ్వుల్లో ఉండే కాల్షియంను మన దేహం సంపూర్ణంగా గ్రహిస్తుంది.

చేసినవారు: జయల్లి, కువైట్

2. నల్ల నువ్వుల పాలు

కావలసిన పదార్థాలు

- నువ్వులు : 50 గ్రాములు
- నీళ్ళు : 500 మి.లీ.

తయారీ విధానము

నువ్వులను కడిగి 6 నుండి 8 గంటలు నాన పెట్టుకోవాలి. నానబెట్టిన నీటిలో కొద్దిగా నీటిని ఉపయోగించి నువ్వులను మిక్సీ లేదా రోలులో మెత్తగా రుబ్బుకోవాలి. ఇప్పుడు మిగిలిన నీటిని కూడా కలుపుకొని అన్నిటినీ శుభ్రమైన గుడ్డతో వడగొట్టుకొని తాగాలి.

గమనిక: నువ్వుల్లో క్యాల్షియం, లిగ్నాన్స్ ఉంటాయి. అందుకే క్యాన్సర్ లాంటి జబ్బులు కూడా దరికి చేరవు. ఎముకల దృఢత్వానికి, క్యాల్షియంకు మంచిది. నువ్వుల్లో ఉండే కాల్షియంను మన దేహం సంపూర్ణంగా గ్రహిస్తుంది.

చేసినవారు: ప్రైమా కిరణ్, ప్రోద్ధటూరు

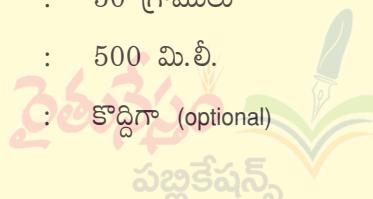
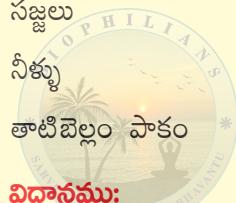

3. సజ్జ పాలు

కావలసిన పదార్థాలు:

- 1. సజ్జలు : 50 గ్రాములు
- 2. నీళ్ళు : 500 మి.లీ.
- 3. తాటిబెల్లం పాకం : కొద్దిగా (optional)

తయారీ విధానము:

సజ్జలను కడిగి 6 నుండి 8 గంటలు నాన పెట్టుకోవాలి. నానపెట్టిన నీటిలో కొద్దిగా నీటిని ఉపయోగించి సజ్జలను మిక్సీ లేదా రోల్లో మెత్తగా రుబ్బుకోవాలి. ఇప్పుడు మిగిలిన నీటిని కూడా కలుపుకొని అన్నిటినీ పుట్టమైన గుడ్డతో వడగొట్టుకోవాలి. తరువాత తగినంత తాటిబెల్లం పాకం కలుపు కోవాలి. పాలను వేడి చేసుకోడానికి ఇంకొక వేడి నీటి గిన్నెలో ఈ పాల గిన్నెను పెట్టి వేడి చేసుకోవచ్చు.

గమనిక: సజ్జలు తటస్థధాన్యాలు, అయినా సజ్జలు పాలిచే తల్లులకు చాలా అవసరం. అలాగే కంటే ప్రాణ్యమ్మ ఉన్నవాళ్లకు సజ్జలు చాలా మంచిది అని డా.భాదర్ వలీ గారు సూచించారు. సజ్జల్లో మెగ్గుషియం, భాస్యరము, పొటాషియం వంటి సూక్ష్మ పోపకాలు మరియు ఉపయోగకరమైన క్రొవ్వు అంశాలు ఇమిడి ఉన్నాయి.

చేసినవారు: అనూరాధ, తిరుపతి

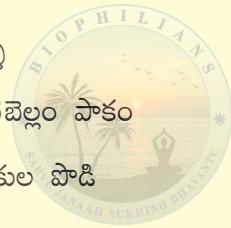

4. రాగి పాలు

కావలసిన పదార్థాలు:

1. రాగులు	:	50 గ్రాములు
2. నీళ్ళు	:	500 మి.లీ.
3. తాటిబెల్లం పాకం	:	కొద్దిగా
4. ఏలకుల పొడి	:	చిటికెడు పుజ్జకేషన్

తయారీ విధానము:

రాగులను కడిగి 6 నుండి 8 గంటలు నాన పెట్టుకోవాలి. నానపెట్టిన నీటిలో కొద్దిగా నీటిని ఉపయోగించి రాగులను మిక్కి లేదా రోలులో మెత్తగా రుబ్బుకోవాలి. ఇప్పుడు మిగిలిన నీటిని కూడా కలుపుకొని అన్నిటినీ శుభ్రమైన గుడ్డతో వడగొట్టుకోవాలి. తరువాత తగినంత తాటిబెల్లం పాకం కలుపు కోవాలి. పాలను వేడి చేసుకోడానికి ఇంకొక వేడి నీటి గిన్నెలో ఈ పాల గిన్నెను పెట్టి వేడి చేసుకోవాలి.

గమనిక: రాగులు తట్టి ధాన్యాలు, అయినా రాగుల్లో ఎక్కువ కాల్చియం ఉంటుంది. 15 సంవత్సరం లోపు పిల్లలు రాగుల పాలు తాగడం వలన వాళ్ళకు కావల్సిన క్యాల్చియం అందుతుంది. అలాగే మెనోపాజ్ స్టేజ్లో ఉన్న ఆదవారికి రాగుల పాలు వారానికి ఒకసారి తీసుకోవడం అవసరం అని డా. భాదర్ వలీ గారు సూచించారు. రాగుల్లో కాల్చియం ఎక్కువగా ఉంటుంది.

చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రోద్ధటూరు

5. కొబ్బరి పాలు

కావలసిన పదార్థాలు:

1. కొబ్బరి	:	అర చిప్ప
2. నీళ్ళు	:	250 మ.లీ.

తయారీ విధానము:

కొబ్బరిని చిన్న ముక్కలుగా చేసుకొని కొన్ని నీళ్ళు కలిపి మిక్సీ వేసుకోవాలి. తర్వాత శుభ్రమైన గుడ్డలో వడపోసుకొని పాలు తయారు చేసుకోవాలి. పాల చిక్కదనాన్ని బట్టి నీళ్ళు కొద్దిగా ఎక్కువ తక్కువ వేసుకోవచ్చు.

గమనిక:

- ◆ కొబ్బరి పాలు పెద్ద వాళ్ళు వారానికి 3 సార్లు తీసుకోవచ్చు.
- ◆ కొబ్బరి పాలు జలుబు, దగ్గరు, తుమ్ములు ఇలాటి వాటికి, అల్లీలు ఉన్నవాళ్ళు, శ్వాసకోశ సంబంధ జబ్బులు ఉన్నవాళ్ళు తప్పకుండా గోరు వెళ్గగా తీసుకోవాలి.
- ◆ కొబ్బరి పాలను పాయసంలో, కేసరి లాంటి తీపి పదార్థములల్లో కొన్నిరకాల వంటల్లో కూడా వాడుకోవచ్చును.
- ◆ పిల్లలకు తల్లి పాల తరువాత మొదట అలవాటు చేయాల్సింది కొబ్బరిపాలే అంటారు డా. భాదర్ వలి గారు.

చేసినవారు: ప్రోఫెసర్ కిరణ్, ప్రోఫెసర్ రాము

6. వేరుశనగల పాలు

కావలసిన పదార్థాలు:

1. వేరుశనగలు	:	50 గ్రాములు
2. నీళ్ళు	:	500 మి.లీ.
3. తాటి బెల్లం పాకం	:	కొద్దిగా

తయారీ విధానము:

వేరుశనగలను కడిగి 6 నుండి 8 గంటలు నాన పెట్టుకోవాలి. నానపెట్టిన నీటిలో కొద్దిగా నీటిని ఉపయోగించి వేరుశనగలను మిక్సీ లేదా రోలులో మెత్తగా రుబ్బుకోవాలి. ఇప్పుడు మిగిలిన నీటిని కూడా కలుపుకొని అన్నిటినీ శుభ్రమైన గుడ్డతో వడగొట్టుకోవాలి. తరువాత తగినంత తాటిబెల్లం పాకం కలుపు కోవాలి. పాలను వేడి చేసుకోడానికి ఇంకాక వేడి నీటి గిన్నెలో ఈ పాల గిన్నెను పెట్టి వేడి చేసుకోవాలి.

గమనిక: ఈ గింజల్లో పైన ఉండే గులాబీ రంగు పొట్టులో ఉండే రెస్పోర్టార్ మనకు చాలా మంచిది అని డా. భాదర్ గారు వివరించారు.

చేసినవారు: ప్రోఫెసర్ కిరణ్, ప్రోఫెసర్ రాము

7. కుసుమల పాలు

కావలసిన పదార్థాలు:

1. కుసుమలు	:	50 గ్రాములు
2. నీళ్ళు	:	500 మి.లీ.
3. తాటి బెల్లం పాకం	:	కొడ్దిగా

తయారీ విధానము:

కుసుమలను కడిగి 6 నుండి 8 గంటలు నాన పెట్టుకోవాలి. నానపెట్టిన నీటిలో కొడ్దిగా నీటిని ఉపయోగించి కుసుమలను మిక్సీ లేదా రోలులో మెత్తగా రుబ్బుకోవాలి. ఇప్పుడు మిగిలిన నీటిని కూడా కలుపుకొని అన్నిటినీ శుభ్రమైన గుడ్డతో వడగొట్టుకోవాలి. తరువాత తగినంత తాటిబెల్లం పాకం కలుపు కోవాలి. పాలను వేడి చేసుకోడానికి ఇంకొక వేడి నీటి గిన్నెలో ఈ పాల గిన్నెను పెట్టి వేడి చేసుకోవాలి. గమనిక: ఈ పాలు పెద్దవారు వారానికి ఒకసారి తీసుకోవచ్చు).

చేసినవారు: హైమాకిరణ్, ప్రొడ్రటూరు

8. జొన్నల పాలు

కావలసిన పదార్థాలు:

1. జొన్నలు	:	50 గ్రాములు
2. నీళ్ళు	:	500 మి.లీ.
3. తాటి బెల్లం పాకం	:	కొడ్దిగా

విషయాలు

తయారీ విధానము:

జొన్నలను కడిగి 6 నుండి 8 గంటలు నానపెట్టుకోవాలి. నానపెట్టిన నీటిలో కొడ్దిగా నీటిని ఉపయోగించి జొన్నలను మిక్సీ లేదా రోలులో మెత్తగా రుబ్బుకోవాలి. ఇప్పుడు మిగిలిన నీటిని కూడా కలుపుకొని అన్నిటినీ శుభ్రమైన గుడ్డతో వడగొట్టుకోవాలి. తరువాత తగినంత తాటిబెల్లం పాకం కలుపు కోవాలి. పాలను వేడి చేసుకోడానికి ఇంకొక వేడినీటి గిన్నెలో ఈ పాల గిన్నెను పెట్టి వేడిచేసుకోవాలి.

గమనిక: జొన్నలు తట్ట ధాన్యాలు అయినా జొన్నలు పాలు 15 సంవత్సరముల లోపు పిల్లలకు ఇవ్వడం మంచిది అని డా. భాదర్ వలీ గారు సూచించారు. జొన్నల్లో కార్బోహైడ్రేట్ కాక ప్రోటీన్స్, ఐరన్, మెగ్నెషియం వంటి అనేక సూక్ష్మ వోపకాలు కూడా లభిస్తాయి.

చేసినవారు: హైమా కిరణ్, ప్రొడ్రటూరు

మానవ జీర్ణవ్యవస్థ సస్యధారిత పదార్థాలను మాత్రమే సవ్యంగా జీర్ణించుకోగలిగే విధంగా నిర్మితమైనది. అందువలన మాంసాహం కానీ, పశువుల నుండి లభించే పాలను కానీ, ఆ పాల పదార్థాలను కానీ సంపూర్ణంగా జీర్ణించుకోలేదు. అంటే వాటి నుండి పోషకాలను గ్రహించలేదు. అందుకొరకు డాక్టర్ ఖాదర్ వలీ గారు నువ్వులు, కొబ్బరి, వేరుశనగ, సజ్జలు మొదలగు వాటిలో ఇమిడి ఉన్న ఆడ్యూతమైన పోషకాల గురించి మనకు తెలియజేసి, వాటి నుండి పాలను, పెరుగును తయారు చేసుకుని, వాడుకోమని పదేపదే చెప్పా వస్తున్నారు.

ఈ పెరుగులు పోషక సాంద్రత కలిగిన పదార్థాలు. తక్కువ మోతాదులో మాత్రమే తీసుకోవాలి. ఒక కప్పు పెరుగుకు నాలుగైదు కప్పుల నీళ్ళను కలిపి మళ్ళిగ చేసుకుని వాడుకుంటే మంచిది.

సస్యధారిత పెరుగులకు, పశువుల పాలపెరుగుకు గల వ్యత్యాసం

ఈ రెండు రకాల పాలకూర్చు అనగా కాంపాజిషన్ భిన్నంగా ఉంటుంది. అందుచేత సస్యధారిత పెరుగులు గట్టిగా తోడుకోవు. ఉదాహరణకు కొబ్బరి పాల పెరుగులోని క్రాప్సు 20 డిగ్రీల సెలిగ్యున్ ఉపోగ్రతకే కరిగిపోతుంది. అందుచేత రెఫ్రిజరేటర్లో ఉన్నంతవరకు గట్టిగా ఉండి రూమ్ బెంపరేచర్లో పలుచవడుతుంది. నువ్వుల పాల పెరుగు కూడా పలుచగానే ఉంటుంది. కానీ ఈ పెరుగులలో విటమిన్ బి12 వంటి పోషకాలు, ప్రోబియోటిక్స్ పుపులంగా ఉంటాయి.

సస్యధారిత పాలను మనము మరిగించము. కనుక హనికరమైన సూక్ష్మజీవులు మన కడుపులోనికి చేరే ప్రమాదముంది. ఈ పాలు, పెరుగుల తయారిలో అత్యంత శుద్ధత పాటించాలి. తయారు చేసే ముందు మనం చేతులను, పాత్రలను, మిక్రీ జారును, పాలు వడపోసే సామాగ్రిని శుద్ధంగా కడుక్కోవాలి.

అవకాశం ఉన్నవారు వంటింట్లో ఒక మూల ఒక బుట్టలో ఇసుకను పోసుకుని, దానిమైన తోడు పెరుగు ఉన్న మట్టి పాత్రను పెట్టుకోవాలి. ఉండుండి ఇసుకను తడుపుతూ ఉంటే మనకు రెఫ్రిజరేటర్ అవసరం ఉండదు. ఈ పద్ధతిని డాక్టర్ ఖాదర్ వలీ గారు స్వయంగా చెప్పారు.

9. కొబ్బరి పాలతో పెరుగు

మొదటి పద్ధతి

కావలసిన పదార్థాలు

1. లేత కొబ్బరి ముక్కలు : ఒక కప్పు
2. కొబ్బరి నీళ్ళు : ఒక కప్పు
3. పెరుగు : ఒక పెద్ద చెంచాడు (తోడుకు)
4. మట్టి పాత్ర : అర లీటరు సామర్థ్యం కలది

తయారీ విధానము:

కొబ్బరి బోండాలు అమ్మేవారి వద్ద నుండి మధ్యస్తంగా తయారు అయిన కొబ్బరి కలిగిన బోండాం కొట్టించుకుని, అందులోని కొబ్బరి (స్టీలు డబ్బాలో), నీళ్ళను (స్టీలు బాటిల్లో) విడివిడిగా తెచ్చుకోవాలి. కొబ్బరి శుభ్రం చేసి, దానిపైన ఉన్న గోధుమ రంగు పొరను కూడా తీసివేసి, చిన్న ముక్కలుగా తరిగి కొలుచుకోవాలి. ఒక కప్పు కొబ్బరికి, ఒక కప్పు కొబ్బరి నీళ్లు పోసి మెత్తని గుజ్జలా రుబ్బుకోవాలి. కొబ్బరిలోని జిగురును బట్టి, అవసరమైతే ఇంకో అరకప్పు కొబ్బరి నీళ్లు పోసి రుబ్బుకోవాలి. మినప దోశ పిండి వంటి చిక్కదనంలో ఉంటే సరిపోతుంది. ఈ మిశ్రమాన్ని ఉంచిన పాత్రను మరుగుతున్న నీటి పాత్రలో ఉంచి, ఒక చెంచాతో కలుపుతూ గోరువేడక్కగానే ఒక పెద్ద చెంచాడు దేశి ఆవు పాలపెరుగును (మొదటిసారి మటుకు) అందులో బాగా కలిపి మట్టి పాత్రలో పోసి వెచ్చని ప్రదేశంలో పదారు గంటలపాటు ఉంచితే పెరుగు తయారవుతుంది. రెండోసారి నుండి కొబ్బరి పాల పెరుగునే తోడుకు వాడుకోవచ్చు.

రెండవ పద్ధతి

కావలసిన పదార్థాలు

1. కొబ్బరి తురుము : ఒక కప్పు
2. కొర బియ్యం పాలు : రెండు చెంచాలు
3. మంచి నీళ్ళు : ఒక కప్పు
4. మట్టి పాత్ర : అర లీటరు సామర్థ్యం కలది

తయారీ విధానము:

మధ్యస్తంగా ముదిరిన కొబ్బరి కాయతో చిక్కని పాలు తయారు చేసుకోవచ్చు. ఒక కప్పు కొబ్బరి తురుమును ఒక కప్పు నీళ్లు చేర్చి మెత్తగా రుబ్బుకోవాలి. శుభ్రమైన తెల్లని ఖద్దరు / నూలు బట్టి / సంచిని తడిపి, గట్టిగా నీళ్లు పిండి, దాన్ని ఉపయోగించి కొబ్బరి గుజ్జలు నుండి కొబ్బరి పాలను, విడతీసుకోవాలి. ఆరుగంటల పాటు నానబెట్టి ఉంచుకున్న రెండు చెంచాల కొరలను చట్టీ జార్లో కొద్దిగా నీళ్లు పోసి చిక్కబ్సి పాలగా రుబ్బి వడపోసుకోవాలి.

ఒక దళసరి స్టీల్ గన్నెలో కొర్రపాలను, అరకప్ప కొబ్బరి పాలను బాగా కలిపి, సన్నని మంట మీద కలుపుతూ ఉండాలి. కొద్దిగా చిక్కపడుతుండగా మిగిలిన కొబ్బరి పాలు పోసి కలుపుతూ రెండు నిమిషాలు మంటమీద ఉంచి ఆ తరువాత మట్టి పొత్తులో పోసి, చల్లార్చి గోరువెచ్చపడగానే దేశీ ఆవు పాల పెరుగు ఒక పెద్ద చెంచాడు తోడు పెట్టి, వెచ్చని ప్రదేశంలో ఉంచితే ఐదారు గంటలలో పెరుగు తయారవుతుంది. దాన్ని రెఫ్రిజరేటర్లో పెట్టుకుని అవసరమైనప్పుడు వాడుకోవచ్చు.

కొబ్బరి పాల పెరుగు మామూలు పెరుగు వలే గట్టిగా తోడుకోదు. అలవాటు అయ్యేంత వరకు రుచి చూసుకుని, కొద్దిగా పులిసిన వెంటనే రెఫ్రిజరేటర్లో పెట్టు కుంటే మంచిది. ఈ పెరుగు చాలా సున్నితం. బయట పెడితే పాడయపోతుంది. పెరుగుగా కాకుండా మజ్జిగగా చేసుకుని వాడుకుంటే మంచిది.

ఈ పెరుగుతో చేసే అన్ని పదార్థాలూ చాలా రుచిగా ఉంటాయి. చిన్న పిల్లలకు ఈ పెరుగు కొద్దిగా, అరబీపండు లేక మామిడి పండు కలిపి చిలికి లస్సి లాగ తయారు చేసి ఇవ్వవచ్చు. సారకాయ, పొట్టకాయ, తోటకూర, టోమాటో వంటి పెరుగు పచ్చళ్ళు కూడా ఈ పెరుగుతో రుచికరంగా ఉంటాయి. అంబలిలో కొద్దిగా కొబ్బరి పాల పెరుగు, ఉప్పు, కొత్తిమీర, పచ్చి మిర్చి చేర్చి సేవిస్తే రుచితో బాటు ఆరోగ్యం కూడా లభిస్తుంది.

చేసినవారు: సాయిలత, హైదరాబాద్

**మంచి తీరు
ఎప్పుడు, ఎలా
తాగాలి?**

- మన దేహానికి కావలసినంత నీరు మాత్రమే త్రాగవలెనని డాక్టర్ ఖాదర్ వలే గారు సూచించారు.
- మన దప్పిక తీర్చుకోడానికి మాత్రమే మంచి నీరు సేవించాలి. ప్రతి దినము మూడు లేక నాలుగు లీటర్ల నీరు త్రాగే అవసరం లేదు.
- శారీరిక త్రమ, చమట పట్టడం వలన అలసట కలుగుతుంది. ఆట్టి సమయాలలో మంచినీటిని త్రాగాలి.
- కాచి చల్లార్చిన నీరు లేక వెచ్చని నీటిలో ఎటువంటి హోనికరమైన సూక్ష్మజీవులు ఉండవన్న ఉద్దేశంతో కొందరు వాటినే త్రాగుతూ ఉంటారు. అనారోగ్యంగా ఉన్నప్పుడు ఈ పద్ధతి పాటించడం సరైనదే. కానీ ఇలాంటి నీటిని త్రాగటం అలవాటు చేసుకుంటే మన రోగినిరోధికశక్తి క్రమంగా క్లీటిస్తుంది.
- సాధారణ వాతావరణ ఉష్ణోగ్రతలో ఉన్న పరిపుట్టమైన నీటిని త్రాగితే రోగినిరోధక శక్తి పెరుగుతుంది.
- ఒక రాగి ఘలకాన్ని (3"x15" పరిమాణం) మంచినీరు నింపిన మట్టి కుండలోనో లేక స్టీల్ బిందెలోనో ఎనిమిది గంటలపాటు లేక రాత్రంతా ఉంచితే రచనాత్మక నీరు (structured water) తయారు అవుతుంది. ఈ నీటిని త్రాగడానికి, వంటకు వాడుకోవాలి. ప్లాస్టిక్ యొక్క అతి సూక్ష్మాణవులు (nano particles), ఇతర మలినాల నిర్మాలనలో రాగి ఘలకం సహాయపడుతుంది.
- గమనిక: రాగి ఘలకాన్ని ప్రతి రోజు చింతపండు లేక నిమ్మరనం, కొద్దిగా ఉప్పు సహాయింతో శుద్ధపరుచుకోవాలి.

10. వేరుశనగ పాలతో పెరుగు

కావలసిన పదార్థాలు

1. వేరుశనగ గుళ్ళు	:	ఒక కప్పు
2. నీళ్ళు	:	రెండు కప్పులు
3. చిలికిన పెరుగు	:	ఒక పెద్ద చెంచాడు (సుమారు 20 మి.లీ)

తయారీ విధానము:

ఒక కప్పుడు వేరుశనగ గుళ్ళు శుభ్ర పరుచుకుని, అరు గంటల సేపు నానబెట్టాలి. ప్రతి రెండు గంటలకు ఒక సారి వేరుశనగలు నానపెట్టిన నీళ్ళిని మారుస్తూ ఉండాలి లేనియెడల దుర్వాసన రావచ్చ.

నానిన వేరుశనగ గుళ్ళను కొడ్డికొడ్డిగా నీళ్ళ పోసి మెత్తగా రుబ్బుకోవాలి. మొత్తం రెండు కప్పుల నీళ్ళిని వాడుకోవాలి. శుభ్రపరచిన పలుచని తెల్ల నూలు (కాటన్) బట్టసంచి/బట్ట సాయంతో వేరుశనగ పాలను, రుఖీన గుజ్జనుండి వేరు చేసుకోవాలి.

డళసరి గిన్నెలో ఈ పాలను పోసి సన్నని మంటపైన కలుపుతూ పొంగే సమయానికి పొయ్యి మీద నుండి దింపేయాలి. ఈ పాలు బాగా చిక్క పడతాయి. అది సహజం కంగారు పడకండి. కాగిన పాలను మట్టి పాత్రలో పోసి చల్లారి గోరువెచ్చగా ఉన్నప్పుడు పెద్ద చెంచాడు చిలికిన దేశీ ఆవు పాలపెరుగు తోడు వేసి బాగా కలిపి మూత పెట్టుకోవాలి.

వాతావరణాన్ని బట్టి నాలుగు నుండి ఎనిమిది గంటల లోపు పెరుగు తయారు అవుతుంది. ఇలా తయారైన పెరుగును రెఫ్రిజరేటర్ లో పెట్టు కోవాలి. లేనిచో మరీ పులిసిపోతుంది.

మొదటిసారి మాత్రమే ఆవుపాల పెరుగు తోడుకు వాడుకోవాలి. ఆ తరువాత నుండి వేరుశనగ పెరుగునే వాడుకోవచ్చు.

చిన్న చిట్టా:

వేరుశనగ పాలు పొంగుతున్నప్పుడు రెండు పెద్ద చెంచాల అంటే 30 మి.లీ. కొర్రల పాలు పోసి ఉండలు కట్టకుండా బాగా కలపాలి. గోరువెచ్చ పడ్డాక ఈ పాలను తోడుపెడితే గట్టి వేరుశనగ పెరుగు తయారపడుతుంది.

చేసినవారు: సాయిలత, ప్రైదరాబాద్

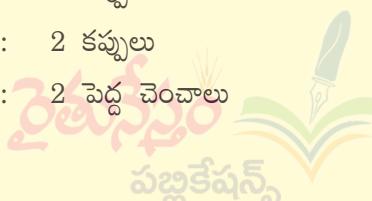
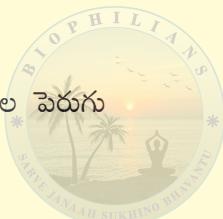

11. నువ్వుల పాలతో పెరుగు

కావలసిన పదార్థాలు

- 1. నువ్వులు : 1 కప్పు
- 2. మంచి నీళ్ళు : 2 కప్పులు
- 3. దేశీ ఆవు పాల పెరుగు : 2 పెద్ద చెంచాలు

తయారీ విధానము:

ఈక కప్పు తెల్ల నువ్వులను ఆరు గంటల పాటు నానబెట్టాలి. మాంసక్రత్తులు (ప్రోటీన్లు) ఉన్న విత్తనాలు ఒకే నీటిలో ఎక్కువ సమయం ఉన్న యొడల దుర్వాసన వస్తుంది ముఖ్యంగా వేసవి కాలంలో. అందుచేత ప్రతి రెండు, మూడు గంటలకు ఒక సారి నీళ్ళ మార్పి కొత్త నీరు పోసుకోవాలి.

నానిన నువ్వులను కొద్దికొద్దిగా నీళ్ళ పోసుకుంటూ మెత్తగా రుబ్బుకోవాలి. నువ్వుల పాలను రుచ్చిన గుజ్జ నుండి వేరు చేసుకోవాలి. నువ్వుల పాల గిన్నెను మరుగుతున్న నీటిలో ఉంచి, గోరువేడి అయిన వెంటనే మట్టి పాత్రలో పోసి, రెండు పెద్ద చెంచాల పెరుగును తోడుకు వేసుకోవాలి. మట్టి పాత్రను కూడా గోరువేడిగా ఉండేలా చూసుకోవాలి లేకపోతే పెరుగు సరిగా తయారు కాదు.

నువ్వులను కొద్దిగా వేపి కూడా పాలను తయారు చేసుకోవచ్చు. నువ్వుల పాల పెరుగు గట్టిగా తోడుకోదు. తోడుకున్న వెంటనే రెఫ్రిజరేటర్లో పెట్టుకోవాలి. ఈ పెరుగులో అనేక పోషకాలు ఇమిడి ఉంటాయి. ముఖ్యంగా విటమిన్ బి12.

చేసినవారు: సాయిలత, హైదరాబాద్

12. సస్యార్థార్థిత పెరుగులతో లస్సు

కావలసిన పదార్థాలు

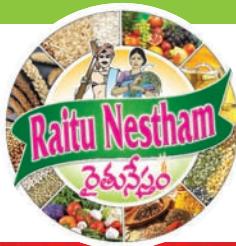
1. నువ్వుల / కొబ్బరి / వేరుశనగ పాల పెరుగు : 1 కప్పు
2. కుండలోని మంచి నీళ్లు : మూడు కప్పులు
3. మగ్గిన అరటి పండు గుజ్జు/ మామిడి పండు ముక్కులు లేక రసం : ఒక కప్పు
4. తాటి బెల్లం పాకం : రుచికి తగినంత
5. ఉప్పు : చిట్టికెడు
6. యాలకుల పొడి : చిట్టికెడు

తయారీ విధానము:

సస్యార్థార్థిత పెరుగు ఒక కప్పు, అరటి పండు గుజ్జు లేదా మామిడి పండు రసం లేదా గుజ్జు, తాటి బెల్లం పాకం, ఉప్పు వేసి బాగా చిలికి మెల్లమెల్లగా మూడు కప్పుల నీళ్లు పోసి యాలకుల పొడి వేసి బాగా చిలికి మట్టి పాత / కుండలో పోసి ఉంచు కోవాలి. పిల్లలకు బడి నుండి రాగానే తాగిన్నే రుచికరమైన, పుష్టి కరమైన సహజాహారం అందుతుంది. కృతిమంగా తయారు చేయబడిన హర్షిక్సు, బుణ్ణు, పిడియాఘార్ మొదలగు హాల్ట్ డ్రింక్సుగా పిలువబడేవన్నీ ఈ లస్సి ముందు దిగదూడై. ఇది అతిశయోక్తి కాదు.

చేసినవారు: సాయిలత, ప్రైదరాబాద్

వారి
వైద్య వ్యాపారం

సేంద్రియ / సహజ ఉత్పత్తులు తినండి - ఆరోగ్యంగా జీవించండి

నేచురల్ ప్రాడక్షన్

Natural Products

పర్యావరణ, ఆరోగ్య పరిరక్షణ ద్వారా...
SUKHAN

రసాయనాల ద్వారా పండించిన ఆహార పదార్థాలను తినడం వలన ఆరోగ్యాలు దెబ్బతింటున్నాయి. దీనికి పరిష్కారంగా రసాయన రహితంగా కేవలం సేంద్రియ పద్ధతిలో పండించిన 'సేచురల్ ప్రొడక్ట్స్' వారి ఉత్పత్తులు తినండి - ఆరోగ్యంగా, అనందంగా జీవించండి.

నాణ్యమైన ఉత్సవాలే 'రైతునేస్తం' లక్ష్యం

సేంద్రియ పద్ధతిలో వివిధ రకాల కూరగాయలు, ఆకుకూరలు చిరుధాన్యాలు పండిస్తున్నాం. పూర్తి సేంద్రియ పద్ధతిలో పంటలు పండిస్తున్న తెలంగాణ, అంధప్రదేశ్ రైతులవద్దనుంచి సేకరించిన పంటల ఉత్పత్తులను అందుబాటు ధరలలో మీకందిస్తోంది ‘రైతునేసం’ వారి ‘నేచురల్ ప్రిడక్షన్’:

స్టర్ సమయం: రోజుల నుండి రాత్రి 8.00 వరకు

డిస్ట్రిక్టు ప్రాంతిక ఉద్యమాలయి

-

 - కొరలు
 - అండుకొరలు
 - ఉడలు
 - అరికలు
 - సామలు
 - వియ్యం
 - జోన్సులు
 - సజ్జలు
 - రాగులు
 - వరిగలు
 - గోధుమలు
 - మినుములు
 - పెసలు
 - కందిపత్టు
 - మినపత్టు
 - మినపగుంట్లు
 - గోధుమ పిండి
 - జోన్సు పిండి
 - రాగి పిండి
 - ధాన్యాలపిండి
 - తివి కింజలు
 - పసుపు
 - కారం
 - జీలకప్ర
 - వేరుశనగుంట్లు
 - దనియాలు
 - ఆవాలు
 - బెల్లం
 - బెల్లంపొడి
 - తాలిచెబ్బం
 - పల్లి ఉండలు
 - జోన్సు లండు
 - వేరుశనగుస్తానె
 - కొబ్బిరుస్తానె
 - నువ్వులనుస్తానె
 - కుషుమనుస్తానె
 - ఆపు నెయ్యా
 - కూరగాయలు
 - నాటు కోడిగుఢు
 - తేనె
 - అరకు కాఫీ
 - గిరిజనీ పశ్చార సుష్టు పోత్తులు
 - అయ్యెరు స్తాప్పు
 - కుంపచ్చ కాయలు
 - శీకాకాయ పొడి

ଲଭିତ ପ୍ରାଚୀନକାଳୀ

npr నేచురల్ ప్రాడక్షన్లు

డీ.ఎస్. 6-2-959, దక్కిణ భారత పొంది ప్రచారసభ కాంప్లెక్స్, వైరతాబాద్,
హైదరాబాద్ - 500 004, ఫోన్: 040-23395979, 9963978757

డో.సి. 8-201, మెయినరీష్, కొర్కెపాడు, వచ్చిచెరుకూరు మండలం,
గుంటూరు జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్. ఫోన్: 0863-2286355, 9705158899

ఎన్.టి.ఆర్. స్టేషన్ కొండెక్షన్, పొరడెణ్ట హాస్పిటల్ ఎదురుగా,
గూర్చెన్ సెంటర్, రుంబూరు, ఫోన్: 9705858899

ప్రీమీ పీఎల్ హస్టెల్ ఎదురుగా పట్టకాలవ లోడ్కు, మంచుట, విజయవాడ. ఫోన్: 9177705977
 పీఎల్ హస్టెల్ జ్యోతిర్, శ్రీంగా ఫీల్డ్, కూరటపల్లి జిసెపి అణ్ణీల్ ఎదురుగా
 (మెట్టి పిలర్ A-817 పటకు) కూరటపల్లి, వెదురూళుల్. ఫోన్: 9959343749

ಇ-ಮೆಯಲ್: naturalproducts99@gmail.com

సాయిలత ■ ప్రామాకీర్ణ ■ అనుమాదన

గౌరవనీయulu శ్రీమతి ఉపాధికారి ఖాదర్ మరియు డాక్టర్ ఖాదర్ వల్ గార్డ్ మార్గదర్శకం, ప్రోత్సాహం, నిర్మాణాత్మక సహకారాలతో, సిరిధాన్యాలతో రుచికరమైన, ఆరోగ్యకరమైన అన్ని వయస్సులవారు ఆనందంగా ఆస్వాదించే వంటకాలను ఈ పుస్తకం ద్వారా అందించటమైనది. భవిష్యత్తులో వివిధ ప్రాంతాలకు చెందిన మరిన్ని వంటకాలను సిరిధాన్యాలతో చేసుకునే విధానాన్ని అందరికీ పరిచయం చేసి, అందరూ సిరిధాన్యాలను మూలాహంగా చేసుకోవటానికి తోడ్పుడాలని మా ఆకాంక్ష.

